

Sprawozdanie roczne z wdrażania programu operacyjnego

1. Informacje wstępne

PROGRAM OPERACYJNY	Cel: Konwergencja
	Kwalifikowany obszar: Polska (cały kraj)
	Okres programowania: 2007-2013
	Numer programu (CCI): 2007 PL 161 PO 001
	Nazwa programu: Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013
SPRAWOZDANIE ROCZNE/KOŃCOWE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Rok sprawozdawczy: 2008
	Data zaakceptowania sprawozdania przez Komitet Monitorujący: 9 czerwca 2009 r.

2 . Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem

PO IG jest jednym z programów operacyjnych realizowanych w ramach *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia*, będącym instrumentem polskiej polityki spójności określającym zakres interwencji pomocy w obszarze gospodarki.

Podstawowym średniookresowym dokumentem strategicznym, do założeń którego odnosi się PO IG, jest odnowiona w 2005 r., *Strategia Lizbońska*, wyznaczająca dwa podstawowe cele – wzrost gospodarczy i zatrudnienie, przy zachowaniu pełnej zgodności z celami zrównoważonego rozwoju oraz *Strategiczne Wytyczne Wspólnoty*. Dokumentami komplementarnymi na poziomie krajowym są *Strategia Rozwoju Kraju* na lata 2007-2015, *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013* oraz *Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej na lata 2005-2008*.

PO IG jest jednym z instrumentów realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013. Cel strategiczny Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia został określony jako: tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. W ten sposób sformułowany cel wymaga skoncentrowanych wysiłków na rzecz wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki przez wzmacnianie jej innowacyjności. Konieczna jest poprawa innowacyjności przedsiębiorstw we wszelkich jej aspektach, w odniesieniu do: produktów, zarówno wytwarzanych towarów, jak i świadczonych usług, technologii i procesów biznesowych wewnętrznych i zewnętrznych, strategii i metod marketingowych, w tym modeli biznesowych, oraz organizacji, w tym re-inżynierii procesów biznesowych. Na podstawie analizy potrzeb polskiej gospodarki, a także analizy celów strategicznych wyżej wymienionych dokumentów, zdefiniowano cel główny Programu jako: Rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa.

Osiągnięcie celu głównego będzie realizowane poprzez działania składające się na kompleksowy proces będący jednym z ważniejszych elementów wspierających rozwój społeczno-gospodarczy kraju. Do składowych tego procesu należą inwestycje w sferę B+R – kadre i infrastrukturę, które pomogą prowadzić prace badawcze na najwyższym poziomie, pozwalającym uzyskać wyniki przydatne gospodarczo. Wyniki te przyczynią się do tworzenia nowych innowacyjnych przedsiębiorstw, których rozwój będzie wspierany poprzez zapewnienie kapitału na inwestycje w innowacje oraz wzajemną współpracę i działalność licznych instytucji otoczenia biznesu. Dodatkowo, wsparta zostanie ich ekspansja na rynkach międzynarodowych poprzez działania promocyjno-informacyjne. Dochodzenie do wyznaczonego celu głównego, przy wykorzystaniu wszystkich powyższych elementów, będzie efektywniejsze dzięki szerokiemu wykorzystaniu narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych.

W ramach PO IG przyjęto również następujące cele szczegółowe służące rozwojowi polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa:

1. Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw.
2. Wzrost konkurencyjności polskiej nauki.
3. Zwiększenie roli nauki w rozwoju gospodarczym.
4. Zwiększenie udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym.
5. Tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy.
6. Wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce.

Przedstawione powyżej cele zarówno główny, jak i szczegółowe będą osiągnięte w ramach następujących osi priorytetowych PO IG:

Oś priorytetowa 1. *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*

Oś priorytetowa 2. *Infrastruktura sfery B+R*

Oś priorytetowa 3. *Kapitał dla innowacji*

Oś priorytetowa 4. *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*

Oś priorytetowa 5. *Dyfuzja innowacji*

Oś priorytetowa 6. *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym*

Oś priorytetowa 7. *Spółeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji*

Oś priorytetowa 8. *Spółeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki*

Oś priorytetowa 9. *Pomoc techniczna*

Wszystkie osie priorytetowe mają na celu wspieranie innowacyjności oraz działań, które wspomagają innowacyjność.

Realizacja działań w ramach PO IG służy wsparciu przedsiębiorstw działających na terenie RP i przyczynia się do budowy gospodarki opartej na wiedzy poprzez wzmocnienie sektora B+R działającego na rzecz rozwoju gospodarki. Ponadto ma na celu wsparcie przedsiębiorstw na początkowych etapach wzrostu oraz wprowadzających innowacyjne rozwiązania technologiczne i organizacyjne, wzmacnianie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami oraz pomiędzy przedsiębiorcami a instytucjami otoczenia biznesu oraz jednostkami naukowymi, a także poprzez tworzenie podstaw i rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Ze względu na znaczenie sektora MSP w rozwoju gospodarki oraz istniejące bariery jego rozwoju, większość instrumentów zaprojektowanych w ramach PO IG skierowana została wyłącznie bądź w szczególności do MSP. Jednocześnie mając na względzie konieczność priorytetowego traktowania tej grupy beneficjentów Instytucja Zarządzająca zapewni przeznaczenie co najmniej 65% środków zaalokowanych na bezpośrednie wsparcie dla przedsiębiorstw w ramach PO IG dla beneficjentów z sektora MSP.

Łączna wielkość publicznych środków finansowych zaangażowanych w realizację PO IG w latach 2007-2013 wyniesie 9 711 629 742 EUR. Na kwotę tę składają się środki publiczne pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 8 254 885 280 EUR oraz środki krajowe, których zaangażowanie przewidziano na poziomie 1 456 744 462 EUR. Alokacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na PO IG stanowi 12,3% całości środków wspólnotowych zaangażowanych w realizację Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia.

2. 1. Realizacja i analiza postępów

- Informacje na temat postępów fizycznych programu operacyjnego

Tabela 1. Postęp fizyczny programu operacyjnego¹

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Udział przedsiębiorst w ponoszących nakłady na działalność innowacyjną w liczbie przedsiębiorst w przemysłowych ogółem ²	%	Realizacja	31,8%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	31,8%	
		Wartość docelowa ³	-	-	-	-	-	-	50,9%	-	-	50,9%	
		Wartość bazowa	41,1% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 2: Udział przedsiębiorst w (w tym MSP) ponoszących nakłady na działalność innowacyjną w liczbie przedsiębiorst w przemysłowych ogółem	%	Realizacja	Ogółem 30,20% MSP 19,70% Duże 58,00% ⁴	b.d	-	-	-	-	-	-	-	-	Ogółem 30,20% MSP 19,70% Duże 58,00%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	Ogółem 44,10% MSP 29,20% Duże 67,50%	-	-	Ogółem 44,10% MSP 29,20% Duże 67,50%	
		Wartość bazowa	Ogółem 30,20% MSP 19,70% Duże 58,00% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 3: Udział przedsiębiorst w ponoszących nakłady na działalność innowacyjną w liczbie przedsiębiorst w w sektorze usług	%	Realizacja	23,2% ⁵	b.d	-	-	-	-	-	-	-	23,2%	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	32,0%	-	-	32,0%	
		Wartość bazowa	23,2% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 4: Udział produkcji sprzedanej wyrobów nowych i istotnie ulepszonych w produkcji sprzedanej wyrobów ogółem w przemyśle ⁶	%	Realizacja	14,7%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	14,7%	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	30,7%	-	-	30,7%	
		Wartość bazowa	22,7% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										

¹ Źródłem danych zawartych w tabeli jest statystyka publiczna. W związku z dostępnością danych dopiero po 2-óch latach od zakończenia danego roku, przedstawione informacje prezentują stan na 2007 r. Dane za 2008 r. będą dostępne w 2010 r.

² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

³ Cel może być podany w ujęciu rocznym lub dla całego okresu programowania.

⁴ Wskaźnik mierzony co 2 lata.

⁵ Wskaźnik mierzony co 2 lata.

⁶ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Wskaźnik 5: Udział produkcji sprzedanej wyrobów nowych i istotnie ulepszonych w produkcji sprzedanej wyrobów ogółem w przemyśle (w tym dane dla MSP)	%	Realizacja	Ogółem 16,80% MSP 9,00% Duże 20,40% ⁷	b.d	-	-	-	-	-	-	-	Ogółem 16,80% MSP 9,00% Duże 20,40% %
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	Ogółem 25,80% MSP 20,60% Duże 35,60%	-	-	Ogółem 25,80% MSP 20,60% Duże 35,60% %
		Wartość bazowa	Ogółem 16,80% MSP 9,00% Duże 20,40%									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 6: Udział produktów nowych i istotnie ulepszonych w produkcji sprzedanej ogółem w sektorze usług	%	Realizacja	7,7% ⁸	b.d	-	-	-	-	-	-	-	7,7%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	10,2%	-	-	10,2% %
		Wartość bazowa	7,7% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 7: Nakłady na działalność innowacyjną (jako % wartości produkcji sprzedanej wszystkich przedsiębiorstw) (<i>Innovation expenditures</i>)	%	Realizacja	1,03% ⁹	b.d	-	-	-	-	-	-	-	1,03% %
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	2,12%	-	-	2,12% %
		Wartość bazowa	1,67% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 8: Wydatki inwestycyjne na działalność B+R w zakresie ochrony środowiska (w mln PLN)	PLN	Realizacja	0,14	b.d	-	-	-	-	-	-	-	0,14
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	6,1	-	-	6,1
		Wartość bazowa	0,3									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 9: Udział przedsiębiorstw w innowacyjnych w przemyśle ¹⁰	%	Realizacja	36,7%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	36,7% %
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	52,30%	-	-	52,30% %
		Wartość bazowa	42,50% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 10: Udział	%	Realizacja	Ogółem 34,40%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	Ogółem

⁷ Wskaźnik mierzony co 2 lata.

⁸ Wskaźnik mierzony co 2 lata.

⁹ Zmiana referencyjnego wskaźnika EIS - obecny wyłącza wydatki na B+R.

¹⁰ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

przedsiębiorst w innowacyjnych h w przemysle (w tym MSP)			MSP 20,60% Duże 65,50% ¹¹									34,40 % MSP 20,60 % Duże 65,50 %	
	Wartość docelowa		-	-	-	-	-	-	Ogółem 48,30% MSP 30,10% Duże 75,00%			Ogół em 48,30 % MSP 30,10 % Duże 75,00 %	
	Wartość bazowa	Ogółem 34,40% MSP 20,60% Duże 65,50%											
	Szacowana realizacja	-											
Wskaźnik 11: Udział przedsiębiorst w innowacyjnych h w sektorze usług	%	Realizacja	24,4% ¹²	b.d	-	-	-	-	-	-	-	24,4 %	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	33,60%	-	-	33,60 %	
		Wartość bazowa	24,4% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 12: Udział nakładów przedsiębiorst w na B+R/PKB (BERD/PKB)	%	Realizacja	0,17%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	0,17 %	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	0,48%	-	-	0,48 %	
		Wartość bazowa	0,20% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 13: Udział wytrobów wysokiej i średnio- wysokiej techniki w produkcji sprzedanej w przemysle	%	Realizacja	31,5%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	31,5 %	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	40,00%			40,00 %	
		Wartość bazowa	32,8% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 14: Udział wartości sprzedaży produktów nowych dla rynku w wartości sprzedaży ogółem (sales of new- to-market products)	%	Realizacja	4,56%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	4,56 %	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11,00%	-	-	11,00 %	
		Wartość bazowa	8,7% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 15: Udział wartości sprzedaży produktów nowych z	%	Realizacja	5,55%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	5,55 %	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	7,40%	-	-	7,40 %	
		Wartość bazowa	5,80% (2006 r.)										

¹¹ Wskaźnik mierzony co 2 lata.

¹² Wskaźnik mierzony co 2 lata.

punktu widzenia firmy w wartości sprzedaży ogółem (sales of new-to-firm products)		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 16: Udział innowacyjnych MSP posiadających umowy o współpracy w zakresie innowacji z innymi przedsiębiorstwami/institucjami w ogóle przedsiębiorstw (Innovative SMEs cooperating with others)	%	Realizacja	9,30%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	9,30%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11,80%	-	-	11,80%
		Wartość bazowa	9,40% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 17: Udział MSP, które wprowadziły innowacje opracowane samodzielnie w ogólnej liczbie MSP	%	Realizacja	17,20%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	17,20%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	17,50%	-	-	17,50%
		Wartość bazowa	14,50% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 18: Udział MSP, które wprowadziły innowacje organizacyjne w ogólnej liczbie MSP	%	Realizacja	29,10% ¹³	b.d	-	-	-	-	-	-	-	29,10%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	32%	-	-	32%
		Wartość bazowa	19,30%									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 19: Kapitał ryzyka wczesnych stadiów (obejmujący tzw. kapitał załączkowy i kapitał początkowy) jako % PKB Early-stage venture capital (% PKB)	%	Realizacja	0,001%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	0,001%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	0,0093%	-	-	0,0093%
		Wartość bazowa	0%									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 20: Udział nakładów ogółem na B+R w PKB (GERD/PKB)	%	Realizacja	0,57%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	0,57%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1,50%	-	-	1,50%
		Wartość bazowa	0,57% (2005 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 21: Udział finansowy Polski w projektach	%	Realizacja	1,0%	1,1%	-	-	-	-	-	-	-	1,1%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	2,00%	-	-	2,00%
		Wartość bazowa	1,3% (2005 r.)									

¹³ Łącznie z innowacjami marketingowymi.

finansowanych w ramach PR UE		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 22: Udział polskich publikacji cytowanych na liście filadelfijskiej w całkowitej liczbie polskich publikacji	%	Realizacja	19,5%	19,5%	-	-	-	-	-	-	-	19,5%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	25%	-	-	25%
		Wartość bazowa	14,16% (2005 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 23: Liczba jednostek naukowych tworzących wspólną infrastrukturę (skonsolidowane ośrodki badawcze)	Szt.	Realizacja	0	b.d	-	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	25	-	-	25
		Wartość bazowa	0									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 24: Udział osób ze stopniem doktora w dziedzinach technicznych i przyrodniczych w ogólnej liczbie osób ze stopniem doktora	%	Realizacja	34%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	34%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	40%	-	-	40%
		Wartość bazowa	33% (2005 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 25: Liczba zatrudnionych w działalności B+R na 1000 osób aktywnych zawodowo	osoby	Realizacja	7,1	b.d	-	-	-	-	-	-	-	7,1
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	7,3	-	-	7,3
		Wartość bazowa	4,4									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 26: Udział nakładów przedsiębiorstw na B+R w ogóle nakładów na B+R	%	Realizacja	29,80%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	29,80%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	40%	-	-	40%
		Wartość bazowa	26,90% (2005 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 27: Liczba osób zatrudnionych w działalności B+R w przedsiębiorstwach w stosunku do zatrudnionych ogółem w działalności B+R ¹⁴	%	Realizacja	15,17%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	15,17%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	20%	-	-	20%
		Wartość bazowa	7,30%									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 28: Liczba patentów udzielonych rezydentom polskim (na 1 mln mieszkańców) :	Szt.	Realizacja	41,3 3,0 1,14	b.d	-	-	-	-	-	-	-	41,3 3,0 1,14
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	62 4 2	-	-	62 4 2
		Wartość bazowa	27,65 0,26 (2002 r.) 0,29 (2003 r.)									

¹⁴ Stan na dzień 31 grudnia 2008 r.

- przez UP RP - przez EPO - przez USPTO		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 29: Liczba skomercjalizowanych wyników badań B+R wykonanych w jednostkach naukowych	Szt.	Realizacja	184	b.d	-	-	-	-	-	-	-	184	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	450	-	-	450	
		Wartość bazowa	184 (2004 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 30: Liczba centrów transferu technologii	Szt.	Realizacja	45	b.d	-	-	-	-	-	-	-	45	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	100	-	-	100	
		Wartość bazowa	35										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 31: Udział wyrobów wysokiej techniki w eksporcie ogółem	%	Realizacja	4,2%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	4,2%	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	4,5%	-	-	4,5%	
		Wartość bazowa	3,4 % (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 32: Udział wyrobów średnio-wysokiej techniki w eksporcie ogółem	%	Realizacja	44,7%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	44,7 %	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	43,5	-	-	43,5	
		Wartość bazowa	33,4% (2006 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 33: Liczba przyjazdów turystycznych (w mln osób)	mln osób	Realizacja	14,97	b.d	-	-	-	-	-	-	-	14,97	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	21,0	-	-	21,0	
		Wartość bazowa	15,2 (2005 r.)										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 34: Liczba nowych wspólnotowych wzorów przemysłowych na 1 mln mieszkańców (Community industrial designs per million population)	Szt.	Realizacja	45,5	b.d	-	-	-	-	-	-	-	45,5	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	36	-	-	36	
		Wartość bazowa	25										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 35: Liczba miejsc pracy nowo utworzonych w wyniku projektów realizowanych w ramach PO IG (ogółem i z podziałem na kobiety i mężczyzn) O/K/M	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	69625 27850 / 41775	-	-	69625 27850 / 41775	
		Wartość bazowa	0										
		Szacowana realizacja	-										
Wskaźnik 36: Pracujący w działach zaliczanych	%	Realizacja	10,33% ¹⁵	b.d	-	-	-	-	-	-	-	10,33 %	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	2,58%	-	-	2,58 %	

¹⁵ Zmiana definicji wskaźnika - employment in knowledge intensive services.

do tzw. usług high-tech (jako % ogółu pracujących w sekcji Przetwórstwo przemysłowe i w sektorze usług) (Employment in hightech services)		Wartość bazowa	2,25% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 37: Pracujący w działach zaliczanych do tzw. wysokiej i średniowysokiej techniki (jako % ogółu pracujących w sekcji Przetwórstwo przemysłowe i w sektorze usług) (Employment in mediumhigh and high-tech manufacturing)	%	Realizacja	5,50%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	5,50%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	6,01%	-	-	6,01%
		Wartość bazowa	5,24% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 38: Odsetek przedsiębiorstw w wykorzystujących Internet w celu interakcji z instytucjami administracji publicznej	%	Realizacja	63,5%	67,9%	-	-	-	-	-	-	-	67,9%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	90%	-	-	90%
		Wartość bazowa	60,9%									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 39: Odsetek gospodarstw domowych z szerokopasmowym dostępem do Internetu ¹⁶ , w tym: a) gospodarstwa domowe na terenach wiejskich b) gospodarstwa domowe z najniższej grupy dochodowej	%	Realizacja	29,6% 16,2% 9,3%	37,9% 23,9% 13,8%	-	-	-	-	-	-	-	37,9% 23,9% 13,8%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	75% 50% 40%	-	-	75% 50% 40%
		Wartość bazowa	21,6% 9,8% 8,2%									
		Szacowana realizacja	-									
Wskaźnik 40: Udział pracujących wykorzystujących komputer z dostępem do Internetu w liczbie pracujących ogółem	%	Realizacja	26,1%	28,2%	-	-	-	-	-	-	-	28,2%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	65%	-	-	65%
		Wartość bazowa	27,8% (2006 r.)									
		Szacowana realizacja	-									

¹⁶ Dostęp szerokopasmowy definiowany zgodnie z metodologią GUS.

• **Informacje finansowe (dane finansowe powinny być wyrażone w euro)**¹⁷

Tabela 2. Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) – w danym roku oraz narastająco¹⁸⁾

	Wydatki poniesione przez beneficjentów, zawarte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz we wnioskach o płatność złożonych do IZ	Odpowiadający wkład publiczny ogółem	Wydatki prywatne ¹⁹⁾	Wydatki poniesione przez instytucje odpowiedzialne za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (w części odpowiadającej wkładowi współnotowemu) ²⁰⁾	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji ²¹⁾	Wydatki poniesione przez beneficjentów, zawarte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz we wnioskach o płatność złożonych do IZ	Odpowiadający wkład publiczny ogółem	Wydatki prywatne ²²⁾	Wydatki poniesione przez instytucje odpowiedzialne za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów (w części odpowiadającej wkładowi współnotowemu) ²³⁾	Procentowy poziom wykorzystania alokacji	Łączne płatności otrzymane od Komisji
	W okresie sprawozdawczym: 2008 rok						Od początku uruchomienia Programu					
Oś priorytetowa 1 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 2 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 3 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹⁷ W sprawozdaniu, zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie sprawozdawczości, zastosowano kurs roboczy Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia roboczego okresu, za który sporządzana jest sprawozdanie, czyli 4,1465 zł.

¹⁸ Ze względu na wątpliwości odnośnie charakteru pożądaných przez KE informacji, zakres przedmiotowy powyższej tabeli może ulec zmianie po wydaniu przez KE szczegółowych wytycznych odnośnie sprawozdań rocznych.

¹⁹ Stosowane wyłącznie w odniesieniu do programów operacyjnych wyrażonych w kosztach całkowitych.

²⁰ Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów nie obejmują przekazanych a nierozliczonych zaliczek.

²¹ Środki przekazane przez KE w formie płatności okresowych.

²² Stosowane wyłącznie w odniesieniu do programów operacyjnych wyrażonych w kosztach całkowitych.

²³ Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów nie obejmują przekazanych a nierozliczonych zaliczek.

W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 4 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 5 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 6 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 7 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 8 (EFRR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

zakresem interwencji EFS													
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oś priorytetowa 9 (EFRR)	38 158,58	38 158,58	0	32 434,79	0	0	38 158,58	38 158,58	0	32 434,79	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR	38 158,58	38 158,58	0	32 434,79	0	0	38 158,58	38 158,58	0	32 434,79	0	0	0
OGÓLEM	38 158,58	38 158,58	0	32 434,79	0	0	38 158,58	38 158,58	0	32 434,79	0	0	0
Wydatki w rodzaju EFS w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFRR ²⁴⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki w rodzaju EFRR w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFS ⁷⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

W 2008 r., wydatki w ramach Programu zostały poniesione wyłącznie w 9. osi priorytetowej i wyniosły 38 158,58 EUR (w tym EFRR 32 434,79 EUR). Nie otrzymano żadnych płatności okresowych od Komisji Europejskiej.

W 2008 r. w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka nie dokonano żadnych płatności objętych instrumentem *cross-financingu*.

Na 175 podpisanych umów o dofinansowanie, w 25 przypadkach zostały uwzględnione wydatki objęte *cross-financjowaniem*.

Wartość *cross-financingu* w ramach poszczególnych projektów, działań i osi priorytetowych PO IG będzie monitorowana na podstawie danych zgromadzonych w KSI (SIMIK 07-13).

- Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji**

²⁴ Pole to jest wypełniane, jeżeli program operacyjny jest współfinansowany z EFRR lub ESF, w przypadku gdy skorzystano z możliwości określonej w art 34 ust. 2 rozporządzenia nr 1083/2006.

Tabela 3. Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii, narastająco od uruchomienia Programu

Możliwe kombinacje kodów z klasyfikacji od 1 do 5					
Kod* Klasyfikacja 1 Priorytetowy obszar tematyczny	Kod * Klasyfikacja 2 Forma finansowania	Kod * Klasyfikacja 3 Obszar realizacji	Kod * Klasyfikacja 4 Rodzaj działalności gospodarczej	Kod * Klasyfikacja 5 Lokalizacja	Wartość (euro) **
1	1	0	0	NUTSPL	303 476 335,68
4	1	0	6	NUTSPL	2 882 493,86
4	1	0	10	NUTSPL	12 792,65
4	1	0	12	NUTSPL	91 124,41
4	1	0	13	NUTSPL	86 391,59
4	1	0	19	NUTSPL	976 600,76
4	1	0	21	NUTSPL	189 792,91
4	1	0	22	NUTSPL	1 337 541,35
5	1	0	22	NUTSPL	1 382 118,26
7	1	0	0	NUTSPL	106 657,42
7	1	0	3	NUTSPL	69 603,04
7	1	0	5	NUTSPL	4 830 812,41
7	1	0	6	NUTSPL	18 280 090,41
7	1	0	10	NUTSPL	407 368,67
7	1	0	12	NUTSPL	6 817 670,32
7	1	0	19	NUTSPL	227 567,13
7	1	0	21	NUTSPL	2 616 068,97
7	1	0	22	NUTSPL	3 848 629,05
9	1	0	0	NUTSPL	62 543,11
9	1	0	6	NUTSPL	63 644,53
9	1	0	9	NUTSPL	3 587,36
9	1	0	12	NUTSPL	4 485,02
9	1	0	13	NUTSPL	9 558,30
9	1	0	18	NUTSPL	3 136,38
9	1	0	19	NUTSPL	6 026,77
9	1	0	21	NUTSPL	21 495,48
9	1	0	22	NUTSPL	150 345,35
14	1	0	17	NUTSPL	907 910,28
15	1	0	17	NUTSPL	99 462,20
85	1	0	17	NUTSPL	9 770 777,91
86	1	0	17	NUTSPL	2 765 988,97
Ogółem					361 508 620,55

* Kategorie kodów powinny mieć przypisany kod w odniesieniu do każdego kodu klasyfikacji wg kryterium

** Wartość przyznanego wkładu wspólnotowego w ramach każdej kombinacji kodów

- **Pomoc w podziale na grupy docelowe**

Nie dotyczy.

- **Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana**

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono.

- **Analiza jakościowa**

PO IG został zaakceptowany przez Komisję Europejską w dniu 1 października 2007 r. i służy efektywnemu wykorzystaniu przez Polskę środków strukturalnych Unii Europejskiej w latach 2007-2013.

PO IG wychodzi naprzeciw założeniom *Strategii Lizbońskiej*, przyczyniając się do realizacji jej celów poprzez przypisanie 94,88% alokacji finansowej na działania w ramach obszarów: B+R, innowacje, technologie informacyjne i komunikacyjne. Udział poszczególnych priorytetów w realizacji *Strategii Lizbońskiej* został przedstawiony w rozdziale 3.

Działania te przyczyniają się również do realizacji przez Polskę konkluzji ze szczytu Rady Europejskiej z marca 2006 r. w zakresie zwiększenia inwestycji w wiedzę i innowacje oraz wypełniają rekomendacje Rady Europejskiej ze szczytu w marcu 2007 r. oraz wnioski zawarte w raporcie za 2006 r. Komisji Europejskiej z wdrażania odnowionej *Strategii Lizbońskiej* w zakresie pobudzenia działalności B+R oraz innowacyjności.

W ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, kierunki reform ujęte w Krajowym Programie Reform realizowane są przede wszystkim poprzez następujące działania:

- 2.6 *Wzmocnienie finansowe funduszy pożyczkowych, poręczeniowych i kapitałowych* poprzez realizację instrumentów mających na celu zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania, m.in. dokapitalizowanie funduszy podwyższonego ryzyka (działanie 3.2 PO IG) oraz upowszechnianie wiedzy nt. działalności aniołów biznesu (działanie 3.3 PO IG);
- 2.8 *Wsparcie systemu promocji gospodarki Polski oraz systemu obsługi eksporterów* poprzez realizację instrumentów mających na celu rozbudowę sieci Centrów Obsługi Inwestora i Eksportera (poddziałanie 6.2.1 PO IG) oraz w zakresie promocji gospodarczej Polski (działanie 6.5 PO IG);
- 3.1 *Rozwój rynku innowacji oraz otoczenia instytucjonalnego służącego współpracy między sferą B+R a gospodarką*, poprzez wspieranie instrumentów zorientowanych na: wspieranie powstawania nowych firm innowacyjnych (działanie 3.1 PO IG), wspieranie finansowania przedsięwzięć innowacyjnych przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka przy wykorzystaniu Krajowego Funduszu Kapitałowego (działanie 3.2 PO IG), wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez przedsiębiorstwa (działanie 1.4-4.1 PO IG), powiązanie finansowania badań stosowanych i prac rozwojowych z wykorzystaniem ich wyników w przedsiębiorstwach (działanie 1.3 PO IG), rozwój sieci instytucji pomostowych w zakresie transferu technologii do przedsiębiorstw (działanie 5.3 PO IG), wspomaganie rozwoju parków naukowo-technologicznych i klastrów (działania 5.1 i 5.3 PO IG);
- 3.2 *Wsparanie sfery badawczo-rozwojowej*, poprzez wspieranie instrumentów zorientowanych na: realizację polityki naukowej państwa (w szczególności programu Foresight) ukierunkowanej na rozwój badań i technologii w dziedzinach zapewniających szybki wzrost gospodarczy (działanie 1.1 PO IG), inwestycje w infrastrukturę badawczo-rozwojową służące prowadzeniu użytecznych gospodarczo prac B+R, realizowanych przez jednostki naukowe (działania 2.1, 2.2 PO IG), zwiększanie dostępności do ochrony własności intelektualnej (działanie 5.4 PO IG);
- 3.3 *Rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce i administracji*, poprzez wspieranie instrumentów zorientowanych na: informatyzację administracji (priorytet 7. PO IG), upowszechnienie stosowania komunikacji elektronicznej w gospodarce (działania 8.1 i 8.2 PO IG), zwiększenie dostępu do Internetu i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu (działania 8.3 i 8.4 PO IG).

Pośrednio, PO IG realizuje także cel określony w działaniu 1.11 *Ukierunkowanie pomocy publicznej na cele horyzontalne* Krajowego Programu Reform, poprzez ukierunkowanie środków publicznych – w ramach realizowanych programów pomocowych – na określone grupy odbiorców, w tym w ponad 50% dla MSP.

PO IG jest komplementarny z dokumentami Wspólnoty, zaprojektowanymi w ramach perspektywy finansowej 2007-2013: 7. Programem Ramowym na rzecz Badań, Rozwoju Technologicznego i Demonstracji na lata 2007-2013 oraz Programem Ramowym na rzecz Konkurencyjności i Innowacyjności na lata 2007-2013.

W 2008 r. trwały intensywne prace nad dokumentami niezbędnymi do prawidłowego funkcjonowania PO IG (m.in. szczegółowym opisem priorytetów PO IG, programami pomocowymi, wzorami dokumentów dla beneficjentów i kryteriami wyboru projektów) oraz

rozpoczęły się pierwsze nabory projektów w ramach Programu, a także podpisano pierwsze umowy o dofinansowanie.

1. Szczegółowy opis priorytetów PO IG

Pierwsza wersja *Szczegółowego opisu priorytetów PO IG* została zatwierdzona przez Ministra Rozwoju Regionalnego w dniu 7 lutego 2008 r. Do chwili obecnej przeprowadzono 6 aktualizacji *Szczegółowego opisu priorytetów PO IG*, wynikających z konieczności dostosowania dokumentu do szczegółowych zasad wypracowywanych w trakcie uruchamiania poszczególnych działań. Kolejne aktualizacje miały miejsce: 8 kwietnia 2008 r., 30 maja 2008 r., 10 lipca 2008 r., 14 sierpnia 2008 r. Ostatnia wersja została podpisana przez Panią Minister E. Bieńkowską w dniu 10 października 2008 r. Wprowadzane do *Szczegółowego opisu* zmiany w pierwszym roku uruchamiania naborów w znacznej części dotyczyły doprecyzowania postanowień zawartych w dokumencie, w taki sposób by odzwierciedlały w jasny i przejrzysty sposób planowane do realizacji instrumenty. W części działań w toku przygotowań do ich uruchomienia, zmieniono koncepcję ich wdrażania, co wymagało konieczności zmian w kartach działań, m.in. w zakresie działania 6.1 i 4.3. Część wprowadzanych zmian wynikało z dostosowania do aktów prawnych będących programami pomocowymi, które wchodziły w życie w 2008 r., a także do zmian kryteriów wyboru projektów, akceptowanych przez Komitet Monitorujący. Zmiany w *Szczegółowym opisie priorytetów* wynikały także ze zmian innych aktów prawnych, m.in. w zakresie możliwości udzielania zaliczek, stosowania procedury odwoławczej. Ponadto, zmianie ulegały części dokumentu dotyczące wykazu projektów indywidualnych oraz systemu wyboru projektów.

Należy podkreślić, że aktualizacje *Szczegółowego opisu priorytetów PO IG* nie mają negatywnego wpływu na uruchomione w danym czasie nabory wniosków – zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* w trakcie trwania konkursu nie można spowodować pogorszenia warunków realizacji projektów oraz nakładać na podmioty ubiegające się o dofinansowanie dodatkowych obowiązków, stąd Instytucja Zarządzająca każdorazowo sprawdza, czy powyższe zasady nie zostają naruszone.

Należy podkreślić, że *Szczegółowy opis* jest dokumentem zbierającym w jednym miejscu informacje dotyczące działań, które są niezbędne dla beneficjenta podczas przygotowywania się do aplikowania o środki. Z tego względu niezwykle istotne jest bieżące aktualizowanie informacji w nim zawartych.

2. Weryfikacje listy projektów indywidualnych

W dniu 20 lipca 2008 r. zakończyły się trwające 30 dni konsultacje społeczne w związku z aktualizacją listy projektów indywidualnych dla PO IG. W wyniku aktualizacji listy w lipcu 2008 r. wprowadzono następujące zmiany:

- a. w ramach działania 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym* na listę wpisano 25 nowych projektów indywidualnych (w tym 13 podstawowych i 12 rezerwowych);
- b. w ramach 7. osi priorytetowej *Spółeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji* na listę wpisano 14 nowych projektów indywidualnych (w tym 3 podstawowe i 11 rezerwowych);
- c. w ramach pozostałych osi priorytetowych wprowadzono zmiany o charakterze doprecyzującym w zakresie nazw, kosztów, beneficjentów, lat realizacji projektów oraz uzasadnienia realizacji.

W dniu 18 sierpnia 2008 r. w Monitorze Polskim opublikowane zostało *Obwieszczenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 sierpnia 2008 r. w sprawie listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*, uwzględniające ww. zmiany.

Do 31 grudnia 2008 r. w ramach PO IG:

- a. podpisano łącznie 90 pre-umów na kwotę ponad 10,34 mld PLN (dofinansowanie z EFRR ponad 8,40 mld PLN), w tym:
 - 40 pre-umów w ramach 1.osi priorytetowej *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*,
 - 13 pre-umów w ramach 2. osi priorytetowej *Infrastruktura sfery B+R*,
 - 1 pre-umowę w ramach 3. osi priorytetowej *Kapitał dla innowacji*,
 - 1 pre-umowę w ramach 4. osi priorytetowej *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*,
 - 16 pre-umów w ramach 5. osi priorytetowej *Dyfuzja innowacji*,
 - 19 pre-umów w ramach 7. osi priorytetowej *Spółczeństwo informacyjne-budowa elektronicznej administracji*.
- b. złożono łącznie 58 wniosków o dofinansowanie projektów indywidualnych na kwotę ponad 6,18 mld PLN (dofinansowanie z EFRR ponad 5,22 mld PLN), w tym:
 - 44 wnioski w ramach 1. osi priorytetowej *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*,
 - 7 wniosków w ramach 2. osi priorytetowej *Infrastruktura sfery B+R*,
 - 1 wniosek w ramach 3. osi priorytetowej *Kapitał dla innowacji*,
 - 1 wniosek w ramach 4. osi priorytetowej *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*,
 - 1 wniosek w ramach 5. osi priorytetowej *Dyfuzja innowacji*,
 - 4 wnioski w ramach 7. osi priorytetowej *Spółczeństwo informacyjne-budowa elektronicznej administracji*.
- c. podpisano łącznie 32 umowy o dofinansowanie projektów indywidualnych, wyłącznie w ramach 1. osi priorytetowej *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*, na kwotę ponad 1,5 mld PLN (dofinansowanie z EFRR ponad 1,27 mld PLN).

Na koniec okresu sprawozdawczego, wśród 129 projektów indywidualnych PO IG znajdowało się 6 projektów dużych²⁵ – 4 projekty w ramach 2. osi priorytetowej *Infrastruktura sfery B+R* oraz 2 projekty w ramach 7. osi priorytetowej *Spółczeństwo informacyjne-budowa elektronicznej administracji*. Szczegółowe informacje na temat dużych projektów znajdują się w rozdziale 5.

3. Zmiany systemu instytucjonalnego

a) Porozumienia

²⁵ Zgodnie z art. 39 *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999*, w ramach programu operacyjnego, EFRR i Fundusz Spójności mogą finansować wydatki związane z operacją składającą się z szeregu robót, działań lub usług, której celem samym w sobie jest ukończenie niepodzielnego zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym lub technicznym, która posiada jasno określone cele i której całkowity koszt przekracza kwotę 25 mln EUR w przypadku środowiska naturalnego oraz 50 mln EUR w przypadku innych dziedzin (zwane dalej „dużymi projektami”).

W 2008 r. podpisano 4 umowy w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013 pomiędzy Instytucjami Pośredniczącymi a Instytucjami Wdrażającymi/Instytucjami Pośredniczącymi II stopnia:

- 3 stycznia 2008 r. podpisano umowę pomiędzy Ministerstwem Gospodarki a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości,
- 1 lutego 2008 r. podpisano umowę pomiędzy Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji a Władzą Wdrażającą Programy Europejskie – umowa ta zastąpiła umowę podpisaną w październiku 2007 r.,
- 18 lutego 2008 r. podpisano umowę pomiędzy Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości,
- 20 lutego 2008 r. podpisano umowę pomiędzy Ministerstwem Gospodarki a Polską Organizacją Turystyczną.

Ponadto, 29 stycznia 2008 r. między Ministrem Rozwoju Regionalnego a Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji zawarto Aneks do *Porozumienia w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 dla osi priorytetowej 7. Budowa i rozwój społeczeństwa informacyjnego*, w którym m.in. włączono do Porozumienia oś priorytetową 8. *Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki*.

Tym samym już w pierwszym półroczu 2008 r. zawarte były porozumienia w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013 między Instytucją Zarządzającą a wszystkimi Instytucjami Pośredniczącymi oraz zawarte umowy pomiędzy Instytucjami Pośredniczącymi a wszystkimi Instytucjami Wdrażającymi/Instytucjami Pośredniczącymi II stopnia. W drugiej połowie roku w związku z podjęciem decyzji o pełnieniu roli Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia przez Bank Gospodarstwa Krajowego, rozpoczęto proces wypracowania treści umowy z BGK oraz system wdrażania działania 4.3 przez ten podmiot.

b) Instrukcje wykonawcze

Instrukcja wykonawcza Instytucji Zarządzającej została zatwierdzona w dniu 6 lutego 2008 r. przez Instytucję Koordynującą Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia oraz w dniu 12 lutego 2008 r. przez Instytucję Certyfikującą

Wynikiem rekomendacji audytu zgodności w ramach Programu było wprowadzenie uzupełnień do Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej. Najistotniejsze uzupełnienia dotyczyły:

- wprowadzenia procedury uzgadniania kwot poświadczanych do Instytucji Certyfikującej z danymi o wydatkach zadeklarowanych w projektach poszczególnych beneficjentów oraz ujętych w systemach księgowych instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu,
- wprowadzenia procedury przygotowywania danych przekazywanych na żądanie KE,
- wprowadzenia procedury potrącania kwot związanych ze stwierdzonymi nieprawidłowościami z poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową,
- uszczegółowienia niektórych list sprawdzających o pytania dotyczące zachowania odpowiedniej ścieżki audytu oraz wymogów środowiskowych i zasad równego traktowania,
- wprowadzenia procedury aktualizacji „rejestrów dłużników” oraz sprawdzania kompletności „rejestrów dłużników” w instytucjach podległych,
- opracowania przykładowego katalogu sytuacji, w których Instytucja Zarządzająca może przejąć proces odzyskiwania nieprawidłowości od podmiotów jej podległych,
- określenia sposobu weryfikacji dokumentacji finansowej oraz metody doboru próby w przypadkach kontroli projektu na wybranych fragmentach dokumentacji roboczej,

Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej, zawierająca powyższe uzupełnienia, została zatwierdzona w dniu 20 października 2008 r. przez Instytucję Koordynującą Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia oraz przez Instytucję Certyfikującą.

W okresie sprawozdawczym zostały ostatecznie zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą: instrukcje wykonawcze Instytucji Pośredniczących i Instytucji Wdrażających/Instytucji Pośredniczących II stopnia:

- Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Gospodarki – instrukcja zatwierdzona w dniu 23 stycznia 2008 r.;
- Departament Informatyzacji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 stycznia 2008 r.;
- Ośrodek Przetwarzania Informacji – instrukcja zatwierdzona w dniu 1 lutego 2008 r.;
- Władza Wdrażająca Programy Europejskie – instrukcja zatwierdzona w dniu 8 lutego 2008 r.;
- Departament Instrumentów Wsparcia, Ministerstwa Gospodarki – instrukcja zatwierdzona w dniu 13 marca 2008 r.;
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – instrukcja wykonawcza zatwierdzona w dniu 7 kwietnia 2008 r.;
- Polska Organizacja Turystyczna – instrukcja zatwierdzona w dniu 7 maja 2008 r.;
- Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – instrukcja zatwierdzona w dniu 20 czerwca 2008 r.;

W wyniku rekomendacji audytu zgodności wprowadzono do powyższych instrukcji uzupełnienia i modyfikacje. Zmienione instrukcje zostały zatwierdzone:

- Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Gospodarki – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 września 2008 r.,
- Departament Społeczeństwa Informacyjnego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 września 2008 r.,
- Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 września 2008 r.,
- Ośrodek Przetwarzania Informacji – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 września 2008 r.,
- Władza Wdrażająca Programy Europejskie – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 września 2008 r.,
- Polska Organizacja Turystyczna – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 września 2008 r.,
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – instrukcja zatwierdzona w dniu 30 września 2008 r.,
- Departament Instrumentów Wsparcia, Ministerstwa Gospodarki – instrukcja zatwierdzona w dniu 7 października 2008 r.

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto aktualizację Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Pośredniczących i Instytucji Wdrażających/Pośredniczących II stopnia z uwagi na:

- konieczność wdrożenia zaleceń audytu zgodności odnośnie do kwestii horyzontalnych, dotyczących weryfikacji szacowania dochodu netto oraz kwalifikowalności podatku VAT w projektach. Na zlecenie Instytucji Zarządzającej została przygotowana ekspertyza *Kwalifikowalność podatku VAT w ramach PO IG*. Na jej podstawie stworzono Zalecenia Instytucji Zarządzającej dotyczące kwalifikowalności podatku VAT w ramach projektów realizowanych w ramach PO

- zmiany organizacyjne w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwie Gospodarki w strukturze departamentów zaangażowanych w wykonywanie zadań z zakresu PO IG,
- przygotowanie do wprowadzenia do systemu instytucji PO IG Banku Gospodarstwa Krajowego S.A. jako Instytucji Wdrażającej/Pośredniczącej II stopnia.

c) Opis systemu zarządzania i kontroli

W dniu 28 kwietnia 2008 r. *Opis systemu zarządzania i kontroli dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 – 2013* został zaakceptowany przez Instytucję Certyfikującą, a 5 maja 2008 r. przez Instytucję Koordynującą Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, a następnie zmieniony i zaakceptowany przez Instytucję Certyfikującą oraz Instytucję Koordynującą Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia w dniu 10 września 2008 r. W związku z planowanymi zmianami organizacyjnymi w systemie instytucji PO IG dokument będzie wymagał aktualizacji.

4. Przebieg audytu zgodności systemów zarządzania i kontroli

W drugim półroczu 2008 r. w Instytucji Zarządzającej, w Instytucjach Pośredniczących oraz Instytucjach Wdrażających/Instytucji Pośredniczących II stopnia zakończył się, trwający od lutego 2008 r., audyt zgodności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013. Audyt prowadzony był przez pracowników Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej Ministerstwa Finansów, pracowników Urzędu Kontroli Skarbowej oraz przez audytorów wewnętrznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Celem prowadzonego audytu zgodności było sprawdzenie, czy system zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka jest zgodny z wymogami art. 58-62 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r.

W okresie sprawozdawczym Instytucja Audytowa (IA) prowadziła audyt zgodności we wszystkich Instytucjach uczestniczących w realizacji PO IG.

W dniu 20 sierpnia 2008 r. Instytucja Audytowa przekazała projekt *Sprawozdania z audytu zgodności Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*, zwracając się z prośbą do Instytucji Zarządzającej o zajęcie stanowiska w sprawie przedstawionych ustaleń. W dniu 5 września 2008 r. Instytucja Zarządzająca przekazała Instytucji Audytowej informacje odnośnie wprowadzonych zmian do Instrukcji Wykonawczych instytucji uczestniczących w realizacji PO IG zgodnie z rekomendacjami zawartymi w projekcie *Sprawozdania z audytu zgodności Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*, oraz projekcie *Opinii w sprawie systemów zarządzania i kontroli*. Instytucja Zarządzająca dokonała weryfikacji przekazanych instrukcji pod względem zmian w zakresie rekomendacji audytu zgodności. Ostateczna akceptacja Instrukcji Wykonawczych Instytucji Zarządzającej oraz pozostałych instytucji nastąpiła w dniu 30 września 2008 r. Dodatkowo Instytucja Zarządzająca przekazała do Instytucji Audytowej uzgodniony z Instytucją Certyfikującą i Instytucją Koordynującą NSRO *Opis Systemu Zarządzania i Kontroli dla PO IG*, który zgodnie z Zarządzeniem Nr 18 Dyrektora Generalnego MRR został zaakceptowany w dniu 10 września 2008 r. Termin wdrożenia rekomendacji dotyczących kwestii horyzontalnych został uzależniony od przekazania stosownych wytycznych przez MRR.

W dniu 30 września 2008 r. Instytucja Audytowa przekazała Komisji Europejskiej *Sprawozdanie z audytu zgodności Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*, pozytywną *Opinię Sprawozdania z audytu zgodności Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* wraz z *Opisem Systemu Zarządzania i Kontroli*. Ponadto, Instytucja Audytowa podkreśliła, iż Bank

Gospodarstwa Krajowego nie był wymieniony w oficjalnych dokumentach dotyczących Programu jako Instytucja Wdrażająca. W związku z tym nie przeprowadzono w tej instytucji czynności audytowych w ramach audytu zgodności. W przypadku formalnego wyznaczenia BGK do pełnienia funkcji Instytucji Wdrażającej, Instytucja Audytowa obejmie tę instytucję audytem zgodności.

W dniu 2 grudnia 2008 r. MF wezwało Instytucję Zarządzającą do przekazania informacji dotyczących stanu wdrożenia rekomendacji wydanych przez Instytucję Audytową w wyniku przeprowadzonego audytu zgodności. W dniu 12 grudnia Instytucja Zarządzająca przekazała wymagane informacje odnośnie stanu wdrożenia zaleceń w formie tabelarycznej w podziale na wszystkie instytucje objęte audytem zgodności w ramach PO IG.

Rekomendacje wydane przez Instytucję Audytową miały głównie charakter horyzontalny. Ich wdrożenie przez Instytucję Zarządzającą przekłada się na podjęcie stosownych działań w pozostałych instytucjach uczestniczących w realizacji PO IG.

Wdrożenie rekomendacji według stanu na koniec 2008 r.:

- Instytucja Zarządzająca zleciła wykonanie ekspertyzy, na podstawie której zostanie opracowana metodologia szacowania dochodu netto w trakcie realizacji projektu przez beneficjentów. Umowa na wykonanie ekspertyzy została podpisana w dniu 2 grudnia 2008 r. Termin realizacji umowy wynosi 60 dni od daty jej podpisania. W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca prześle ekspertyzę do wszystkich instytucji zaangażowanych w realizację PO IG niezwłocznie po otrzymaniu. Równocześnie treść instrukcji wykonawczej Instytucji Zarządzającej zostanie uzupełniona;
- na zlecenie Instytucji Zarządzającej w dniu 21 sierpnia 2008 r. została przygotowana ekspertyza *Kwalifikowalność podatku VAT w ramach PO IG*, która zawiera wytyczne odnośnie metod prowadzenia kontroli na miejscu, narzędzi kontrolnych oraz sposobu weryfikacji, czy podatek VAT może stanowić wydatek kwalifikowany. Na podstawie ekspertyzy Instytucja Zarządzająca przygotowała *Zalecenia* Instytucji Zarządzającej dotyczące kwalifikowalności VAT w projektach realizowanych w ramach PO IG wraz z listami sprawdzającymi. W dniu 22 października 2008 r. Instytucja Zarządzająca przekazała ww. dokumenty do instytucji zaangażowanych w realizację PO IG. Dodatkowo, w dniach 3-4 listopada 2008 r. Instytucja Zarządzająca zorganizowała szkolenie w powyższej tematyce, które przeprowadził ekspert zewnętrzny. W szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich instytucji zaangażowanych w realizację PO IG. Instrukcja Instytucji Zarządzającej zostanie uzupełniona o zapisy odnośnie kwalifikowalności VAT;
- opracowana przez Instytucję Zarządzającą Instrukcja wypełniania wniosku beneficjenta o płatność opisująca zasady m.in. rozliczania faktur w walutach obcych dostosowana jest do projektu ww. wytycznych. Do instrukcji dołączono Załącznik 5a *Instrukcja do wypełniania wniosku beneficjenta o płatność*, gdzie szczegółowo opisano zasady rozliczania faktur w walutach obcych. Ponadto, dokonano uzupełnienia Załącznika Nr 5 *Wniosek beneficjenta o płatność*. Po zatwierdzeniu *Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013* treść instrukcji wykonawczej Instytucji Zarządzającej zostanie uaktualniona;
- do planu Działań w ramach pomocy technicznej PO IG wprowadzono Załącznik Nr 9 - *Oświadczenie o nie korzystaniu z pomocy pochodzącej z innych programów operacyjnych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowanych*. Podczas weryfikacji złożonych przez beneficjenta Planów Działań oceniający dokonuje sprawdzenia, czy oświadczenie zostało załączone.

5. Zmiany wytycznych obowiązujących w ramach PO IG

Dnia 5 czerwca 2008 r. zostały podpisane zmienione *Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*. Głównym powodem zmiany Wytycznych było uzupełnienie katalogu wydatków kwalifikowalnych dla priorytetu 6. *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym*. W sierpniu 2008 r. rozpoczęto prace nad trzecią wersją *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*, których projekt znajdował się na dzień 31 grudnia 2008 r. w końcowej fazie dostosowywania do uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji międzyresortowych. Głównym powodem zmiany *Wytycznych* jest uszczegółowienie i modyfikacja niektórych kategorii wydatków kwalifikowalnych (m.in. wynagrodzeń czy kosztów ogólnych), a także zmiany w katalogach kosztów dla poszczególnych działań, wynikające przede wszystkim z doświadczeń z pierwszych naborów projektów w ramach PO IG.

Wytyczne w zakresie procesu kontroli dla Instytucji Pośredniczących i Wdrażających dla PO IG nie uległy w 2008 r. zmianie.

6. Wzory dokumentów dla beneficjentów

W 2008 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła wzory wniosków o dofinansowanie dla wszystkich działań Programu, dla których nabór odbywa się w formie konkursowej, z wyjątkiem działania 6.1 *Paszport do eksportu*. W 2009 r. będą trwały prace nad wzorami wniosków o dofinansowanie projektu PO IG dla działań/poddziałań:

- 5.3 *Wspieranie ośrodków innowacyjności,*
- 6.1 *Paszport do eksportu,*
- 6.3 *Promocja turystycznych walorów Polski,*
- 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym.*

W 2008 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła wzory umów o dofinansowanie dla wszystkich działań Programu, dla których nabór odbywa się w formie konkursowej, z wyjątkiem działania 6.1 *Paszport do eksportu*. W 2009 r. będą trwały prace nad wzorami umów o dofinansowanie projektu PO IG dla działań/poddziałań:

- 3.2 *Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka,*
- 4.3 *Kredyt technologiczny,*
- 5.3 *Wspieranie ośrodków innowacyjności,*
- 6.1 *Paszport do eksportu,*
- 6.2.1 *Wsparcie dla sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów (projekt systemowy MG),*
- 6.3 *Promocja turystycznych walorów Polski,*
- 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym,*
- 6.5 *Promocja polskiej gospodarki (projekt systemowy MG).*

Z wyjątkiem działania 6.1 *Paszport do eksportu* oraz działania 4.3 *Kredyt technologiczny*, powyższe działania obejmują wyłącznie projekty systemowe lub indywidualne. Stan wdrażania tych działań zostanie przedstawiony w częściach dotyczących poszczególnych osi priorytetowych.

Wzór wniosku o płatność został zatwierdzony przez Instytucję Zarządzającą w 2007 r., a w 2008 r. trwały tylko jego aktualizacje. Natomiast 19 maja 2008 r. podpisano umowę na wykonanie specyfikacji wymagań funkcjonalnych Generatorsa Wniosków o Płatność (GWP) dla PO IG. Zadaniem GWP jest wsparcie beneficjentów Programu w przygotowywaniu wniosków o płatność i rozliczaniu projektów (więcej informacji na temat Generatorsa znajduje się w pkt. 6 System informatyczny).

7. Kryteria wyboru projektów

W 2008 r. czterokrotnie dokonywano zmian w kryteriach wyboru projektów PO IG.

Dnia 20 lutego 2008 r. na posiedzeniu Komitetu Monitorującego PO IG zatwierdzono kryteria wyboru projektów dla 6. osi priorytetowej PO IG *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym* oraz wprowadzono modyfikacje w ramach kryteriów dla działań 4.4 *Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym* oraz 4.5 *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki*.

Dnia 23 czerwca 2008 r. na posiedzeniu Komitetu Monitorującego PO IG zatwierdzono nowe kryteria dla działania 4.3 *Kredyt technologiczny* w związku z nowelizacją ustawy o *niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej*. Ponadto, dokonano technicznych zmian w ramach kryteriów dla działań: 8.1 *Wsparcie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej*, 8.2 *Wsparcie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B* oraz 5.2 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym*.

Dnia 26 września 2008 r. na posiedzeniu Komitetu Monitorującego PO IG zatwierdzono zmiany do kryteriów wyboru projektów dla działań PO IG, w następującym zakresie:

- zmiany merytoryczne wynikające z doświadczeń przeprowadzanych naborów w działaniach (m.in. dodanie kryterium merytorycznego fakultatywnego i kryterium formalnego specyficznego czy usunięcie kryterium): 3.3 *Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP*, 4.2 *Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego*, 4.4 *Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym*, 4.5 *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki*, 5.2 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym* oraz w przygotowywanym do uruchomienia działaniu 8.4 *Zapewnienie dostępu do internetu na etapie „ostatniej mili”*,
- zmiany techniczne, tj. aktualizacja merytoryczki ustawy o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w działaniach: 1.4-4.1 *Wsparcie projektów celowych - Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R*, 3.1 *Inicjowanie działalności innowacyjnej*, 3.3 *Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP*, 4.2 *Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego*, 4.4 *Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym*, 5.1 *Wsparcie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym*, 5.2 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym*, 5.4 *Zarządzanie własnością intelektualną*, 6.1 *Paszport do eksportu*, 8.1 *Wsparcie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej* i 8.2 *Wsparcie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B* oraz dodatkowo doprecyzowujące zmiany techniczne w działaniach: 4.1 *Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R* i 5.2 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym*.

Dnia 15 grudnia 2008 r. na posiedzeniu Komitetu Monitorującego PO IG zatwierdzono zmiany do kryteriów wyboru projektów dla wszystkich działań PO IG za wyjątkiem działania 3.2 *Wsparanie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka*, działania 4.3 *Kredyt technologiczny* oraz Priorytetu 7. *Spółeczeństwo informacyjne - budowa elektronicznej administracji*. Wprowadzone zmiany wynikały z:

- wejścia w życie rozporządzenia Komisji (WE) Nr 800/2008 *uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych)*,
- konieczności uporządkowania oraz doprecyzowania brzmienia niektórych kryteriów.

Ponadto w dniu 9 kwietnia 2008 r. opublikowano *Przewodnik po kryteriach wyboru finansowanych operacji w ramach PO IG*. Przewodnik został przygotowany w oparciu o kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO IG w celu ułatwienia beneficjentom właściwego przygotowania projektu. Jest to dokument pomocniczy dla beneficjentów Programu

Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, w którym zawarto szczegółowe wyjaśnienie kryteriów wyboru projektów w ramach poszczególnych działań Programu oraz określono sposób oceny projektów wraz z podaniem wag punktowych. Dokument składa się z dwóch części.

- pierwsza część (ogólna) zawiera zalecenia dla beneficjentów funduszy unijnych dotyczące interpretacji ustawy *Prawo zamówień publicznych*, wyjaśnienie kryterium zgodności z politykami horyzontalnymi Unii Europejskiej wymienionymi w art. 16 i 17 Rozporządzenia (WE) Nr 1083/2006, tzn. zrównoważonym rozwojem i równością szans, definicję delokalizacji oraz kwestie związane z tym zagadnieniem, wraz z przykładami, wskazujące jak badać projekty realizowane w ramach 4. osi priorytetowej PO IG pod kątem eliminowania przypadków wystąpienia przedmiotowego zagadnienia,
- druga część zawiera szczegółowe wyjaśnienie kryteriów wyboru projektów w ramach poszczególnych działań oraz poddziałań PO IG wraz z podaniem stosowanej punktacji.

W dniu 9 maja 2008 r. udostępniono uzupełnioną wersję *Przewodnika*, uwzględniającą doprecyzowany opis oceny kryteriów w ramach działań 4.4. *Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym* oraz 4.5 *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki*. Natomiast w dniu 30 lipca 2008 r. Instytucja Zarządzająca PO IG udostępniła zaktualizowaną wersję *Przewodnika po kryteriach wyboru projektów w ramach PO IG* z 9 maja 2008 r., rozszerzoną o uszczegółowione wyjaśnienie interpretacji Komisji Europejskiej w zakresie kryterium dotyczącego przeniesienia działalności produkcyjnej lub usługowej z innych krajów członkowskich UE (tzw. delokalizacja) oraz uwzględniającą poprawki o charakterze doprecyzującym.

W 2008 r. Instytucja Zarządzająca PO IG zrealizowała badanie ewaluacyjne, dotyczące PO IG pt. *Ocena trafności doboru kryteriów wyboru projektów w ramach PO IG* (na kwotę 156 160,00 zł), wykonawca: CASE-Doradcy Sp. z o.o. Badanie zostało zrealizowane w okresie lipiec – listopad 2008 r.

Celem badania była ocena przygotowanego systemu kryteriów wyboru projektów w ramach PO IG, czyli ocena zdolności do zapewnienia wyboru projektów najlepszych z punktu widzenia realizacji celów Programu, poszczególnych osi priorytetowych i działań. Badanie koncentrowało się na ocenie doboru kryteriów doboru projektów pod kątem trafności w stosunku do zakładanych celów, obiektywności i mierzalności, jakości i użyteczności, zgodności z dokumentami strategicznymi oraz trudności oceny i weryfikacji (zarówno dla ekspertów oceniających, jak i beneficjentów).

W raporcie z ewaluacji wykonawca przedstawił rekomendacje ogólne oraz szczegółowe, które zostały wykorzystane w procesie weryfikacji kryteriów wyboru projektów dla PO IG w listopadzie i grudniu 2008 r. Najważniejsze zalecenia dotyczyły m.in.:

- zagrożenia związanego z prowadzeniem naboru wniosków w systemie otwartym – wówczas przy nietrafnie dobranych kryteriach istnieje ryzyko wybierania najszybciej złożonych, a nie najlepszych projektów;
- niewystarczającego wartościowania projektów na etapie oceny fakultatywnej, związanego m.in. ze źle dobranymi kryteriami fakultatywnymi lub ich wagami, zastosowaniem punktacji zero-jedynkowej w ocenie fakultatywnej;
- niedostatecznego odzwierciedlenia w procesie oceny znaczenia zadań kluczowych dla poszczególnych działań;
- umieszczenia w systemie kryteriów nieistotnych w kontekście wyboru projektów zgodnych z celami i założeniami poszczególnych działań;
- trudności z interpretacją kryteriów (niezrozumiałe nazwy, niejasne opisy w *Przewodniku po kryteriach wyboru projektów*);

- występowania w systemie kryteriów niemierzalnych lub trudno weryfikowalnych;
- niewystarczającej spójności systemu (m.in. niejednolite opisy kryteriów horyzontalnych).

8. Programy pomocowe

Na dzień 1 stycznia 2008 r. obowiązywało jedno rozporządzenie, stanowiące program pomocowy dla działania 3.2 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 czerwca 2007 r. w sprawie wsparcia finansowego udzielanego przez Krajowy Fundusz Kapitałowy (Dz. U. Nr 115, poz. 796). W okresie sprawozdawczym trwały prace nad kolejnymi aktami prawnymi, regulującymi udzielanie pomocy publicznej w ramach PO IG. Początkowo kontynuowano prace nad 7 aktami prawnymi, których projekty powstały przed 2008 r., tj.: 4 rozporządzeniami Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy w działaniach wdrażanych przez PARP (1.4, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 5.4 i 6.1; 1.4 i 4.1 dla dużych przedsiębiorców; 8.1 i 8.2 oraz 5.3), rozporządzeniem Ministra Gospodarki dotyczącym działania 4.5, rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie działania 8.4 oraz ustawą regulującą udzielanie kredytu technologicznego w ramach działania 4.3.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie udzielania pomocy finansowej dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, dotyczące działania 4.5, zostało podpisane 2 kwietnia 2008 r. i obowiązuje od 14 kwietnia 2008 r.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, regulujące udzielanie wsparcia w ramach działań 1.4, 4.1, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 5.4 i 6.1, zostało podpisane dnia 7 kwietnia 2008 r. i obowiązuje od 24 kwietnia 2008 r.

Ustawa o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, została przyjęta 30 maja 2008 r. i obowiązuje od dnia 2 lipca 2008 r.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, dotyczące działań 8.1 i 8.2, zostało podpisane 13 sierpnia 2008 r. i obowiązuje od 22 sierpnia 2008 r.

Do sierpnia 2008 r. trwały prace nad rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej dla dużych przedsiębiorców w ramach działań 1.4 i 4.1 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, jednakże ze względu na fakt, iż 29 sierpnia 2008 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), znoszące konieczność notyfikacji programów pomocowych na badania i rozwój dla dużych przedsiębiorców, postanowiono włączyć wsparcie dla dużych przedsiębiorców w ramach działań 1.4 i 4.1 do rozporządzenia regulującego udzielanie wsparcia dla MŚP w tych działaniach.

W związku z wejściem w życie ww. rozporządzenia Komisji, konieczna było nowelizacja rozporządzeń opartych na starych wyłączeniach grupowych. Przygotowano zatem następujące projekty nowelizacji:

- projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy finansowej dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 na dzień 31

- projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego *zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013* – na dzień 31 grudnia 2008 r. również znajdował się w UOKiK, w oczekiwaniu na uzyskanie opinii o zgodności z zasadami pomocy publicznej,
- projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego *zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013* - dnia 30 grudnia 2008 r. został przekazany do Rządowego Centrum Legislacji z prośbą o zwolnienie z Komisji Prawniczej.

Dnia 18 listopada 2008 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 października 2008 r. *w sprawie udzielania przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie pomocy finansowej na dostarczenie usługi szerokopasmowego dostępu do internetu w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*, regulujące udzielanie pomocy w ramach działania 8.4.

Do końca 2008 r. trwały prace nad rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego *w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*, dotyczący udzielania wsparcia w ramach działania 5.3. 31 grudnia 2008 r. projekt rozporządzenia został przesłany do Rządowego Centrum Legislacji z prośbą o zwolnienie z Komisji Prawniczej.

W lipcu 2008 r. rozpoczęto prace nad dwoma nowymi rozporządzeniami, ze względu na zidentyfikowanie pomocy publicznej w działaniu 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym* PO IG:

- projektem rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki *w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w zakresie dotyczącym regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy de minimis w ramach Działania 6.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*,
- projektem rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki *w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w zakresie dotyczącym pomocy na wspieranie kultury i dziedzictwa kulturowego w ramach Działania 6.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*.

Oba ww. projekty na dzień 31 grudnia 2008 r. były dostosowywane do uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji międzyresortowych.

W okresie sprawozdawczym trwały i były uruchomione nabory w 25 działaniach w ramach PO IG. W poniższej tabeli zamieszczono terminy rund aplikacyjnych dla działań, w których w okresie sprawozdawczym trwał nabór projektów w trybie konkursowym.

Tabela 4. Nabory uruchomione w 2008 r. w ramach PO IG.

Działania/grupa operacji	Data rozpoczęcia naboru	Data zakończenia naboru
Działanie 1.1 <i>Wsparcie badań naukowych dla budowania gospodarki opartej na wiedzy (poddziałanie 1.1.1 <i>Projekty badawcze z wykorzystaniem metody foresight</i>)</i>	25 lutego 2008 r. 13 października 2008 r.	30 maja 2008 r. 21 listopada 2008 r.
Działanie 1.2 <i>Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki</i>		
– Program VENTURES	17 marca 2008 r.	16 maja 2008 r.

– Program TEAM	17 marca 2008 r.	16 maja 2008 r.
– Wsparcie międzynarodowych studiów doktoranckich	17 marca 2008 r.	16 maja 2008 r.
– Program WELCOME	30 kwietnia 2008 r.	30 września 2008 r.
Działanie 1.3 <i>Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe</i>		
– Grupa tematyczna TECHNO (Poddziałanie 1.3.1)	27 lutego 2008 r.	30 czerwca 2008 r.
– Grupa tematyczna INFO (Poddziałanie 1.3.1)	28 kwietnia 2008 r.	31 sierpnia 2008 r.
– Grupa tematyczna BIO (Poddziałanie 1.3.1)	27 marca 2008 r.	31 lipca 2008 r.
– Wsparcie ochrony własności przemysłowej tworzonej w jednostkach naukowych w wyniku prac B+R (Poddziałanie 1.3.2)	29 lutego 2008 r.	28 czerwca 2008 r.
Działanie 1.4 <i>Wsparcie projektów celowych</i>	25 sierpnia 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na rundę pilotażową – najpóźniej do 26 września 2008 r. (8 września 2008 r. wykorzystano alokację na rundę)
Działanie 2.1 <i>Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym</i>	22 lutego 2008 r.	29 sierpnia 2008 r.
Działanie 2.2 <i>Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych</i>	22 lutego 2008 r.	29 sierpnia 2008 r.
Działanie 2.3 <i>Inwestycje związane z tworzeniem infrastruktury informatycznej nauki</i>	22 lutego 2008 r.	29 sierpnia 2008 r.
Działanie 3.1 <i>Inicjowanie działalności innowacyjnej</i>	16 czerwca 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r. (31 lipca 2008 r. wykorzystano alokację roczną)
Działanie 3.3 <i>Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP</i>	16 czerwca 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r. (11 sierpnia 2008 r. wykorzystano alokację roczną)
Działanie 4.1 <i>Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R</i>	25 sierpnia 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na rundę pilotażową – najpóźniej do 26 września 2008 r. (8 września 2008 r. wykorzystano alokację na rundę)
Działanie 4.2 <i>Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego</i>	12 maja 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r.
Działanie 4.4 <i>Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym</i>	12 maja 2008 r.	31 lipca 2008 r.
Działanie 4.5 <i>Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki</i>	12 maja 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r.

		(11 sierpnia 2008 r. wykorzystano alokację roczną)
Działanie 5.1 <i>Wsparcie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym</i>	16 czerwca 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r. (13 października 2008 r. wykorzystano alokację roczną)
Działanie 5.2 <i>Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym</i>	16 czerwca 2008 r.	Do wyczerpania alokacji przewidzianej na dofinansowanie projektów konkursowych
Działanie 5.4 <i>Zarządzanie własnością intelektualną</i>	16 czerwca 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r.
Działanie 6.2 <i>Rozwój sieci centrów obsługi inwestorów i sprzedających poza Polskę oraz powstawanie nowych terenów inwestycyjnych (poddziałanie 6.2.2 <i>Wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych</i>)</i>	4 czerwca 2008 r. 1 września 2008 r. 3 listopada 2008 r.	30 czerwca 2008 r. 30 września 2008 r. 28 listopada 2008 r.
Działanie 8.1 <i>Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej</i>	15 września 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r. (26 września 2008 r. wykorzystano alokację roczną)
Działanie 8.2 <i>Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B</i>	15 września 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na rundę pilotażową – najpóźniej do 15 października 2008 r.
Działanie 8.3 <i>Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - eInclusion</i>	16 czerwca 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r.
Działanie 8.4 <i>Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”</i>	5 grudnia 2008 r.	Do wyczerpania alokacji na 2008 r.
Działanie 9.1 <i>Wsparcie zarządzania</i>	3 marca 2008 r.	30 kwietnia 2008 r.
Działanie 9.2 <i>Wyposażenie instytucji</i>	3 marca 2008 r.	30 kwietnia 2008 r.
Działanie 9.3 <i>Informacja i promocja</i>	3 marca 2008 r.	30 kwietnia 2008 r.
Działanie 9.4 <i>Ewaluacja</i>	3 marca 2008 r.	30 kwietnia 2008 r.

Większość konkursów w ramach PO IG zakończona została w III i IV kwartale 2008 r.

W sumie w ramach poszczególnych działań Programu złożono do końca 2008 r. 2 020 wniosków o dofinansowanie o wartości 4 320 768 922,15 EUR (17 916 068 335,74 PLN) i podpisano 175 umów o dofinansowanie na kwotę 420 222 545,74 EUR (1 742 452 785,94 PLN).

Wartość podpisanych w 2008 r. umów nie wykorzystuje w pełni zaplanowanej na ten rok alokacji i dopiero w I kwartale 2009 r. pojawią się ostateczne informacje o zakontraktowaniu alokacji z 2008 r.

Liczba i wartość złożonych wniosków o dofinansowanie wskazuje na to, że alokacja na 2008 r. zostanie zakontraktowana w I kwartale 2009 r.

W związku z faktem, że okresie sprawozdawczym, nie zostały zatwierdzone żadne wnioski o płatność końcową, we wskaźnikach fizycznych i finansowych, nie wykazano postępów w realizacji na poziomie poszczególnych priorytetów.

W okresie lipiec – grudzień 2008 r. zostało zrealizowane badanie *Analiza prawidłowości doboru wskaźników monitorowania dla PO IG* na kwotę 41 926,92 EUR (173 850,00 PLN), wykonawca: CASE-Doradcy Sp. z o.o. Głównym celem badania była ocena zaprogramowanego systemu wskaźników dla PO IG pod kątem jego trafności (adekwatności), efektywności oraz użyteczności do pomiaru efektów interwencji funduszy strukturalnych w ramach Programu. Cel uzupełniający stanowiło stworzenie listy przykładowych wskaźników monitoringowych dla projektów realizowanych w ramach poszczególnych działań, która stanowić będzie narzędzie pomocnicze dla beneficjentów przy przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie projektów.

W raporcie z ewaluacji wykonawca przedstawił liczne rekomendacje ogólne oraz szczegółowe. Najważniejsze zalecenia dotyczyły m.in.:

- niewystarczającego zróżnicowania wskaźników celu głównego: określone w Programie wskaźniki w zbyt wąskim zakresie odzwierciedlają cel główny oraz zakres interwencji PO IG;
- niewystarczającego zróżnicowania wskaźników niektórych celów szczegółowych i osi priorytetowych: wskaźniki niektórych celów szczegółowych oraz osi priorytetowych PO IG wymagają uzupełnienia w celu zwiększenia adekwatności systemu wskaźników;
- braku dokumentu prezentującego opis, definicje i metodologię liczenia wykorzystywanych w systemie wskaźników;
- ryzyka potencjalnych problemów w pozyskiwaniu danych dla nielicznych wskaźników;
- niespójność w kwalifikowaniu wskaźników jako produktu lub rezultatu na poziomie poszczególnych działań.

Wnioski z badania w zakresie wskaźników dla celów PO IG i osi priorytetowych zostaną wykorzystane przy przeglądzie Programu Operacyjnego. Wnioski i rekomendacje w zakresie wskaźników dla działań PO IG są wykorzystywane na bieżąco przy modyfikowaniu *Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych PO IG*.

2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi

Instytucja Zarządzająca PO IG zapewnia, że podjęła wszelkie odpowiednie środki służące przestrzeganiu polityk wspólnotowych.

2.2.1 Zgodność Programu z polityką ochrony środowiska

W 2008 r. Instytucja Zarządzająca zidentyfikowała utrudnienia związane z zachowaniem przepisów w tym zakresie. Komisja Europejska zgłosiła oficjalne zastrzeżenia odnośnie do zgodności Prawa ochrony środowiska z dyrektywami:

– Nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków dla środowiska niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć,

– Nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory,

– Nr 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,

w zakresie uregulowania procesu przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć stanowiło poważną przeszkodę w realizacji PO IG.

W celu dostosowania polskich przepisów w zakresie ocen oddziaływania na środowisko do prawodawstwa UE Rząd podjął inicjatywę zmiany prawa w tym zakresie. W dniu 15 listopada 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), która w pełni dostosowała prawo polskie do ww. dyrektyw.

Ponadto, Minister Rozwoju Regionalnego wydał *Wytyczne w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych*, które zawierały wskazówki dla beneficjentów, w jaki sposób w oparciu o obowiązujące przepisy realizować projekty w okresie przejściowym, tj. do dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy, tak aby zapewnić ich realizację zgodnie z prawem europejskim.

Powyższe akty prawne objęły swoim zakresem projekty realizowane w ramach:

- osi priorytetowej 1. w zakresie wspierania projektów celowych (działanie 1.4),
- osi priorytetowej 2. w zakresie wspierania rozwoju ośrodków o wysokim potencjale badawczym (działanie 2.1), tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych (działanie 2.2) oraz inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki,
- osi priorytetowej 4. w zakresie wspierania wdrożeń wyników prac B+R (działanie 4.1), nowych inwestycji o wysokim potencjale innowacyjnym (działanie 4.4) oraz inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki (działanie 4.5),
- osi priorytetowej 5. w zakresie wspierania rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym (działanie 5.1) oraz ośrodków innowacyjności (działanie 5.3),
- osi priorytetowej 6. w zakresie inwestycji w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym (działanie 6.4),
- osi priorytetowej 7. w zakresie budowy elektronicznej administracji,
- osi priorytetowej 8. w zakresie zapewnienia dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”.

Drugim problemem okazało się niepełne dostosowanie do ustawy rozporządzenia *Prawo ochrony środowiska*, określającego rodzaje przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko oraz rodzaje przedsięwzięć mogące znacząco oddziaływać na środowisko, do aneksu do Nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków dla środowiska niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć (urban development project).

W celu umożliwienia realizacji projektów zgodnie z dyrektywą Nr 85/337/EWG, w nowelizowanych obecnie Wytycznych MRR w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych znajdują się wskazówki dla beneficjentów umożliwiających realizację tych projektów zgodnie z dyrektywą.

Rozbieżność ta miała wpływ na realizację przede wszystkim działań w ramach 2. i 5. osi priorytetowych m.in. w zakresie wsparcia tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych (działanie 2.2) i wspierania ośrodków innowacyjności (działanie 5.3).

2.2.2 Zgodność Programu z przepisami w zakresie zamówień publicznych

Instytucja Zarządzająca zapewnia, że kontrakty publiczne, dotyczące projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych są zgodne przepisami w zakresie zamówień publicznych.

Ponadto, przepisy umów o dofinansowanie zobowiązują beneficjentów Programu do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655) do udzielania zamówień publicznych w ramach Projektu, w przypadku gdy wymóg jej stosowania wynika z ustawy.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano problemów z przestrzeganiem tych przepisów.

2.2.3 Zgodność Programu z zasadami pomocy publicznej

Instytucja Zarządzająca zapewnia, że pomoc publiczna udzielana ze środków PO IG jest zgodna z przepisami w zakresie pomocy publicznej obowiązującymi w momencie jej udzielania.

Szczegółowe informacje nt. programów pomocy publicznej, nad którymi trwały prace oraz które weszły w życie w 2008 r., zostały zawarte w rozdziale 2.1, w części - Analiza jakościowa.

W celu jak najlepszego zapewnienia, iż pomoc udzielana w ramach PO IG będzie zgodna z przepisami UE oraz krajowymi w zakresie pomocy publicznej, pod koniec 2007 r. Instytucja Zarządzająca zdecydowała o zleceniu ekspertyzy w sprawie rodzajów działalności gospodarczej wykluczonych z możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach PO IG, wynikających z zakazu udzielania pomocy publicznej w określonych sektorach działalności gospodarczej. Ekspertyza *Opracowanie dotyczące rodzajów działalności gospodarczej wykluczonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, wynikających z zakazu udzielania pomocy publicznej w określonych sektorach działalności gospodarczej w ramach zidentyfikowanego rodzaju pomocy publicznej* została odebrana w marcu 2008 r.

Na bieżąco prowadzona była też współpraca z innymi instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie PO IG oraz innych programów operacyjnych, a także z instytucjami nadzorującymi udzielanie pomocy - Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Komisją Europejską.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano problemów z przestrzeganiem tych przepisów.

2.2.4 Zgodność Programu z zasadą równości szans

Instytucja Zarządzająca zapewnia, że Program prowadzi do realizacji polityki równości płci.

W ramach Programu w procedurze wyboru projektów do wsparcia zostało utworzone kryterium formalne wyboru projektów, którego spełnienie jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy projekt jest zgodny z politykami horyzontalnymi wymienionymi w art. 16 i 17 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006. Oznacza to, że każdy projekt musi mieć pozytywny lub co najmniej neutralny wpływ na politykę równości płci. Kryterium to ma zastosowanie przy wyborze wszystkich projektów w ramach PO IG.

W posiedzeniach Komitetu Monitorującego PO IG mogą uczestniczyć, w charakterze obserwatora, przedstawiciele m.in.: 2 organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie wspierania równości kobiet i mężczyzn oraz ochrony środowiska – rekomendowanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz – na zaproszenie Przewodniczącego, inne osoby, w tym m.in. przedstawiciele innych instytucji, grup społecznych i zawodowych.

Na koniec 2008 r. w skład Komitetu Monitorującego PO IG wchodziło 16 kobiet i 17 mężczyzn.

W ramach zapewnienia równego dostępu do informacji wszystkie informacje na temat Programu zamieszczane są na stronie internetowej Programu www.poig.gov.pl, która dostępna jest również w wersji dla niedowidzących.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano problemów z przestrzeganiem zasady równości szans.

2.2.5 Zgodność Programu z zasadą partnerstwa

Realizacja PO IG odbywa się zgodnie z zasadą partnerstwa w rozumieniu prawa wspólnotowego oraz krajowego na wszystkich etapach jego wdrażania.

Jednym z kluczowych etapów jest opracowywanie oraz zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów dla poszczególnych działań Programu. Partnerzy społeczni, w tym, w szczególności: przedstawiciele samorządów lokalnych, organizacje pracodawców i związków zawodowych oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie - organizacje pozarządowe, byli zaangażowani zarówno w realizację fazy koncepcyjnej, jak i fazy wdrożeniowej, poprzez udział w pracach nieformalnych grup roboczych powołanych przez Instytucje Pośredniczące celem wypracowania propozycji zmian w kryteriach oraz udział w zatwierdzaniu zmian w kryteriach w drodze głosowania w trakcie posiedzeń Komitetów Monitorujących PO IG.

W 2008 r. partnerzy społeczni byli zaangażowani w proces przygotowywania propozycji zmian w kryteriach PO IG m.in. poprzez zgłaszanie swoich uwag i spostrzeżeń w trakcie spotkań Grupy ds. Przedsiębiorczości stanowiącej część Zespołu ds. Uproszczeń systemu wdrażania funduszy Unii Europejskiej oraz opiniowanie przekazywanych na dwa tygodnie przed planowanym posiedzeniem Komitetu zgłoszeń modyfikacji w kryteriach. W przypadku zmian rozpatrywanych na grudniowym Komitecie Monitorującym, które były efektem szczegółowego przeglądu wszystkich kryteriów w kontekście doświadczeń pierwszych konkursów, partnerzy społeczni dodatkowo uczestniczyli w dyskusjach nad kryteriami prowadzonymi podczas spotkań przedstawicieli instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu.

Ponadto, w ramach Grupy ds. ewaluacji PO IG powołanej przez Komitet Monitorujący PO IG, pod koniec listopada zostali zaznajomieni z wynikami ewaluacji pt. *Ocena trafności doboru kryteriów wyboru projektów dla Programu Innowacyjna Gospodarka*, wykonanej przez CASE-Doradcy Sp. z o.o., na podstawie których mogli zgłaszać dodatkowe propozycje zmian w kryteriach.

Partnerzy społeczno-gospodarczy zaangażowani byli również w proces konsultacji programów pomocy publicznej oraz *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IG*. Konsultacje prowadzone były zarówno poprzez rozesłanie projektów do partnerów z prośbą o zgłaszanie ewentualnych uwag, jak również poprzez umieszczenie projektów na stronach internetowych, wraz z formularzem, na którym wszystkie zainteresowane podmioty mogły przesyłać swoje uwagi. Konsultacje zazwyczaj trwały około 2 tygodnie.

W listopadzie 2008 r. trwały również konsultacje projektu zmieniających *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IG*.

Na kształt programów pomocowych oraz Wytycznych miały również wpływ prace Grupy ds. Przedsiębiorczości. Większość uwag Grupy została uwzględniona w konsultacjach ww. projektów aktów prawnych i dokumentów.

Partnerzy odgrywają istotną rolę w Komitecie Monitorującym PO IG. Zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczącymi komitetów monitorujących* w Komitecie Monitorującym PO IG zapewniono uczestnictwo stronie rządowej, samorządowej oraz partnerom społecznym i gospodarczym, w tym partnerom zajmującym się zagadnieniami środowiska naturalnego oraz wspierania równości szans kobiet i mężczyzn. Przy powoływaniu członków Komitetu dążono do zrównoważonego udziału strony rządowej, samorządowej oraz partnerów społecznych i gospodarczych oraz jak najwyższej efektywności i jakości ich pracy.

W posiedzeniach Komitetu Monitorującego PO IG mogą uczestniczyć również, w charakterze obserwatora, przedstawiciele organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie wspierania równości kobiet i mężczyzn oraz ochrony środowiska oraz – na zaproszenie Przewodniczącego, inne osoby, w tym m.in. przedstawiciele innych instytucji, grup społecznych i zawodowych.

W obszarze monitorowania zasada partnerstwa była uwzględniona poprzez udział partnerów w procesie przekazywania informacji o postępie PO IG. W systemie sprawozdawczości, zasada

partnerstwa była spełniona poprzez udział w zatwierdzaniu (podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego) przez partnerów sprawozdania rocznego z realizacji PO IG za 2007 r.

W obszarze ewaluacji, zasada ta spełniona jest na forum grupy roboczej ds. ewaluacji, w skład której wchodzi przedstawiciele organizacji reprezentowanych w Komitecie Monitorującym PO IG, w tym: administracji publicznej, samorządu terytorialnego oraz właśnie partnerów społeczno-gospodarczych. Instytucja Zarządzająca zapewnia także ich uczestnictwo w dyskusji nad rezultatami ewaluacji Programu.

2.3 Opis napotkanych problemów wraz z podjętymi działaniami zaradczymi

W 2008 r. Instytucja Zarządzająca zidentyfikowała następujące utrudnienia w realizacji Programu:

1. Reorganizacja Instytucji Pośredniczącej dla osi priorytetowych 1. *Badania i rozwój nowoczesnych technologii* i 2. *Infrastruktura sfery B+R*. Reorganizacja zmierza do podziału funkcji w zakresie wykonywania zadań z obszaru PO IG pomiędzy kilka wewnętrznych jednostek organizacyjnych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zamiast dotychczasowej obsługi PO IG przez jeden departament. Rozproszenie kompetencji może utrudnić realizację zadań przez Ministerstwo (wydłużyć czas niezbędny do podjęcia decyzji). W związku z tym, konieczna jest modyfikacja na poziomie systemu wdrażania PO IG poprzez zmiany *Opisu systemu zarządzania i kontroli, Szczegółowego opisu priorytetów PO IG*, a także opracowanie nowych instrukcji wykonawczych. Przewidywany termin zakończenia prac nad ww. dokumentami to I półrocze 2009 r.
2. W okresie sprawozdawczym wystąpiła konieczność zmiany aktów prawnych związana ze zmianą podstawy prawnej udzielanej pomocy, tj. wejściem w życie *rozporządzenia Komisji Europejskiej (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych)* oraz wynikającą z powyższego zmianą podstawy prawnej udzielanej pomocy. Wejście w życie ww. aktu prawnego opóźniło się, co spowodowało, iż strona polska zmuszona była przesunąć termin rozpoczęcia prac nad nowelizacją opartych na ww. rozporządzeniu programów pomocy publicznej. W związku z powyższym niezbędne było jak najszybsze zakończenie oceny wniosków o dofinansowanie oraz podpisanie umów o dofinansowanie w terminie do 31 grudnia 2008 r. w ramach konkursów ogłoszonych na starych zasadach udzielania pomocy publicznej. Do końca okresu sprawozdawczego zrealizowano planowane podpisanie umów o dofinansowanie w działaniu 1.4. Ponadto, w związku z planowanym naborem wniosków na styczeń 2009 r. oraz udziałem przedsiębiorców spoza sektora MSP zaistniała konieczność nowelizacji przepisów prawa dotyczących wdrażania działania 1.4 *Wsparcie projektów celowych*. Przewidywany termin zakończenia prac nad zmianą aktów prawnych to I kwartał 2009 r.
3. W związku z wątpliwościami odnośnie do kwestii finansowych w ramach działania 3.2 *Kapitał dla innowacji*, w okresie sprawozdawczym zwrócono się w korespondencji roboczej do kierownika wydziału ds. inżynierii finansowej w Komisji Europejskiej o rozstrzygnięcie w sprawach:
 - czy środki finansowe stanowiące zwrot z inwestycji KFK w fundusze kapitału podwyższonego ryzyka (wyjście KFK z tych funduszy następuje w ciągu maksymalnie 12 lat od dnia zainwestowania – po tym okresie fundusze ulegają likwidacji) mogą być pozostawione w KFK i zostać wykorzystane przez KFK na wsparcie instrumentów inżynierii finansowej dla małych i średnich przedsiębiorstw, w tym kosztów zarządzania zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniając tym środkom charakter rewolwingowy, a zarazem jest zgodne z zapisem art. 78 ust. 7 rozporządzenia Nr 1083/2006;

- czy umowa o dofinansowanie musi uwzględniać politykę wychodzenia funduszu powierniczego (holding fund) z funduszy kapitału podwyższonego ryzyka i zwrot środków do MG wraz ze wskazaniem zasad likwidacji funduszu KFK w zakresie dotyczącym środków pochodzących z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Dodatkowo, Instytucja Pośrednicząca zwróciła się o opinię Ministerstwa Finansów w zakresie odsetek od kwot przekazanych do KFK oraz przez KFK na rachunki powiernicze funduszy podwyższonego ryzyka oraz rozliczeń finansowych dotyczących tych odsetek (odbyło się spotkanie z przedstawicielem Ministerstwa Finansów w tej sprawie). Instytucja Pośrednicząca przeprowadziła również spotkanie z właściwymi Departamentami w celu wypracowania zapisów dotyczących strategii wychodzenia KFK z funduszy podwyższonego ryzyka oraz zasad likwidacji instrumentu inżynierii finansowej w KFK w zakresie dotyczącym środków pochodzących z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Przewidywany termin zakończenia prac w tym zakresie to I półrocze 2009 r.

4. Komisja Europejska, ustosunkowując się do kwestii systemu wdrażania działania 4.3 *Kredyt technologiczny* (zaplanowany do realizacji jako projekt indywidualny Banku Gospodarstwa Krajowego), wskazała, że instrument ten nie spełnia wymogów określonych w art. 44 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006 i tym samym nie stanowi instrumentu inżynierii finansowej. W związku z powyższym, po spotkaniu z przedstawicielami Komisji Europejskiej, Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej w Brukseli w dniu 3 grudnia 2008 r. Instytucja Zarządzająca, w porozumieniu z Instytucją Pośredniczącą, podjęła decyzję o zmianie systemu wdrażania tego działania i powierzeniu Bankowi Gospodarstwa Krajowego funkcji Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia. Na styczeń 2009 r. zaproponowano podpisanie umowy instytucjonalnej między Instytucją Pośredniczącą (Ministerstwem Gospodarki) a Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Powyższa zmiana wymagać będzie odpowiednich modyfikacji na poziomie systemu wdrażania PO IG przedstawionego w *Opisie systemu zarządzania i kontroli, Szczegółowym opisie priorytetów PO IG*. Konieczne jest także opracowanie instrukcji wykonawczej dla Banku Gospodarstwa Krajowego. Bank Gospodarstwa Krajowego będzie podlegał audytowi w zakresie zgodności systemów zarządzania i kontroli z art. 58-62 Rozporządzenia 1083/2006, który zostanie przeprowadzony w I kwartale 2009 r. przez Instytucję Audytową.

W sierpniu 2008 r. Minister Gospodarki wypowiedział Porozumienie z dnia 8 maja 2007 r. w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, lata 2007-2013 dla osi priorytetowych: 3. *Kapitał dla innowacji*; 4. *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*; 5. *Dyfuzja innowacji*; 6. *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym*, w części dotyczącej pełnienia przez Ministra Gospodarki funkcji Instytucji Pośredniczącej dla działania 6.3 *Promocja turystycznych walorów Polski* oraz 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym*. Do końca 2008 r. nie podjęto ostatecznej decyzji w tej sprawie. Przewidywany termin zakończenia prac w tym zakresie to I półrocze 2009 r.

Reorganizacja Instytucji Pośredniczącej dla osi priorytetowych 7. *Spółeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji* i 8. *Spółeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki*. Rozproszenie kompetencji może utrudnić realizację zadań przez Ministerstwo (wydłużyć czas niezbędny do podjęcia decyzji). W związku z tym, konieczne będzie dokonanie modyfikacji na poziomie systemu wdrażania PO IG poprzez zmiany *Opisu systemu zarządzania i kontroli, Szczegółowego opisu priorytetów PO IG*, a także opracowanie nowych instrukcji wykonawczych. Przewidywany termin zakończenia prac nad ww. dokumentami to II kwartał 2009 r.

5. Zidentyfikowano również problemy związane z obsługą KSI (SIMIK 07-13) m. in. w zakresie:
 - bieżącego uzupełniania KSI (SIMIK 07-13) danymi;

- brakiem możliwości eksportu danych z zakresu III grupy funkcjonalności z LSI do KSI (SIMIK 07-13);
- zmiany kwoty rekomendowanej po ocenie merytorycznej;
- brakiem uspołnienia definicji pojęć (w poświadczeniach wydatków i KSI (SIMIK 07-13), np. odpowiadający wkład publiczny = wartość dofinansowania ogółem).

Zidentyfikowano także merytoryczne i techniczne problemy z Generatorem Wniosków o Płatność.

Do końca okresu sprawozdawczego ww. problemy nie zostały rozwiązane.

8. Problematicznym zagadnieniem było również ustalenie zapisów w zakresie zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy. Powyższa kwestia była przedmiotem korespondencji oraz spotkań z Instytucji Pośredniczącej z Instytucją Zarządzającą. Ostatecznie Instytucja Zarządzająca ustaliła system zabezpieczeń umów o dofinansowanie dla PO IG. Jednakże, wątpliwości budziły zapisy nakładające obowiązek wniesienia dodatkowego zabezpieczenia w przypadku beneficjentów otrzymujących dofinansowanie w formie zaliczki. W związku z powyższym wnioskowano o zniesienie konieczności podwójnego zabezpieczania umowy poprzez usunięcie zapisów § 10 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 września 2007 r. w *sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych*. Instytucja Zarządzająca przedstawiając instytucjom pośredniczącym i instytucjom wdrażającym wykładnię w zakresie szczegółowych warunków zabezpieczania umowy o dofinansowanie opierała się na przepisach prawa krajowego, tj. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych* oraz rozporządzenia z dnia 7 września 2007 r. *o wydatkach ponoszonych w ramach programów operacyjnych*.

Ostateczna interpretacja w zakresie zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy zostanie przekazana instytucjom udzielającym wsparcia w lutym 2009 r., bezpośrednio po opublikowaniu nowelizacji w/w rozporządzenia.

2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego (w stosownych wypadkach)

W IV kwartale 2008 r. gospodarka Polski wyraźnie odczuła ujemne skutki pogłębiającej się recesji w gospodarce światowej, wywołanej globalnym kryzysem finansowym, przy czym, ujawniły się one szybciej niż przewidywano. Również ich skala była większa od oczekiwanej. Wyniki światowego kryzysu mają niestety swoje odzwierciedlenie w następujących wynikach gospodarczych:

- tempo wzrostu gospodarczego było wolniejsze niż w latach 2006-2007. Mimo to, Polska była jednym z najszybciej rozwijających się krajów Unii Europejskiej;
- szczególnie wyraźnie obniżyła się aktywność przedsiębiorstw przemysłowych, które najwcześniej odczuły spadek popytu zewnętrznego, a w IV kwartale odnotowały spadek produkcji;
- nastąpiło znaczące osłabienie działalności inwestycyjnej;
- w końcu 2008 r. spadła wymiana towarowa, czego nie notowano od wielu lat. W skali roku import rósł szybciej od eksportu, co powodowało pogłębianie się deficytu w obrotach towarowych i stanowiło główną przyczynę dalszego wzrostu nierównowagi zewnętrznej;
- zwiększało się zatrudnienie i malała stopa bezrobocia, ale tempo zmian było coraz wolniejsze (w ostatnich miesiącach roku stopa bezrobocia rosła);
- z kwartału na kwartał wolniej rosły wynagrodzenia;
- mimo spowolnienia, wzrost wynagrodzeń był szybszy od wzrostu wydajności pracy;

- w II połowie roku szybciej niż oczekiwano spadała inflacja, nadal była ona wysoka i wyższa od notowanej w większości krajów UE;
- podstawowe stopy procentowe, po czterech podwyżkach w I półroczu, pod koniec roku zostały znacząco obniżone, do poziomu z końca 2007 r.;
- w końcu 2008 r. nastąpiło istotne osłabienie kursu złotego, będące skutkiem zaburzeń na rynkach finansowych i związanym z tym odpływem kapitału z gospodarek krajów wschodzących.

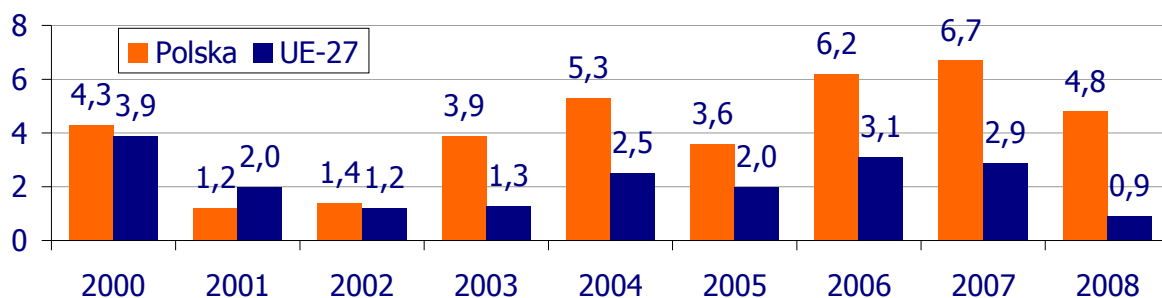
Opisane procesy wystąpiły we wszystkich województwach, choć ich skala była zróżnicowana.

W 2008 r. z kwartału na kwartał obniżało się tempo wzrostu produktu krajowego brutto (PKB). W I kwartale, w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r., wyniosło ono 6%, w II – 5,8%, w III – 4,8%, a w IV – jak podaje GUS – około 2,9%. W skali całego roku PKB w Polsce zwiększył się o 4,8%, wobec 6,7% w 2007 r. Jego wartość szacuje się na około 1270 mld zł.

Wzrost PKB w Polsce w IV kwartale był – podobnie jak w poprzednich kwartałach - jednym z najwyższych w UE-27, w której - wg szacunku Eurostat – nastąpił nie notowany od dawna²⁶ spadek PKB. Przeciętnie wyniósł on - 1,1%, wobec wzrostu o 0,8% w III, 1,1% w II i 2,3% w I kwartale. Szacuje się, że w skali całego roku PKB UE-27 zwiększył się o 0,9%, wobec 2,9% w 2007 r.

Znacznie szybszy od szacowanego dla UE-27 wzrost PKB w Polsce oznacza dalsze zmniejszenie dystansu dzielącego nasz kraj od średniej unijnej. Ocenia się, że w minionym roku wartość PKB (mierzona parytetem siły nabywczej) na mieszkańca przekroczyła 55%, wobec 54,3% w 2007 r. oraz 48,9% w 2003 r. (przed akcesją).

Wykres 1. Tempo wzrostu PKB (w %)

Źródło: Dla Polski – GUS; dla UE-27 - Eurostat

O zmniejszeniu tempa rozwoju gospodarczego Polski pod koniec 2008 r. zdecydował przemysł, którego wartość dodana brutto w IV kwartale była o 1,1% niższa niż przed rokiem. Zarówno w budownictwie, jak i usługach rynkowych odnotowano wzrost wartości dodanej brutto (choć słabszy niż w poprzednich kwartałach), szacowany odpowiednio na 5,3% i około 5%. W konsekwencji w skali całego 2008 r. wartość dodana brutto przemysłu wzrosła o 3,7% (wobec 9,9% w 2007 r.), budownictwa – o 11,3% (wobec 12,5%), a usług rynkowych – o 5,6% (wobec 6,4%).

W 2008 r. w większości segmentów gospodarki obserwowano nasilające się z kwartału na kwartał oznaki słabnięcia aktywności gospodarczej, które szczególnie wyraźne stały się pod koniec roku. Dotyczyło to przede wszystkim przemysłu, zwłaszcza tych branż, które produkowały na eksport.

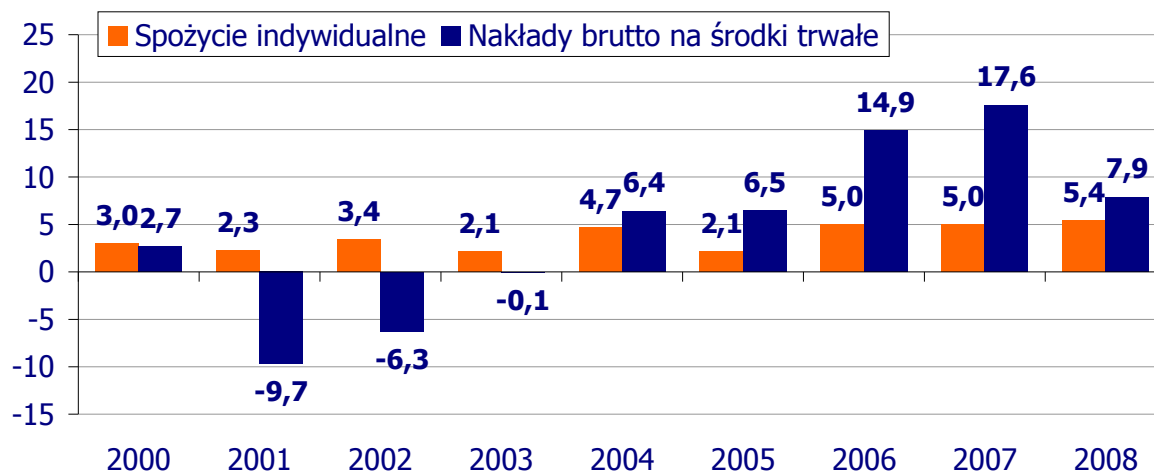
W konsekwencji, produkcja sprzedana przemysłu była o 3,3% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 11,2% w 2007 r.), produkcja budowlano-montażowa – o około 11% (wobec

²⁶ Tj. od I kwartału 1996 r., którego sięgają kwartalne statystyki rachunków narodowych.

odpowiednio 16,5%), sprzedaż detaliczna – o 5,3% (wobec 7,6%). Sprzedaż usług łącznie wzrosła o około 7%, natomiast transportowych spadła o około 1%.

Popyt krajowy zwiększył się w 2008 r. w tej samej skali co PKB, tj. o 4,8%, ale mniej niż przed rokiem (w 2007 r. wzrost wyniósł 8,6%). Dwie główne składowe popytu krajowego kształtowały się jednak odmiennie.

Wykres 2. Tempo zmian głównych elementów popytu krajowego (w %)

Źródło: GUS

Spożycie indywidualne wzrosło szybciej niż przed rokiem i w skali nie notowanej od 1999 r. – o 5,4% (wobec 5% w 2007 r.). Sprzyjał temu dalszy wzrost realnych dochodów ludności. Szacuje się, że m.in. dochody z tytułu wynagrodzeń oraz rent i emerytur zwiększyły się realnie łącznie o około 7,5%, wobec około 6% w 2007 r. Utrzymywała się też nadal wysoka dynamika kredytów (wg danych NBP, w końcu 2008 r. kwota kredytów udzielonych osobom prywatnym na cele inne niż nieruchomości była realnie – podobnie jak w 2007 r. – o około 27% wyższa niż w końcu poprzedniego roku).

W przeciwieństwie do spożycia indywidualnego, w 2008 r. nastąpiło znaczące osłabienie działalności inwestycyjnej. Nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się o 7,9% (17,6% w 2007 r.), tj. szybciej niż PKB, co spowodowało, że czwarty rok z rzędu wzrosła stopa inwestycji - z 21,6% w 2007 r. do ponad 22% w 2008 r.

Na znaczne osłabienie popytu inwestycyjnego wpłynęły m.in. coraz liczniejsze sygnały o spadku popytu zewnętrznego, pogarszanie się sytuacji finansowej przedsiębiorstw, coraz trudniejszy dostęp do kredytów (zarówno złotych, jak i z uwagi na deprecjację złotego – walutowych), wycofywanie się kapitału zagranicznego, a w konsekwencji coraz mniejsze możliwości pozyskania kapitału na rozwój.

Pogłębianie się globalnej recesji, a w konsekwencji dalszy spadek popytu zewnętrznego, m.in. w krajach UE (na które przypada ponad 3/4 polskiego eksportu) spowodowały, że w końcu 2008 r. nastąpiło nie notowane od wielu lat załamanie wymiany towarowej.

Szacuje się, że w IV kwartale eksport towarów (w EUR, wg bilansu płatniczego NBP) był o 8,5%, a import o 5,3% niższy niż przed rokiem. W konsekwencji przyczyniło się to do dalszego pogłębienia nierównowagi w wymianie towarowej.

W skali całego roku eksport towarów wzrósł o 12,1% (wobec wzrostu o 13,4% w 2007 r.), zaś import – o 14% (wobec odpowiednio 19,5%). Ujemne saldo obrotów towarowych zwiększyło się z 12,4 mld EUR w 2007 r. do 16,2 mld EUR w 2008 r. Przy równoczesnym spadku dodatnich sald obrotów usługami (z 3,4 mld EUR do 3,1 mld EUR) i transferów bieżących (z 6,2 mld EUR do 5,05 mld EUR) oraz ujemnego salda dochodów (z 11,8 mld EUR do 11,5 mld EUR), deficyt

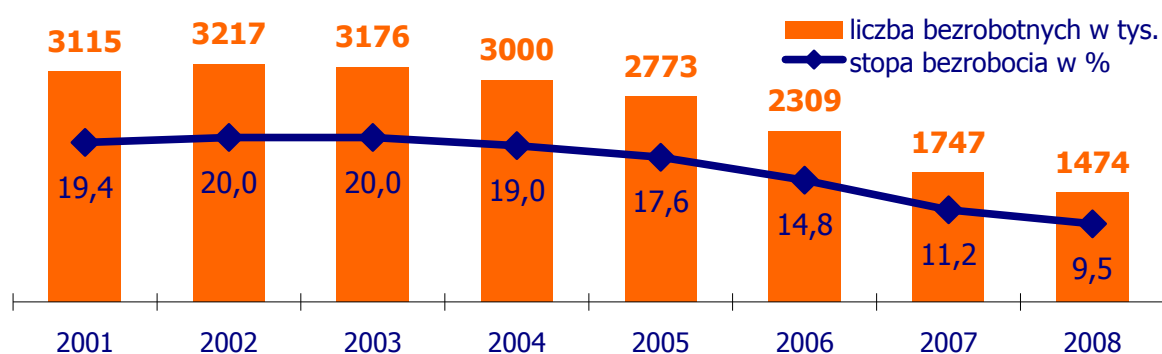
obrotów bieżących zwiększył się z 4,7% PKB (14,6 mld EUR) w 2007 r. do ok. 5,4% PKB (19,5 mld EUR) w 2008 r.

Rok 2008 był kolejnym rokiem wzrostu zatrudnienia i spadku bezrobocia. Jednak tempo tych zmian było z kwartału na kwartał coraz słabsze. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 4,8% (wobec 4,7% w 2007 r.), przy czym w I kwartale zwiększyło się, w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r., o 6%, w II – o 5,1%, w III – o 4,6%, a w IV – o 3,6%.²⁷

W konsekwencji zwiększał się wskaźnik zatrudnienia. W III kwartale 2008 r. wyniósł on 60%, wobec 57,8% w III kwartale 2007 r.²⁸, a jego wzrost (obok notowanego na Słowacji i w Bułgarii) był jednym z najwyższych w UE-27. Przeciętnie w UE-27 wskaźnik ten zwiększył się o 0,4 pkt. proc., przy czym w 8 krajach notowano spadek (najgłębszy – o 1,9 pkt. proc. – w Irlandii), a w 4 – brak zmian. Nadal jednak poziom tego wskaźnika w Polsce należał do najniższych w Unii. Niższe jego wartości występowały na Malcie, Węgrzech i we Włoszech. W pozostałych krajach wskaźnik ten kształtował się w przedziale 60,5% (Rumunia) – 78,6% (Dania), zaś przeciętnie w UE-27 wyniósł 66,4%.

W rezultacie dalszego wzrostu zatrudnienia w Polsce spadało bezrobocie. W końcu października 2008 r. stopa bezrobocia rejestrowanego zmalała do 8,8%, aby następnie wzrosnąć do 9,5% w końcu roku (wobec 11,2% w końcu 2007 r.), przy czym wzrost ten należy wiązać przede wszystkim z osłabieniem aktywności gospodarczej. W końcu 2008 r. w urzędach pracy było zarejestrowanych 1473,6 tys. bezrobotnych, tj. o 16,6% mniej niż w końcu 2007 r. Należy zauważyć, że do października tempo spadku liczby bezrobotnych było silniejsze, wyraźnie przekraczając 20%.

Wykres 3. Bezrobocie rejestrowane i stopa bezrobocia w Polsce w końcu roku

Źródło: GUS

Obserwowany w Polsce spadek stopy bezrobocia był najgłębszy spośród wszystkich krajów UE-27. W grudniu 2008 r. tzw. zharmonizowana stopa bezrobocia²⁹ wyniosła 6,5%, tj. zmalała w ciągu roku o 1,7 pkt. proc. Przeciętnie w UE-27 wskaźnik ten wzrósł o 0,6 pkt. proc. do 7,4%. Spośród 23 notowanych krajów, w 12 stopa bezrobocia wzrosła (najbardziej w Hiszpanii, krajach nadbałtyckich i Irlandii), a w 4 utrzymała się na poziomie sprzed roku. Grudzień był piątym z kolei miesiącem, w którym stopa bezrobocia w Polsce była niższa od przeciętnej w UE-27, podczas gdy przed rokiem należała do jednej z najwyższych. W końcu 2008 r. najwyższe bezrobocie obserwowano w Hiszpanii (14,4%) i na Łotwie (10,4%), a najniższe – w Niderlandach (2,7%).

Opisane wcześniej tendencje na rynku pracy w 2008 r. zaobserwowano we wszystkich województwach.

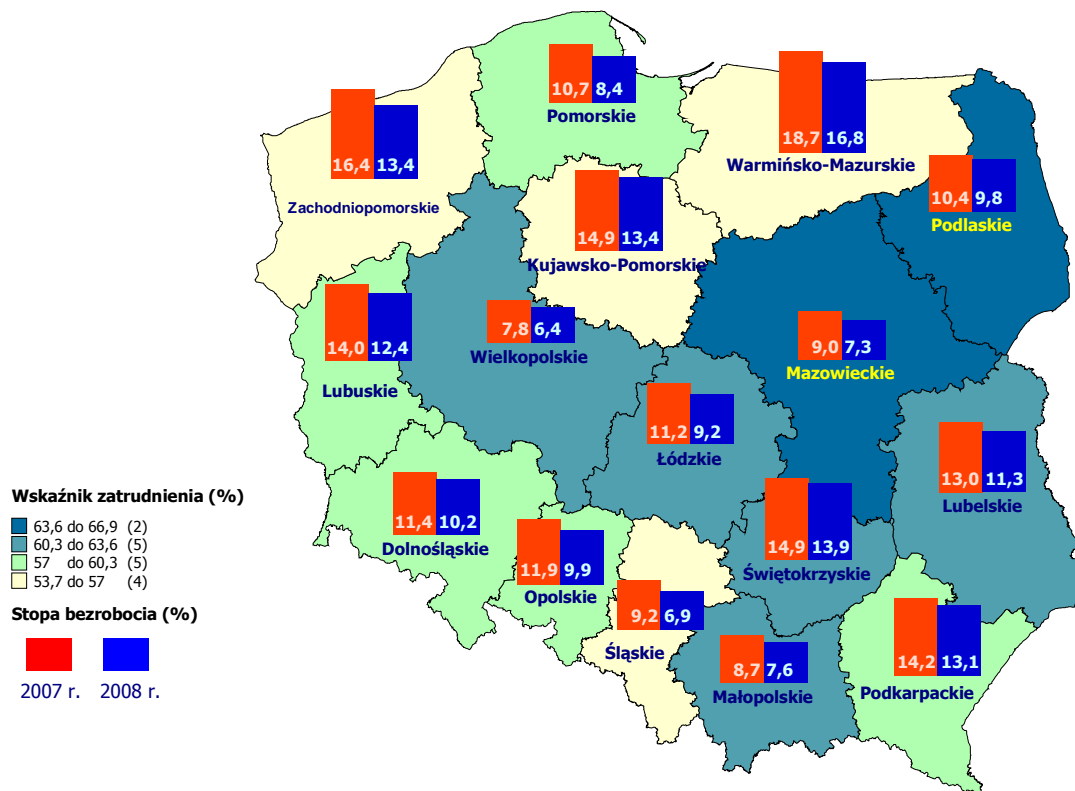
²⁷ Wszystkie wielkości - w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

²⁸ Według BAEL. Podane wielkości dotyczą osób w wieku produkcyjnym wg definicji Eurostat (15-64 lata).

²⁹ Miara stosowana przez Eurostat.

Spadek stopy bezrobocia rejestrowanego odnotowano również w większości³⁰ spośród 379 powiatów³¹. O ile w końcu 2007 r. stopa bezrobocia nie przekraczała 5% w 16 powiatach, o tyle w końcu 2008 r. takich powiatów było 33. Równocześnie zmalała – z 18 do 8 – liczba powiatów ze stopą bezrobocia przekraczającą 25% (najwyższą – 31,2% – miał powiat szydłowiecki).

Sytuacja na rynku pracy

Źródło: GUS

Oslabienie aktywności gospodarczej, a tym samym popytu na pracę w IV kwartale wpłynęło też na obniżenie dynamiki wynagrodzeń. Szacuje się, że, w porównaniu z IV kwartałem 2007 r., przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej zwiększyło się realnie o około 3%³², wobec około 6,5% w I półroczu br. oraz 5,1 % w III kwartale. W sektorze przedsiębiorstw przeciętne wynagrodzenie było w IV kwartale realnie o 3,4% wyższe niż przed rokiem, wobec odpowiednio 7,4% oraz 5,6%. W skali całego 2008 r. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wyniosło 2944 zł i wzrosło realnie o 6% (wobec 5,5% w 2007 r.), zaś w sektorze przedsiębiorstw – 3179 zł i wzrosło odpowiednio o 5,9% (wobec 6,7%).

Mimo znaczącego spowolnienia tempa wzrostu wynagrodzeń realnych nadal pogarszała się niekorzystna, obserwowana od II kwartału 2007 r., relacja między wzrostem wynagrodzeń i wydajności pracy. W konsekwencji w przemyśle w 2008 r. wzrost wydajności pracy był wolniejszy od wzrostu wynagrodzeń o 4,2 pkt. proc., wobec 0,4 pkt. proc. w 2007 r., zaś w budownictwie – odpowiednio o 5,1 pkt. proc., wobec 6,9 pkt. proc.

Reasumując, polska gospodarka odczuła skutki kryzysu finansowego w sposób pośredni, poprzez pogorszenie koniunktury światowej, spadek zaufania pomiędzy instytucjami finansowymi, większą niepewność transakcji na rynku walutowym. Szczególnie widoczne jest to na rynku

³⁰ W 30 (w końcu września 2008 r. – w 3) powiatach stopa bezrobocia była wyższa, a w 7 (odpowiednio w 1) - analogiczna jak przed rokiem. Najbardziej (o 2,5 pkt. proc.) wzrosła ona w powiecie oleckim.

³¹ Tj. 314 powiatów i 65 miast na prawach powiatu.

³² Wszystkie wielkości dotyczą jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

kredytowym, gdzie nastąpiło gwałtowne zaostrenie kryteriów przyznawania kredytów oraz wzrost kosztów pozyskania pieniądza na rynku kapitałowym dla gospodarstw domowych i firm.

W sytuacji utrudnionego dostępu przedsiębiorców (którzy są głównymi beneficjentami PO IG) do kredytów, poprawę stopnia absorpcji środków funduszy strukturalnych mogą przynieść zmiany planowane w zakresie udzielania beneficjentom zaliczek. Projektowana zmiana rozporządzenia w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych przewiduje modyfikację przepisów umożliwiających szersze stosowanie zaliczek dla beneficjentów. Dotychczasowe przepisy, ograniczające możliwość przekazania dotacji rozwojowej w formie zaliczki beneficjentom prowadzącym działalność wykonywaną w celu osiągnięcia zysku oraz określone zasady i formy ustanawiania zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie w przypadku projektów, w których dofinansowanie przekazywane jest beneficjentom w formie zaliczki, zawężyły krąg podmiotów mogących korzystać ze wspomnianej formy dofinansowania.

2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia Nr 1083/2006 (w stosownych wypadkach)

Nie dotyczy.

2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia

Oś priorytetowa 1. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w zakresie:
 - współfinansowania prac B+R realizowanych przez przedsiębiorców (projekty celowe) – w ramach RPO będą mogły być finansowane projekty o niższej wartości;
 - tworzenia i aktualizacji RSI poprzez studia, analizy, ekspertyzy oraz wsparcie dla podmiotów odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie RSI oraz tworzenie i rozbudowa systemów monitorowania RSI.
- b) PO RPW w ramach osi priorytetowej 1. *Nowoczesna gospodarka* w zakresie budowy bliskiej współpracy pomiędzy nauką a podmiotami gospodarczymi, wzmocnienia instytucji ułatwiających współpracę, a także transferu i absorpcji innowacji oraz zwiększenia ich dostępności (w szczególności tworzenie infrastruktury zaplecza badawczo-rozwojowego jednostek naukowych, centrów doskonałości, centrów transferu technologii oraz przedsiębiorstw wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej). Projekty wspierane w PO RPW będą zamieszczone w Indykatorywnym Planie Inwestycyjnym (IPI) Programu (wpis do IPI PO RPW będzie równoznaczny z wykluczeniem danego projektu z możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach innych programów operacyjnych).
- c) PO KL, w szczególności 4. osi priorytetowej *Szkolnictwo wyższe i nauka* oraz 8. osi priorytetowej *Regionalne Kadry Gospodarki* (komponent regionalny), w zakresie:
 - wsparcia mobilności międzysektorowej;
 - podnoszenia kwalifikacji kadr systemu B+R w zakresie zarządzania badaniami oraz komercjalizacji wyników prac B+R;
 - popularyzowania działań badawczo-rozwojowych i innowacyjnych;
 - tworzenia warunków lepszej współpracy pomiędzy instytucjami systemu edukacji i jednostkami naukowymi a także zbudowanie sieci współpracy między szkołami wyższymi a przedsiębiorstwami;
 - stypendiów dla uczestników studiów doktoranckich, młodych doktorów (postdoców) i profesorów nadzorujących projekty badawcze oraz profesorów

- wsparcia systemu szkolnictwa wyższego pozwalającego na podnoszenie kwalifikacji kadry akademickiej, realizację programów współpracy międzynarodowej, prace studyjne (ekspertyzy i analizy);
 - wsparcia funkcjonowania systemu badań naukowych w zakresie analiz i ekspertyz, w tym m.in. analizy kierunków badań naukowych, analizy rozwiązań organizacyjnych finansowania B+R, ewaluacji polityk naukowych;
 - rozwoju idei przedsiębiorczości akademickiej; szkoleń i doradztwa dla pracowników uczelni i jednostek naukowych, doktorantów, absolwentów i studentów zamierzających założyć firmę typu spin-off/spin-out (komponent regionalny);
 - udzielania stypendiów dla doktorantów na kierunkach wynikających z obszarów uznanych za szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju regionu, (komponent regionalny).
- d) PO IiŚ – instrumenty wsparcia realizowane w ramach osi priorytetowej 1. nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami PO IiŚ.
- e) PROW - działania realizowane w ramach 1. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami wspieranymi ze środków EFRROW. Jednakże z uwagi na przyjęte preferencje tematyczne (akapit 284) projekty realizowane w ramach projektów 1. osi priorytetowej PO IG będą związane ze wsparciem w dziedzinie postępu biologicznego w rolnictwie oraz ochronie środowiska a tym samym synergiczne z obszarem interwencji środków z EFRROW – oś 1. *Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego* a także oś 2. *Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich*.
- f) Europejski Fundusz Rybacki - działania realizowane w ramach 1. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFR.

Wsparcie w ramach osi priorytetowej będzie miało synergiczny charakter wobec działań na rzecz rozwoju gospodarki opartej na wiedzy w ramach PO KL, PO IiŚ, PO RPW i 16 regionalnych programów operacyjnych. Biorąc pod uwagę przewidywaną komplementarność wymienionych działań w programach operacyjnych należy zakładać, że całościowy skutek interwencji w obszarze nauki oraz szkolnictwa wyższego będzie istotnie wpływał na spójność ekonomiczną i podniesienie poziomu konkurencyjności gospodarki.

Oś priorytetowa 2. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w zakresie:
- rozwoju ośrodków o wysokim potencjale badawczym dla inwestycji o wartości niższej niż w RPO oraz z wyłączeniem projektów umieszczonych na liście indykatywnej projektów w RPO;
 - rozwoju infrastruktury w specjalistycznych laboratoriach dla inwestycji o wartości niższej niż w RPO oraz z wyłączeniem projektów umieszczonych na indykatywnym wykazie na liście dużych projektów RPO;
 - projektów o charakterze regionalnym w zakresie utrzymania i rozwoju nowoczesnej infrastruktury informatycznej nauki;
 - projektów o charakterze regionalnym w zakresie rozwoju zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych dla środowiska naukowego.

- b) PO RPW w zakresie inwestycji w infrastrukturę zaplecza B+R w jednostkach naukowych i uczelniach umieszczonych na indykatywnej liście w ramach 1. osi priorytetowej *Nowoczesna gospodarka*.
- c) PO IiŚ w zakresie inwestycji w ramach projektów wpisanych na indykatywną listę projektów indywidualnych dla 13. osi priorytetowej *Infrastruktura szkolnictwa wyższego* realizowanych w wiodących ośrodkach akademickich w kraju.
- d) PO KL – instrumenty wsparcia realizowane w ramach osi priorytetowej 2. nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami PO KL.
- e) PROW - działania realizowane w ramach 2. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio powiązane z działaniami wspieranymi ze środków EFRROW.
- f) Europejski Fundusz Rybacki - działania realizowane w ramach 2. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFR.

Oś priorytetowa 3. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w zakresie:
 - rozwoju instrumentów finansowania działalności gospodarczej i inwestycyjnej funduszy pożyczkowych i poręczeń kredytowych – w ramach RPO wsparcie otrzymują projekty mające na celu dokapitalizowanie funduszy poręczeniowych i pożyczkowych działających na rynku lokalnym i regionalnym.
- b) PO KL:
 - w ramach 8. osi priorytetowej *Regionalne kadry gospodarki* w zakresie promocji powstawania spółek typu start-up oraz udzielania wsparcia szkoleniowo-doradczego dla osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą tego typu, co stanowi uzupełnienie działania wspierającego inicjowanie działalności innowacyjnej zaprojektowanego w ramach 3. osi priorytetowej;
 - w ramach 2. osi priorytetowej *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących* w zakresie sieciowania istniejących funduszy poręczeniowych oraz pożyczkowych, co umożliwi rozwój istniejących sieci.
- c) PO IiŚ, PO RPW – instrumenty wsparcia realizowane w ramach tych programów operacyjnych nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami PO IG.
- d) PROW - działania realizowane w ramach 3. osi priorytetowej są komplementarne w stosunku do działań wspieranych ze środków EFRROW w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w zakresie:
 - osi 3. w ramach działania *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* w zakresie podejmowania lub rozwijania przez rolników działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem (beneficjentem jest osoba fizyczna ubezpieczona w KRUS na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, podczas gdy w PO IG beneficjentem są przedsiębiorstwa, tj. osoby fizyczne lub prawne prowadzące działalność gospodarczą podlegające ubezpieczeniu na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych);
 - osi 3. w ramach działania *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* w zakresie inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw, działających w szczególności w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług komunalnych świadczonych dla ludności, usług transportowych, budowlanych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych.
- e) Europejski Fundusz Rybacki - działania realizowane w ramach 3. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFR.

Oś priorytetowa 4. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w zakresie: wsparcia projektów, w tym o wysokim poziomie innowacyjności, jednakże o wartości niższej niż wartość projektów realizowanych w ramach PO IG, w zakresie działalności badawczo-rozwojowej mającej na celu rozwój technologiczny i organizacyjny przedsiębiorstw.
- b) PO IiŚ w ramach 4. osi priorytetowej *Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska* w zakresie działań inwestycyjnych mających na celu ograniczanie negatywnego wpływu istniejącej działalności przemysłowej na środowisko poprzez dostosowanie dużych przedsiębiorstw do wymogów prawa wspólnotowego w obszarze ochrony środowiska.
- c) PO KL w ramach szkoleń, przy czym dofinansowanie w PO KL przeznaczone jest na szkolenia o charakterze ogólnym, natomiast w PO IG zaplanowano uzupełniające szkolenia specjalistyczne, związane bezpośrednio z inwestycjami lub doradztwem realizowanymi przez przedsiębiorców. Działanie PO KL są komplementarne z PO IG w szczególności w ramach 2 osi priorytetowej *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących* oraz 4. osi priorytetowej *Szkolnictwo wyższe i nauka*.
- d) PO RPW – instrumenty wsparcia realizowane w ramach PO RPW nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami PO IG.
- e) Europejski Fundusz Rybacki - w przypadku instrumentów objętych pomocą publiczną skierowaną do przedsiębiorców interwencja w sektor rybołówstwa jest wykluczona ze wsparcia w PO IG. 4. oś priorytetowa jest komplementarna z Europejskim Funduszem Rybackim w ramach II osi priorytetowej *Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i rynek rybny* oraz III osi priorytetowej *Środki służące wspólnemu interesowi*.
- f) PROW - działania realizowane w ramach 4. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFRROW.

Oś priorytetowa 5. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w zakresie:
 - wsparcia powiązań kooperacyjnych znajdujących się na terenie 1 województwa;
 - wsparcia dla sieci instytucji otoczenia biznesu o zasięgu lokalnym i regionalnym, zgodnie z potrzebami wynikającymi ze strategii regionalnych;
 - wsparcia parków technologicznych zarówno nowych, jak i już istniejących z zachowaniem kryterium kwotowego – dofinansowanie uzyskają projekty o wartości niższej niż zakładana w PO IG. Projekty o wartości powyżej ustalonej *Linii demarkacyjną* będą mogły uzyskać dofinansowanie jedynie w przypadku umieszczenia ich na liście kluczowych projektów. Wsparcie parków przemysłowych przewiduje się w RPO;
 - ochrony własności intelektualnej – w ramach poszczególnych RPO istnieje możliwość kwalifikacji wydatków w obszarze ochrony własności intelektualnej, lecz wyłącznie jako elementu kompleksowego projektu wspieranego w ramach RPO.
- b) PO KL w ramach 2. osi priorytetowej *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących* w zakresie:

- podnoszenia jakości kadr instytucji szkoleniowych oraz instytucji wspierania przedsiębiorczości i innowacyjności przedsiębiorstw świadczących usługi dla przedsiębiorstw;
 - wsparcia systemu kompleksowych usług informacyjnych świadczonych przez instytucje na rzecz przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.
- c) PO RPW w ramach 1. osi priorytetowej *Nowoczesna gospodarka* w zakresie projektów infrastrukturalnych z zakresu budowy i rozbudowy parków przemysłowych, parków technologicznych, inkubatorów, głównie technologicznych, centrów doskonałości, centrów transferu technologii, ośrodków innowacji, itp. ulokowanych na obszarach objętych PO RPW. Projekty wspierane w PO RPW będą zamieszczone w Indykatorywnym Planie Inwestycyjnym (IPI) Programu (wpis do IPI PO RPW będzie równoznaczny z wykluczeniem danego projektu z możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach innych programów operacyjnych).
- d) PO IiŚ – instrumenty wsparcia realizowane w ramach PO IiŚ nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami PO IG.
- e) Europejski Fundusz Rybacki – działania realizowane w ramach 5. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFR.
- f) PROW - działania realizowane w ramach 5. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFRROW.

Oś priorytetowa 6. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w zakresie promocji regionalnej i lokalnej gospodarki w kraju i za granicą poprzez dofinansowanie projektów w obszarze:
- wzmocnienia przedsiębiorców prowadzących działalność eksportową i sprzedaż na JRE, działających na rynku lokalnym i regionalnym poprzez dofinansowanie projektów przedsiębiorców w zakresie udziału w targach, wystawach, misjach gospodarczych;
 - tworzenia i rozwoju spójnego systemu promocji województwa podnoszącego atrakcyjność regionu jako miejsca inwestycji;
 - wsparcia inwestycji w produkty turystyczne punktowe, a także promocji produktów turystycznych o znaczeniu regionalnym i lokalnym;
 - przygotowania prac studyjno-koncepcyjnych dla terenów pod inwestycje o powierzchni mniejszej niż ujęta w PO IG, a także dofinansowania uzbrojenia, prac niwelacyjnych, scalania gruntów i innych prac niezbędnych dla przygotowania gruntów pod inwestycję niezależnie od powierzchni, jaką zajmują.
- b) PO RPW:
- w ramach 1. osi priorytetowej *Nowoczesna gospodarka* w zakresie przygotowania terenów do działalności inwestycyjnej związanej z parkami technologicznymi i przemysłowymi oraz inkubatorami, a także kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje w regionach objętych tym Programem. Dla projektów typu uzbrojenie terenów wsparcie w ramach PO RPW obejmie wyłącznie projekty, których wartość całkowita wynosi minimum 1 mln EUR. Projekty wspierane w PO RPW będą zamieszczone w Indykatorywnym Planie Inwestycyjnym (IPI) Programu (wpis do IPI PO RPW będzie równoznaczny z wykluczeniem danego projektu z możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach innych programów operacyjnych);

- w ramach 1. osi priorytetowej *Nowoczesna gospodarka* wsparcie uzyska kompleksowy projekt promocyjny Polski Wschodniej;
 - w ramach 1. osi priorytetowej *Nowoczesna gospodarka* w zakresie tworzenia ponadregionalnych ośrodków obsługi inwestorów i przedsiębiorców ulokowanych na obszarach objętych PO RPW.
- c) PROW w ramach 3. osi priorytetowej, działanie *Odnowa i rozwój wsi* w zakresie budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe bądź służących promocji obszarów wiejskich, kształtowania obszaru przestrzeni publicznej; budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno-kulturalnych; odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historii budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci.
- d) PO IiŚ w ramach 12. osi priorytetowej *Kultura i dziedzictwo kulturowe* w zakresie wsparcia projektów z zakresu ochrony i zachowania zabytków nieruchomych o znaczeniu ponadregionalnym, w tym znajdujących się na liście Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii.
- e) PO KL – instrumenty wsparcia realizowane w ramach PO KL nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami PO IG.
- f) Europejski Fundusz Rybacki w ramach 3. osi priorytetowej *Środki służące wspólnemu interesowi* w zakresie rozwoju nowych rynków i kampanii promocyjnych na rzecz wspierania przedsięwzięć służących realizacji polityki podniesienia jakości i znaczenia produktów sektora rybackiego, rozwoju nowych rynków zbytu produktów rybołówstwa i akwakultury oraz kampanii promocyjnych tych produktów, w tym organizacja i udział w targach, wystawach i innych imprezach promocyjnych.

Oś priorytetowa 7. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w obszarach projektów z zakresu e-usług:
- zintegrowanego systemu wspomagania zarządzania w administracji publicznej na poziomie regionalnym;
 - e-usług publicznych o wymiarze regionalnym i lokalnym (w tym: e-zdrowie-projekty z zakresu telemedycyny; e-praca; e-edukacja);
 - e-usług w administracji publicznej – elektroniczny obieg dokumentów, e-usługi świadczone na rzecz przedsiębiorców;
 - budowy i unowocześniania zintegrowanych i/lub tematycznych systemów informacyjnych o oddziaływaniu lokalnym i ponadlokalnym przy wykorzystaniu narzędzi ICT, w tym budowa i rozwój dedykowanych portali tematycznych oraz platform e-usługi np. z zakresu: nauki, zdrowia, turystyki, bezpieczeństwa obywateli, ochrony środowiska, kultury, administracji, gospodarki.
- b) PO RPW w ramach 1. osi priorytetowej *Nowoczesna gospodarka* działania 1.2 *Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego* poprzez zwiększenie dostępu do Internetu instytucji publicznych, przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych wykluczeniem cyfrowym. *Linie demarkacyjną* stanowią typy projektów i typ beneficjenta, jakim w 7. osi priorytetowej PO IG są instytucje administracji państwowej, znajdujące się na zamkniętej liście projektów kluczowych.

- c) PO KL w ramach 1. osi priorytetowej *Zatrudnienie i integracja społeczna* i 5. osi priorytetowej *Dobre rządzenie*, w ramach których realizowane będą zadania podnoszące standardy usług świadczonych przez sektor publiczny na rzecz przedsiębiorców, dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii komunikacyjno – informacyjnych:
- opracowanie, wdrożenie i rozwój rozwiązań organizacyjnych i systemowych podnoszących efektywność działania i jakość usług świadczonych przez instytucje rynku pracy, w tym m.in.: rozwój narzędzi i systemów informatycznych dla instytucji rynku pracy; doskonalenie i rozbudowę systemu współpracy, wymiany informacji i dobrych praktyk pomiędzy różnymi podmiotami świadczącymi usługi w zakresie aktywizacji integracji społecznej; zwiększenie dostępności usług rynku pracy, w tym poprzez rozwój sieci instytucji, wprowadzanie nowych metod i narzędzi aktywizacji zawodowej, a także zastosowanie nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
 - podniesienie potencjału administracji publicznej w obszarze stanowienia prawa oraz wzmocnienie zdolności administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości do świadczenia usług wysokiej jakości; oraz wspieranie współpracy administracji publicznej i sektora pozarządowego w zakresie realizacji zadań publicznych poprzez: wsparcie potencjału administracji rządowej w zakresie: zastosowania ICT w administracji rządowej i samorządowej (opracowanie założeń systemowych);
 - *Linie demarkacyjną* stanowi typ beneficjenta, jakim w 7 osi priorytetowej PO IG są instytucje administracji państwowej, znajdujące się na zamkniętej liście projektów kluczowych.
- d) PO IiŚ - działania realizowane w ramach 7. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami w ramach POiŚ.
- e) Europejski Fundusz Rybacki - działania realizowane w ramach 7. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFR.
- f) PROW - działania realizowane w ramach 7. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFRROW.

Oś priorytetowa 8. jest komplementarna z:

- a) 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi w zakresie infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, w tym:
- budowy, rozbudowy regionalnych i lokalnych bezpiecznych, szerokopasmowych sieci, współdziałających ze szkieletowymi sieciami regionalnymi/krajowymi, w szczególności poza obszarami miejskimi;
 - budowy i wdrażania platform elektronicznych dla zintegrowanego systemu wspomagania zarządzania na poziomie regionalnym i lokalnym;
 - budowy i wyposażenia lokalnych/regionalnych centrów zarządzania sieciami;
 - zakupu sprzętu i oprogramowania umożliwiający prowadzenie działalności gospodarczej za pomocą sieci szerokopasmowej;
- w zakresie e-usług, w tym:
- wsparcia wdrażania ICT w przedsiębiorstwach oraz zapewniania szerokiego dostępu i wykorzystania technik ICT dla MŚP. *Linie demarkacyjną* stanowi typ beneficjentów, którymi w PO IG są mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, jak również kwota minimalnego dofinansowania;
 - budowy i unowocześniania zintegrowanych i/lub tematycznych systemów informacyjnych o oddziaływaniu lokalnym i ponadlokalnym przy wykorzystaniu

- inicjatyw lokalnych i subregionalnych na rzecz ograniczenia wykluczenia cyfrowego i e-Integracji społeczności wiejskich. Linię demarkacyjną stanowi typ projektów, w ramach PO RPW interwencja skupia się na dostarczaniu Internetu do pośredniego punktu dostępowego, podczas gdy PO IG koncentruje się na tzw. dostępie „ostatniej mili”, czyli dostarczeniu Internetu bezpośredniemu użytkownikowi.;
 - szkoleń z zakresu wykorzystania narzędzi ICT.
- b) PO RPW w ramach 1. osi priorytetowej *Nowoczesna gospodarka* działania 1.2 *Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego* poprzez zwiększenie dostępu do Internetu przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych wykluczeniem cyfrowym oraz poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej – przez rozwój i dyfuzję przedsięwzięć innowacyjnych, rozbudowę mechanizmów partnerstwa, podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej jakości dodanej oraz rozwój sektora usług, a także – budowę i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla konkurencyjności Polski, poprawę jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej, jak również wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich. Linię demarkacyjną stanowią: typ projektów, ponieważ PO RPW przewiduje budowę sieci szkieletowej na terenie 5 województw oraz dostarczanie Internetu do pośredniego punktu dostępowego, podczas gdy PO IG koncentruje się na tzw. dostępie „ostatniej mili”, czyli dostarczeniu Internetu bezpośredniemu użytkownikowi.
- c) PO KL w ramach 1. osi priorytetowej *Zatrudnienie i integracja społeczna*, 2. osi priorytetowej *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących*, oraz 7. osi priorytetowej *Promocja integracji społecznej* poprzez:
- rozwój krajowego systemu szkoleń tematycznych i specjalistycznych;
 - opracowanie, wdrażanie i promocję ogólnopolskich i ponadregionalnych działań na rzecz aktywizacji zawodowej i integracji społecznej, realizowanych przez wyspecjalizowane instytucje o zasięgu ogólnokrajowym, w tym m.in.: działania na rzecz aktywizacji zawodowej i integracji społecznej, młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym;
 - rozwój form zatrudnienia, aktywizacji zawodowej i miejsc pracy dla osób z dysfunkcjami utrudniającymi integrację (w tym alternatywne formy zatrudnienia)wspieranie działań innowacyjnych zorientowanych na poszukiwanie nowych form i metod zapobiegania wykluczeniu społecznemu;
 - rozwój i zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych, umożliwiających zwiększenie szans na rynku pracy (w szczególności dla osób niepełnosprawnych);
- d) PO IiŚ - działania realizowane w ramach 8. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio komplementarne z działaniami w ramach PO IiŚ.
- e) Europejski Fundusz Rybacki - działania realizowane w ramach 8. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFR.

- f) PROW - działania realizowane w ramach 8. osi priorytetowej PO IG nie są bezpośrednio związane z działaniami wspieranymi ze środków EFRROW.

Do instrumentów służących zapewnieniu koordynacji i komplementarności wsparcia PO IG należą:

- Linia demarkacyjna

Komplementarność instrumentów w zakresie programów operacyjnych polityki spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej zapewniona jest w dokumencie *Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej*, zatwierdzanym przez Komitet Koordynacyjny Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (KK NSRO).

W okresie sprawozdawczym dwukrotnie wprowadzane były zmiany w dokumencie *Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej* – na posiedzeniu KK NSRO w dniu 30 czerwca oraz 15 grudnia 2008 r.

Na pierwszym posiedzeniu wprowadzono demarkację między PO IG a Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich, w zakresie projektów inwestycyjnych.

Projekty związane z przetwórstwem lub wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych realizowane przez przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 750 osób lub których roczny obrót nie przekracza równowartości w zł 200 mln EUR są objęte wsparciem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Ze wsparcia w ramach PROW, zgodnie z przepisami unijnymi, wyłączone są duże przedsiębiorstwa. Jednocześnie przedsiębiorcy z sektora przetwórstwa rolno-spożywczego nie mogli być beneficjentami PO IG.

W tej sytuacji przedsiębiorstwa duże, z sektora przetwórstwa rolno-spożywczego były wyłączone z możliwości ubiegania się o dofinansowanie dla projektów w ramach funduszy unijnych. Po dokonaniu analizy komplementarności instrumentów z PO IG a PROW, a także po otrzymaniu sygnałów od potencjalnych beneficjentów, okazało się, że przyjęta demarkacja uniemożliwia wsparcie dla przedsiębiorców z sektora przetwórstwa rolnego zatrudniających powyżej 750 pracowników, lub których roczny obrót przekracza równowartość w zł 200 mln EUR, zarówno z PO IG, jak i PROW. By przeciwdziałać temu wykluczeniu na drugim posiedzeniu KK NSRO doprecyzowano szczegółowe zapisy demarkacji umożliwiające dopuszczenie dużych przedsiębiorców do ubiegania się o wsparcie dla projektów związanych z przetwórstwem lub wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych do PO IG.

Komitet Koordynacyjny NSRO na posiedzeniu w grudniu 2008 r. dokonał zmiany niekorzystnych dla przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego zapisów w *Linii demarkacyjnej*. Przyjęto, że pomoc w ramach PO IG dotyczy wytwarzania produktów nieobjętych załącznikiem I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W ramach PO IG dopuszczalne jest wsparcie dla przedsiębiorców działających w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, przy czym w przypadku przedsiębiorców, którzy zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub których roczny obrót nie przekracza równowartości w zł 200 mln euro, pomoc jest udzielana z zastrzeżeniem działalności określonych kodami PKD, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania *Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* (Dz. U. Nr 200 poz. 1444, z późn. zm.).

Ponadto, w okresie sprawozdawczym, wprowadzono zmianę *Linii demarkacyjnej* pomiędzy działaniem 4.2 i 4.5.2 PO IG (zmiana ta nie miała wpływu na demarkację PO IG z innymi programami). Zmiana polegała na ustaleniu demarkacji kwotowej dla części inwestycyjnej projektów realizowanych przez przedsiębiorstwa w zakresie rozwoju ich potencjału B+R

w działaniach 4.2 i 4.5.2 - w działaniu 4.2 będą realizowane projekty o wartości do 2 mln PLN, natomiast w działaniu 4.5.2 komponent B+R – projekty o wartości powyżej 2 mln PLN.

Dodatkowo, w odniesieniu do działań 1.4-4.1 PO IG, gdzie ustalona jest demarkacja ze względu na województwo, zdecydowano, że lista województw, których dotyczy demarkacja będzie umieszczona we właściwym programie pomocowym dla działań 1.4-4.1 PO IG. Uwzględniając postulaty zgłaszane przez Instytucję Zarządzającą RPO oraz Instytucję Koordynującą RPO oraz w celu zachowania komplementarności wsparcia z RPO w rozporządzeniu regulującym zasady udzielania wsparcia m.in. w działaniach 1.4-4.1 PO IG rozszerzono listę województw dla których projekty z zakresu wsparcia adekwatnego do 1.4-4.1 PO IG będą finansowane z RPO. Projekty z tych województw nie będą ubiegać się o wsparcie w PO IG. Dotyczy to województw: łódzkiego, mazowieckiego, lubelskiego, podlaskiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego i podkarpackiego.

W zakresie działania 5.1 w dokumencie *Linia demarkacyjna* – zaktualizowano kryteria charakteryzujące ponadregionalność powiązania kooperacyjnego, stanowiącego jednocześnie kryterium demarkacji.

W zakresie działań dotyczących społeczeństwa informacyjnego – doprecyzowano i uporządkowano zapisy *Linii demarkacyjnej*, w celu skuteczniejszego przeciwdziałania możliwego nakładania się zakresów wsparcia między PO IG a RPO (dotyczy osi priorytetowej 7, działania 8.1 i 8.4).

W szczególności doprecyzowano linię podziału w priorytecie 7. poprzez przyjęcie kryterium beneficjenta i ponadregionalności projektu (w PO IG wsparcie otrzymują 3 typy beneficjentów realizujący projekty ponadregionalne, w RPO – beneficjenci nie spełniający tych kryteriów na projekty o charakterze regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym). Powyższe przeformułowanie nie wynika ze zmian merytorycznych, jednak poprzednie brzmienie zapisu w *Linii demarkacyjnej* rodziło problemy interpretacyjne.

W działaniach 8.1 i 8.2 – doprecyzowano brzmienie zapisów *Linii demarkacyjnej* do rozporządzeń regulujących udzielanie pomocy publicznej. W szczególności: w działaniu 8.1 doprecyzowano beneficjenta (wsparcie dla mikro- i małych przedsiębiorstw prowadzących działalność nie dłużej niż 1 rok od dnia rejestracji) oraz wielkość projektu (próg maksymalny i minimalny).

- Kontrole krzyżowe

Koordinacja procesów kontrolnych w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych jest jednym z obowiązków Instytucji Koordynującej Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (dla Programów Operacyjnych) i Instytucji Koordynującej Regionalne Programy Operacyjne (dla Regionalnych Programów Operacyjnych). Jednym z obowiązków ww. Instytucji w zakresie koordynacji procesów kontrolnych jest akceptacja rocznych planów kontroli Instytucji Zarządzających Programami Operacyjnymi oraz Regionalnymi Programami Operacyjnymi. Instytucje Koordynujące otrzymują również do wiadomości ostateczne wersje informacji pokontrolnych wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi. Informacje te poddawane są analizie, w wyniku której IK NSRO lub IK RPO może zalecić Instytucji Zarządzającej podjęcie określonych działań w celu likwidacji uchybień bądź poprawy efektywności wdrażania danego programu.

Instytucja Koordynująca Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia podjęła w 2008r. koordynację prac nad uaktualnieniem *Wytycznych* Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie procesu kontroli. W dokumencie tym, oprócz doprecyzowania wymogów proceduralnych procesu kontroli, opracowano założenia procedury kontroli krzyżowej, mającej na celu wykrywanie i eliminowanie podwójnego finansowania wydatków z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności, a także pomiędzy projektami realizowanymi w ramach programów operacyjnych dwóch perspektyw finansowych. Zgodnie z *Wytycznymi...*, Instytucja Koordynująca Narodowe Strategiczne Ramy

Odniesienia prowadzi w trybie comiesięcznym kontrole krzyżowe wydatków beneficjentów realizujących równoległe projekty w ramach co najmniej dwóch programów operacyjnych NSRO (kontrole krzyżowe horyzontalne). Weryfikacje prowadzone są na danych gromadzonych w Krajowym Systemie Informatycznym SIMIK 07-13. Prowadzenie czynności wyjaśniających dokonywane jest w ścisłej współpracy z Instytucjami Zarządzającymi. Trwają prace nad ujednoczeniem raportów informatycznych do prowadzenia kontroli krzyżowej między beneficjentami realizującymi projekty w ramach dwóch perspektyw finansowych (kontrola krzyżowa międzyokresowa).

W zakresie procedur kontroli krzyżowych, Instytucja Koordynująca NSRO, współpracowała w minionym roku z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie wzajemnego udostępniania danych dla wybranych podmiotów systemu wdrażania PROW 07-13 i NSRO, w celu prowadzenia skutecznej i efektywnej weryfikacji krzyżowej wydatków. Prace w tym zakresie zmierzają do podpisania w I kwartale 2009 r. porozumienia pomiędzy ministrem rozwoju regionalnego, ministrem właściwym ds. rozwoju wsi oraz prezesem ARiMR, regulującym warunki wymiany dostępów do systemów informatycznych, gromadzących dane nt. beneficjentów.

Dodatkowo, do procesów kontrolnych, których wdrożenie było w 2008r. koordynowane przez Instytucję Koordynującą NSRO, należy kwestia korekt finansowych nakładanych na bazie opracowanego taryfikatora na beneficjentów naruszających prawo zamówień publicznych.

Na mocy art. 6 ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (tzw. „ustawa horyzontalna”), wprowadzono zmiany do art. 35 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, tworząc Komitet do spraw Kontroli i Audytu Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności. Jest to ciało opiniodawczo-doradcze ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. W ramach Komitetu, który rozpoczyna swoje spotkania w 2009 r., przedstawiciele instytucji zarządzających, instytucji certyfikującej, audytowej, instytucji koordynujących wdrażanie i innych krajowych instytucji kontrolnych, mają możliwość wzajemnej wymiany informacji, opiniowania planów kontroli, wspólnej analizy sprawozdań, raportów i podjęcia dyskusji na tematy bieżące w zakresie kontroli i audytu funduszy Unii Europejskiej.

W roku 2008 Instytucja Zarządzająca nie realizowała kontroli krzyżowych w ramach PO IG. Nowelizacja *Wytycznych horyzontalnych MRR w zakresie procesu kontroli* nakładająca na Instytucję Zarządzającą obowiązek przeprowadzania kontroli krzyżowych weszła w życie w dniu 22 stycznia 2009 r.

Na obecnym etapie wdrażania PO IG udało się zidentyfikować beneficjentów realizujących więcej niż jeden projekt w ramach Programu. Niemniej jednak rozliczone do końca 2008 r. wnioski o płatność nie odnosiły się do wydatków poniesionych przez beneficjentów w ramach więcej niż jednego projektu realizowanego w Programie.

Po wejściu w życie znowelizowanych *Wytycznych w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym*, Instytucja Zarządzająca zobowiązana jest do gromadzenia aktualnych informacji na temat projektów podlegających kontrolom krzyżowym. W tym celu Instytucja Zarządzająca przy pomocy narzędzia Discoverer Oracle przeprowadza co najmniej raz w miesiącu stosowną analizę, która pozwoli na dobór próby projektów podlegających kontrolom krzyżowym. W przypadku zidentyfikowania takich projektów wszczynana jest kontrola krzyżowa zgodnie z procedurą przygotowaną przez Instytucję Zarządzającą na podstawie wspomnianych *Wytycznych*.

W strukturze organizacyjnej Instytucji Zarządzającej POIG funkcjonuje jednostka (Wydział Kontroli), która odpowiada za przeprowadzanie kontroli krzyżowych. W jej skład na koniec okresu sprawozdawczego wchodziło 6 osób.

- Grupa robocza ds. koordynacji i komplementarności

Grupa robocza ds. koordynacji i komplementarności w ramach Komitetu Koordynacyjnego NSRO 2007-2013 została powołana uchwałą Nr 26 KK NSRO z dnia 17 grudnia 2008 r. Celem Grupy jest koordynacja działań realizowanych w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013 dofinansowanych ze środków polityki spójności, Wspólnej Polityki Rolnej, Wspólnej Polityki Rybackiej oraz działań finansowanych ze środków krajowych w ramach polityki rozwoju. Ponadto Grupa jest odpowiedzialna za monitorowanie komplementarności wdrażania działań poszczególnych programów operacyjnych w ramach NSRO, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej w obszarach interwencji dotyczących m.in. przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, społeczeństwa obywatelskiego, społeczeństwa informacyjnego, środowiska, rozwoju zasobów ludzkich, zatrudnienia, transportu, kultury, turystyki, B+R, rozwoju obszarów wiejskich. Do zadań Grupy należy także wypracowywanie propozycji rozwiązań służących zapewnieniu komplementarności projektów finansowanych ze środków funduszy UE, w tym poprawie sposobów wdrażania wybranych obszarów strategicznych, jak również analiza kwestii o charakterze horyzontalnym w ramach NSRO i opracowywanie spójności propozycji rozwiązań do zastosowania w systemie realizacji NSRO.

- Udział przedstawicieli Instytucji Zarządzającej PO IG w pracach Komitetów Monitorujących innych programów

Przedstawiciele Instytucji Zarządzającej PO IG uczestniczą w posiedzeniach następujących Komitetów Monitorujących:

- Komitet Koordynacyjny Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- Komitet Monitorujący Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
- Komitet Monitorujący PO Pomoc Techniczna 2007-2013.

2.7 Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania

Celem głównym procesu monitoringu i sprawozdawczości jest systematyczne gromadzenie, a następnie uaktualnianie, interpretowanie i sprawozdawanie danych opisujących postęp i efekty realizacji PO IG. Monitorowanie realizacji Programu ma charakter cykliczny (sprawozdania) oraz bieżący (informacja miesięczna i inne zestawienia monitoringowe). Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie, sprawozdawczość i ewaluację w ramach Instytucji Zarządzającej PO IG jest Wydział Monitorowania i Ewaluacji.

Tryb, formy, zakres i terminy sprawozdawczości wraz ze wzorami sprawozdań: okresowego, rocznego i końcowego z realizacji Programu Operacyjnego, wzorem informacji miesięcznej oraz wzorem wniosku beneficjenta o płatność z rozszerzonym komponentem dotyczącym rzeczowo-finansowego postępu realizacji projektu określone zostały w *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie sprawozdawczości* z dnia 29 maja 2007 r. Wytyczne określają również rolę informatycznych systemów gromadzenia i przechowywania danych, wykorzystywanych w procesie sprawozdawczości – zarówno na poziomie krajowym, jak i do przekazywania informacji pomiędzy Państwem Członkowskim i Komisją Europejską.

Zgodnie z powyższymi wytycznymi z realizacji PO IG sporządza się sprawozdania okresowe (półroczne), roczne i końcowe. Na podstawie części sprawozdawczej wniosków o płatność beneficjentów sprawozdania przygotowywane są przez Instytucje Wdrażające, a następnie Instytucje Pośredniczące oraz Instytucję Zarządzającą. Dotyczą one odpowiednio realizacji działań, osi priorytetowych i Programu oraz służą informowaniu Instytucji Zarządzającej PO IG, Komitetu Monitorującego oraz Komisji Europejskiej o postępach wdrażania i ewentualnych problemach zidentyfikowanych w trakcie ich realizacji. Sprawozdania stanowią także źródło niezbędnych danych, przekazywanych zgodnie z wymaganiami Unii Europejskiej oraz prawem krajowym do Instytucji Koordynującej NSRO, Instytucji Certyfikującej i Komisji Europejskiej.

Ponadto, dla celów bieżącego monitorowania Instytucje Wdrażające, Instytucje Pośredniczące oraz Instytucja Zarządzająca sporządzają informację miesięczną, która zawiera informacje na temat zawartych bądź negocjowanych porozumień, instrukcji i dokumentów regulujących proces wykorzystywania środków Unii Europejskiej, operacji w odniesieniu do których niezbędne jest przyjęcie lub notyfikowanie schematów pomocy publicznej, naboru projektów, liczby złożonych wniosków o dofinansowanie, podpisanych umów/wydzianych decyzji o dofinansowanie, poniesionych przez beneficjentów wydatków kwalifikowanych, dokonanych płatności, wydatków wskazanych w deklaracjach i poświadczeniach wydatków przekazanych do IC.

Ponadto od listopada 2008 r. Instytucja Zarządzająca PO IG zobowiązała Instytucje Wdrażające do przygotowywania zestawień tygodniowych. Zestawienie zawiera informacje w zakresie: liczby złożonych, ocenionych, przekazanych do zatwierdzenia i zatwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą wniosków o dofinansowanie, liczby i wartości podpisanych umów o dofinansowanie/wydzianych decyzji, liczby i wartości złożonych i zatwierdzonych wniosków beneficjentów o płatność, a także wartości dokonanych płatności. Dodatkowymi informacjami w stosunku do danych z KSI (SIMIK 07-13) są: liczba i wartość wniosków złożonych ogółem, liczba i wartość wniosków poprawnych pod względem merytorycznym oraz % wykorzystania alokacji na działanie/oś priorytetową/Program. Zestawienie tygodniowe jest uzupełnieniem KSI (SIMIK 07-13) służącym bieżącym potrzebom monitoringowym Instytucji Zarządzającej.

Do monitorowania realizacji Programu, tj. do sporządzania informacji miesięcznych, sprawozdań okresowych (półrocznych) oraz rocznych i końcowych z działań/osi/PO IG, wykorzystywane są dane zawarte w KSI (SIMIK 07-13).

Wszystkie instytucje zaangażowane w realizację PO IG korzystają z KSI (SIMIK 07-13), którego głównym celem jest zapewnienie zdolności zbierania i agregacji podstawowych danych dotyczących programu w zakresie i formie wymaganym przez Komisję Europejską na mocy regulacji wspólnotowych na lata 2007-2013 (art. 58 lit. d rozporządzenia ogólnego Rady (WE) Nr 1083/2006) oraz wsparcie bieżącego procesu zarządzania i monitorowania.

Instytucja Zarządzająca PO IG administruje od strony merytorycznej KSI (SIMIK 07-13) w zakresie Programu, poprzez koordynację zadań własnych oraz Instytucji Pośredniczących i Instytucji Wdrażających/Instytucji Pośredniczących II stopnia i nadzór nad prawidłową realizacją przepisów Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej, jak również innych instrukcji, wskazówek i zaleceń opracowywanych przez Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej (DKF), który jest odpowiedzialny za merytoryczną administrację KSI SIMIK 07-13 w zakresie Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia.

Instytucja Zarządzająca jest odpowiedzialna za jakość wprowadzanych do KSI (SIMIK 07-13) danych w zakresie PO IG. W związku z tym wprowadzono do instrukcji wykonawczych Instytucji Zarządzającej /Instytucji Pośredniczących/Instytucji Wdrażających/ Instytucji Pośredniczących II stopnia zapisy obligujące do niezwłocznego wprowadzania danych oraz weryfikacji ich jakości. Instytucja Zarządzająca prowadziła także dodatkowe szkolenia z obsługi KSI (SIMIK 07-13), tak aby użytkownicy, którzy nie skorzystali ze szkoleń organizowanych przez DKF, posiadali odpowiednią wiedzę niezbędną do pracy z KSI (SIMIK 07-13). Niezależnie od szkoleń, Instytucja Zarządzająca PO IG udzielała na bieżąco odpowiedzi na pytania użytkowników dotyczące zagadnień merytorycznych lub obsługowych w ramach PO IG. Jednocześnie Instytucja Zarządzająca PO IG odpowiada za bezpieczeństwo danych zgromadzonych w systemie w zakresie PO IG, w związku z czym na bieżąco szkoli użytkowników systemu w zakresie polityki bezpieczeństwa KSI (SIMIK 07-13).

Instytucja Zarządzająca przygotowała w 2008 r. Generator Wniosków o Płatność (GWP) w celu usprawnienia procesu wnioskowania o płatność oraz sprawozdawczości na poziomie projektów. Beneficjenci programu mogą pobrać GWP z witryn MRR, która to aplikacja znacząco usprawnia

przygotowanie wniosku o płatność lub sprawozdania, eliminuje możliwość nieprawidłowego wypełnienia wniosku/sprawozdania poprzez mechanizm walidacji oraz usprawnia proces weryfikacji wniosku przez Instytucję Pośredniczącą i Instytucję Wdrażającą/ Instytucję Pośredniczącą II stopnia dzięki zautomatyzowaniu wielu czynności.

Monitoring realizacji Programu prowadzony jest również w ramach prac Komitetu Monitorującego. Obowiązek powołania Komitetu jest określony w art. 63 pkt. 1 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006. Komitet Monitorujący Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 został powołany w drodze zarządzenia Nr 26 Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 30 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 i działa zgodnie z Wytocznymi Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczącymi komitetów monitorujących z dnia 7 września 2007 r.

W 2008 r. odbyły się 4 posiedzenia Komitetu Monitorującego PO IG. Poniżej przedstawiono informację o uchwałach podjętych przez Komitet Monitorujący PO IG w 2008 r.

a) Podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego PO IG dnia 20 lutego 2008 r. przyjęto:

- uchwałę Nr 5 Komitetu Monitorującego PO IG w sprawie przyjęcia *Protokołu z posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka w dniu 30 listopada 2007 r.*,
- uchwałę Nr 6 Komitetu Monitorującego PO IG w sprawie przyjęcia *kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*,
- uchwałę Nr 7 Komitetu Monitorującego PO IG w sprawie *zobowiązania Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka do wprowadzania technicznych poprawek w kryteriach wyboru finansowanych operacji w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*,
- uchwałę Nr 8 Komitetu Monitorującego PO IG w sprawie *powołania Grupy roboczej do spraw ewaluacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*,
- uchwałę Nr 9 Komitetu Monitorującego PO IG w sprawie *przyjęcia zmian w Regulaminie pracy Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, lata 2007-2013*.

Ponadto na posiedzeniu:

- przedstawiono harmonogram uruchamiania działań w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka oraz stan przygotowania dokumentów niezbędnych do uruchomienia Programu,
- przedstawiono *Plan komunikacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*.

b) Podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego PO IG dnia 23 czerwca 2008 r. przyjęto:

- uchwałę Nr 10 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie przyjęcia *Protokołu z posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka w dniu 20 lutego 2008 r.*,
- uchwałę Nr 11 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie *zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z wdrażania Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w 2007 r., przygotowanego zgodnie z art. 67 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) Nr 1260/1999 (Dz. U. UE. L.06.210.25)*,

- uchwałę Nr 12 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka,
- uchwałę Nr 13 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie przyjęcia Planu komunikacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Ponadto na posiedzeniu:

- zaprezentowano informację nt. stanu realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka,
- przedstawiono informację nt. przebiegu audytu zgodności.

c) Podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego PO IG dnia 26 września 2008 r. przyjęto:

- uchwałę Nr 14 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie przyjęcia Protokołu z posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka w dniu 23 czerwca 2008 r.,
- uchwałę Nr 15 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania okresowego z realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.,
- uchwałę Nr 16 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Ponadto na posiedzeniu:

- zaprezentowano informację nt. stanu realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka,
- przedstawiono wyniki ekspertyzy *Realizacja projektów informatycznych przez administrację publiczną na podstawie doświadczeń wynikających z wdrażania działania 1.5 SPO WKP.*

d) W listopadzie 2008 r. w trybie obiegowym przyjęto uchwałę Nr 17 Komitetu Monitorującego PO IG w sprawie zmiany uchwały w sprawie powołania Grupy roboczej do spraw ewaluacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013.

e) Podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego PO IG dnia 15 grudnia 2008 r. przyjęto:

- uchwałę Nr 18 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie przyjęcia Protokołu z posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka w dniu 26 września 2008 r.,
- uchwałę Nr 19 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru finansowanych operacji w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Ponadto na posiedzeniu:

- zaprezentowano informację nt. stanu realizacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka,
- zatwierdzono zmiany do kryteriów wyboru projektów,
- przedstawiono informację na temat wyników prac Grupy ds. Przedsiębiorców powołanej w ramach Zespołu do spraw uproszczeń systemu wdrażania funduszy Unii Europejskiej.

Grupa robocza do spraw ewaluacji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka została powołana uchwałą Nr 8 Komitetu Monitorującego PO IG z dnia 20 lutego 2008 r. Do zadań grupy należy badanie przyjętego systemu ewaluacji PO IG oraz podstawowych zasad ewaluacji, zapoznawanie się z zagadnieniami dotyczącymi wyboru wykonawców ewaluacji oraz podstawowymi kryteriami i metodami ewaluacyjnymi, a także z tematami badań ewaluacyjnych na poziomie PO IG, których realizacja jest planowana przez Instytucję Zarządzającą PO IG. Dyskusji na forum grupy poddawane są okresowe plany ewaluacji PO IG.

W skład Grupy wchodzi przedstawiciele organizacji reprezentowanych w Komitecie Monitorującym PO IG, w tym: administracji publicznej, samorządu terytorialnego oraz partnerów społeczno-gospodarczych.

W 2008 r. odbyły się dwa spotkania Grupy Roboczej ds. ewaluacji PO IG:

1. Pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 15 maja 2008 r. Podczas spotkania zaprezentowano podstawowe zagadnienia dotyczące ewaluacji funduszy strukturalnych, system ewaluacji NSRO oraz przedyskutowano plany Instytucji Zarządzającej w zakresie ewaluacji na 2008 r.
2. Drugie spotkanie odbyło się w dniu 8 listopada 2008 r. Podczas spotkania zaprezentowano wyniki badania ewaluacyjnego *Ocena trafności doboru kryteriów wyboru projektów dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* oraz przedyskutowano Plan Ewaluacji PO IG na 2009 r.

Plan Ewaluacji PO IG na lata 2007-2013, zaakceptowany przez Ministra Rozwoju Regionalnego w listopadzie 2007 r. jest dokumentem określającym ramy procesu ewaluacji w ramach PO IG oraz wskazującym ogólne kierunki działań w zakresie ewaluacji PO IG.

W procesie ewaluacji PO IG biorą udział następujące podmioty:

- Instytucja Zarządzająca PO IG,
- Instytucje Pośredniczące i Wdrażające PO IG,
- Grupa Sterująca Ewaluacją PO IG,
- Komitet Monitorujący PO IG (w tym Grupa robocza ds. ewaluacji, powołana przez Komitet Monitorujący).

Instytucja Zarządzająca koordynuje proces ewaluacji PO IG, przygotowuje, zleca i realizuje badania ewaluacyjne oraz podejmuje decyzję o wdrażaniu rekomendacji z badań ewaluacyjnych. Instytucje Pośredniczące i wdrażające współpracują z Instytucją Zarządzającą przy przygotowaniu i realizacji badań ewaluacyjnych oraz – w przypadku dysponowania odpowiednim potencjałem – przygotowuje, zleca i realizuje badania ewaluacyjne dotyczące wdrażanych osi priorytetowych i działań. Grupa Sterująca Ewaluacją jest ciałem pomocniczym, powołanym przez Instytucję Zarządzającą w celu realizacji zasady partnerstwa i koordynacji procesu ewaluacji PO IG i stanowi forum współpracy Instytucji Zarządzającej, Pośredniczących i Wdrażających w zakresie ewaluacji.

Uszczegółowieniem *Planu Ewaluacji PO IG na lata 2007-2013* są okresowe plany ewaluacji, które zawierają szczegółowe informacje o zadaniach związanych z ewaluacją PO IG, planowanych do podjęcia w danym roku. W *Planie Ewaluacji PO IG* na rok 2008 przewidziano realizację 8 badań ewaluacyjnych (4 na poziomie Instytucji Zarządzającej oraz 4 na poziomie Instytucji Pośredniczących, w tym 2 realizowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, oraz 2 realizowane przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie) oraz jedno zadanie dodatkowe (powołanie przez PARP Grupy eksperckiej ds. ewaluacji, której celem będzie przygotowanie zestawu wskaźników ewaluacyjnych oraz narzędzi badawczych do pomiaru efektów realizacji działań PO IG wdrażanych przez PARP).

W 2008 r. zrealizowano następujące badania ewaluacyjne:

1. *Ocena trafności doboru kryteriów wyboru projektów w ramach PO IG* na kwotę 37 660,67 EUR (156 160,00 PLN), wykonawca: CASE-Doradcy Sp. z o.o. Badanie zostało zrealizowane w okresie

lipiec – listopad 2008 r. Wnioski i rekomendacje z tego badania zostały zawarte w części Analiza jakościowa.

2. *Analiza prawidłowości doboru wskaźników monitorowania dla PO IG* na kwotę 41 926,92 EUR (173 850,00 PLN), wykonawca: CASE-Doradcy Sp. z o.o. Badanie zostało zrealizowane w okresie lipiec – grudzień 2008 r. Wnioski i rekomendacje z tego badania zostały zawarte w części Analiza jakościowa.

3. *Ocena użyteczności informacji gromadzonych na etapie aplikowania, kontraktowania i rozliczania projektów w ramach poszczególnych działań Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* na kwotę 14 416,97 EUR (59 780,00 PLN), wykonawca: PSDB Sp. z o.o. Badanie zostało zrealizowane w okresie wrzesień – grudzień 2008 r.

Celem badania była ocena przydatności gromadzonych informacji pod kątem ich skutecznego wykorzystania w procesie zarządzania i wdrażania Programu, szczególnie w procesach monitorowania, ewaluacji, kontroli i zarządzania finansowego, tzn. czy dane zawarte we wnioskach o dofinansowanie, umowach o dofinansowanie projektu, wnioskach o płatność oraz dane gromadzone w systemach informatycznych (Krajowy System Informatyczny SIMIK 07-13, lokalne systemy informatyczne (LSI), inne) pochodzące z ww. dokumentów, są wystarczające oraz użyteczne/wartościowe z punktu widzenia prawidłowej realizacji ww. procesów oraz czy sposób ich gromadzenia pozwala na sprawne przetwarzanie i generowanie na bieżąco użytecznych informacji.

Przeprowadzone badanie nie wykazało poważnych braków w zakresie gromadzenia informacji niezbędnych do prowadzenia procesów zarządzania finansowego, kontroli i monitorowania. W przypadku procesu ewaluacji zakres gromadzonych informacji jest uboższy, jednak wynika to ze specyfiki tych informacji (np. zmiany danych finansowych beneficjentów na skutek realizacji projektu), które zazwyczaj są zbierane w postaci ankiet itp. Natomiast umieszczenie ich w systemie informatycznym mogłoby zwiększyć obciążenie beneficjentów oraz wpłynąć na zmniejszenie zainteresowania oferowaną pomocą UE.

Ponadto zlecono realizację badania ewaluacyjnego pt. *Ocena stopnia przygotowania beneficjentów projektów indywidualnych 1, 2, 5 i 6 osi priorytetowej PO IG do realizacji projektów i absorpcji środków z funduszy strukturalnych* na kwotę 37 072,22 EUR (153 720,00 PLN), wykonawca: Policy & Action Group Uniconsult Sp. z o.o. Badanie zostało zlecone w październiku 2008 r., a jego realizacja zakończy się w I kwartale 2009 r.

Badanie dotyczy przede wszystkim następujących zagadnień:

- dotychczasowych doświadczeń beneficjentów projektów indywidualnych w realizacji dużych projektów inwestycyjnych,
- jakości struktur odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację projektów w instytucjach beneficjentów,
- identyfikacji "obszarów krytycznych" mających największe znaczenie dla wdrożenia poszczególnych projektów oraz typów projektów (zagrożeń i czynników sukcesu),
- stanu przygotowania projektów indywidualnych.

W ramach badania zrealizowane zostaną studia przypadków dla wszystkich projektów indywidualnych w ramach ww. osi priorytetowych. Realizacja badania przyczyni się do zwiększenia wiedzy Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczących o potencjalnych zagrożeniach realizacji projektów oraz umożliwi wypracowanie środków zaradczych.

Instytucja Wdrażająca/ Instytucja Pośrednicząca II stopnia – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zrealizowała w 2008 r. badanie ewaluacyjne pt. *Plany i potrzeby przedsiębiorców sektora MSP w zakresie ochrony własności przemysłowej, w kontekście uruchomienia działania 5.4 PO IG Zarządzania własnością intelektualną* na kwotę 28 539,73 EUR (118 340,00 PLN), wykonawca: IBC GROUP Central Europe Holding Ltd. Sp. z o.o. Badanie zostało zrealizowane w okresie wrzesień – grudzień 2008 r.

PARP zleciła ponadto realizację badania *Plany i potrzeby przedsiębiorców sektora MSP w zakresie rozwoju eksportu i powiązań z zagranicznymi rynkami i partnerami handlowymi, w kontekście uruchomienia działania 6.1 POIG Paszport do eksportu* na kwotę 34 934,76 EUR (144 857,00 PLN), wykonawca: Policy & Action Group Uniconsult Sp. z o.o. Badanie zostało zlecone w listopadzie 2009 r., a jego realizacja zakończy się w I kwartale 2009 r.

Ponadto, w ramach prac Grupy eksperckiej ds. ewaluacji, powołanej przez PARP, opracowano zestaw wskaźników ewaluacyjnych dla 13 działań PO IG wdrażanych przez PARP.

Instytucja Wdrażająca/ Instytucja Pośrednicząca II stopnia – Władza Wdrażająca Programy Europejskie zrealizowała w 2008 r. następujące badania ewaluacyjne:

1. Ocena stopnia przygotowania beneficjentów do absorpcji środków dostępnych w ramach działania 8.3 PO IG przeznaczonych na zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu osobom zagrożonym wykluczeniem cyfrowym wraz z określeniem potencjalnych barier we wdrażaniu ww. działania na kwotę 13 799,1 EUR (57 218,00 PLN), wykonawca: IBC GROUP Central Europe Holding Ltd. Sp. z o.o. Badanie zostało zrealizowane w okresie październik – grudzień 2008 r.
2. Ocena stopnia przygotowania beneficjentów projektów kluczowych 7. osi priorytetowej PO IG do realizacji projektów i absorpcji środków z funduszy strukturalnych na kwotę 9 277,7 EUR (38 470,00 PLN), wykonawca: Akademia Leona Koźmińskiego. Badanie zostało zrealizowane w okresie październik – grudzień 2008 r.

2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy

Nie dotyczy

3. Realizacja w podziale na priorytety, postęp wdrażania programu wg priorytetów

3.1 Priorytet 1 *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*

Celem osi priorytetowej jest zwiększenie znaczenia sektora nauki w gospodarce poprzez realizację prac B+R w kierunkach uznanych za priorytetowe dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

W ramach osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) identyfikacja kierunków badań naukowych i prac rozwojowych mających na celu zdynamizowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego dla poprawy jakości życia polskiego społeczeństwa oraz racjonalizacji wykorzystania środków finansowych na badania naukowe poprzez dofinansowanie projektów dotyczących:
 - Narodowego Programu *Foresight Polska 2020* i kolejnych,
 - przygotowywania strategii rozwoju poszczególnych dziedzin nauki, regionów i sektorów gospodarki,
 - przygotowywania strategii dla działających w Polsce platform technologicznych, poprzez zastosowanie wyników metody *foresight*;
- b) wsparcie realizacji polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa poprzez dofinansowanie strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych w obszarach tematycznych określonych w PO IG;
- c) realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na zwiększenie zainteresowania podejmowaniem pracy naukowej przez młodych naukowców, obejmujących:

- projekty aplikacyjne realizowane przez studentów, absolwentów i doktorantów mające zastosowanie w gospodarce,
 - projekty, w których uczestniczą studenci, doktoranci i uczestnicy staży podoktorskich, zgodne ze wskazanymi w PO IG priorytetami, realizowane w najlepszych zespołach badawczych w Polsce,
 - projekty realizowane w trakcie studiów doktoranckich w Polsce w ramach współpracy międzynarodowej jednostek naukowych;
- d) wsparcie projektów realizowanych przez wybitnych uczonych z zagranicy zgodnie z priorytetami wskazanymi w PO IG, tworzących zespoły badawcze w polskich jednostkach naukowych;
- e) dofinansowanie projektów badawczych o charakterze aplikacyjnym, ukierunkowanych na bezpośrednie zastosowanie w praktyce na potrzeby branży/gałęzi gospodarki lub o szczególnym wymiarze społecznym (projekty rozwojowe);
- f) wsparcie ochrony własności przemysłowej tworzonej w ośrodkach badawczych mających siedzibę w Polsce w wyniku prac B+R;
- g) dofinansowanie projektów obejmujących przedsięwzięcia techniczne, technologiczne lub organizacyjne (badania przemysłowe i prace rozwojowe) realizowanych przez przedsiębiorców, ich grupy lub inne podmioty posiadające zdolność do bezpośredniego zastosowania wyników projektu w praktyce (projekty celowe);
- h) wsparcie na rzecz programu EIT+.

W ramach osi priorytetowej udzielane będzie bezzwrotne wsparcie w szczególności następującym grupom beneficjentów:

- a) jednostki naukowe;
- b) sieci naukowe i konsorcja naukowo-przemysłowe (w tym Centra Doskonałości, Centra Zaawansowanych Technologii oraz podmioty zaangażowane w programie EIT+);
- c) jednostki organizacyjne, których przedmiotem działalności jest zarządzanie pracami B+R i ich organizowanie;
- d) polskie platformy technologiczne;
- e) przedsiębiorcy (zwłaszcza MSP);
- f) naukowcy (zwłaszcza młodzi) i zespoły naukowców;
- g) studenci;
- h) podmioty realizujące projekty *foresight*, m.in. jednostki naukowe, jednostki administracji publicznej;
- i) podmioty działające na rzecz nauki – podmioty wykonujące w sposób ciągły zadania służące rozwojowi, promocji i zastosowaniom praktycznym nauki, a także wspierające wzrost innowacyjności gospodarki, nie obejmujące prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych (m. in. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej);
- j) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- k) minister właściwy ds. nauki.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 1 299,27 mln EUR w tym 1 104,38 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania i poddziałania realizowane w ramach Priorytetu 1:

Działanie 1.1 - *Wsparcie badań naukowych dla budowy gospodarki opartej na wiedzy*

Poddziałanie 1.1.1 – *Projekt badawczy z wykorzystaniem metody foresight*

Poddziałanie 1.1.2 – *Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych*

Poddziałanie 1.1.3 – *Projekty systemowe*

Działanie 1.2 - *Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki*

Działanie 1.3 - *Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe*

Działanie 1.4 - *Wsparcie projektów celowych*

3.1.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

Tabela 5. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Liczba wspartych projektów	Szt.	Realizacja	0	0 ³³								0	
		Wartość docelowa ³⁴⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 500	1 500
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja ³⁵⁾	-										
Wskaźnik 2: Liczba nowych miejsc pracy związanych z działalnością B+R powstałych w trakcie realizacji projektów	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 000	3 000
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 3: Udział nakładów na działalność B+R w ogóle nakładów na działalność innowacyjnych przedsiębiorstw przemysłowych	%	Realizacja	7,53%	b.d									7,53%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15%	15%
		Wartość bazowa	7,53%										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 4:	%	Realizacja	5,6%	b.d								5,6%	
											11,8%	11,8%	

³³ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym podpisano 60 umów. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

³⁴ Cel powinien zostać podany w odniesieniu do całego okresu programowania.

³⁵ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

Udział nakładów na działalność B+R w ogóle nakładów na działalność innowacyjną małych i średnich przedsiębiorstwach	Wartość docelowa											
	Wartość bazowa	5,6%										
	Szacunkowa realizacja	-										

Wskaźnik 5: Udział nakładów na prace B+R powiązane z potrzebami przedsiębiorstw w GERD	%	Realizacja	26,9%	b.d								26,9%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	48%	48%
		Wartość bazowa	26,9% (2004 r.)									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 6: Liczba osób zatrudnionych w działalności B+R (w tym kobiety)	osoby	Realizacja	123 431 (52 645)	b.d								123 431 (52 645)
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	150 000 (67 500)	150 000 (67 500)
		Wartość bazowa	123 431 (52 645)									
		Szacunkowa realizacja	-									

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 1. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 1. osi priorytetowej 100% środków (1 104,38 mln EUR z EFRR) jest przewidzianych na realizację Strategii Lizbońskiej, w tym:

- 70% w ramach działań w zakresie badań i rozwoju technologicznego prowadzonych w ośrodkach badawczych,
- 30% na pomoc na rzecz badań i rozwoju technologicznego w szczególności dla MŚP (w tym dostęp do usług związanych z badaniami i rozwojem technologicznym w ośrodkach badawczych).

W 2008 r. uruchomione zostały nabory do wszystkich działań w ramach 1. osi priorytetowej.

Łącznie do końca okresu sprawozdawczego złożono 328 wniosków o dofinansowanie poprawnych pod względem formalnym, w tym:

- 50 wniosków w działaniu 1.1,
- 4 wnioski w działaniu 1.2,
- 198 wniosków w działaniu 1.3,
- 76 wniosków w działaniu 1.4.

Wartość ogółem dofinansowania tych wniosków opiewa na kwotę 746 366 078,22 EUR (3 094 806 943,35 zł), w tym 634 411 166,49 EUR (2 630 585 901,85 zł) środki UE, co stanowi 57,45% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym w ramach 1. osi priorytetowej podpisano 60 umów o dofinansowanie projektów, w tym wsparło:

- 12 strategicznych projektów badawczych (działanie 1.1),
- 4 projekty zrealizowane przez studentów, absolwentów, doktorantów i uczestników staży podoktorskich (działanie 1.2),
- 16 projektów rozwojowych (działanie 1.3),
- 28 projektów celowych (działanie 1.4).

Wartość ogółem dofinansowania umów wyniosła 363 591 850,82 EUR (1 507 633 609,42 zł), w tym 339 512 138,84 EUR (1 281 488 568,05 zł) środki UE, co stanowi 27,98% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013.

Do końca okresu sprawozdawczego nie dokonywano płatności na rzecz beneficjentów.

W ramach osi priorytetowej realizowane będą projekty zawierające komponent obejmujący doskonalenie kompetencji pracowników zakresie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych celów realizowanego działania. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10 % kwoty przeznaczonej na oś priorytetową.

W okresie sprawozdawczym udział finansowania w ramach *cross-financingu* występował wyłącznie w działaniu 1.2 *Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki*.

Zakres stosowania *cross-financingu* w tym działaniu obejmuje: stypendia dla studentów, absolwentów, doktorantów, osób odbywających staże podoktorskie lub uczonych z zagranicy w zakresie odpowiadającym realizacji projektu.

Wysokość *cross-financingu* w działaniu 1.2 wynosi 50 % alokacji na działanie (wydatki kwalifikowane na realizację 4 projektów Fundacji na rzecz Nauki Polskiej 60 752 441,82 EUR (251 910 000,00 PLN), w tym wydatki związane z *cross-financingiem* 30 376 220,91 EUR (125 955 000,00 PLN).

Do monitorowania poziomu *cross-financingu* wykorzystywane są informacje zawarte we Wniosku beneficjenta o płatność (części 13. Postęp rzeczowo-finansowy realizacji projektu w ramach PO IG) oraz Informacji kwartalnej/rocznej projektu w ramach PO IG.

Projekty indywidualne

Do końca 2008 r., w ramach dofinansowania projektów indywidualnych 1. osi priorytetowej zawarto 32 umowy, w tym:

- 12 umów w poddziałaniu 1.1.2,
- 4 umowy w działaniu 1.2,
- 16 umów w poddziałaniu 1.3.1.

W ramach poddziałania 1.1.2 *Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych*, w okresie sprawozdawczym złożono 18 wniosków o wartości ogółem 293 926 674,57 EUR (1 218 766 956,09 PLN), w tym dofinansowanie 289 692 263,79 EUR (1 201 208 971,82 PLN). Po ocenie formalnej, 18 wniosków zostało skierowanych do oceny merytorycznej dokonywanej przez Zespół Zadaniowy. Z tego, 6 wniosków nie spełniło kryteriów merytorycznych i nie zostało rekomendowanych do dofinansowania. Zaakceptowano 12 wniosków na kwotę ogółem 213 807 234,08 EUR (886 551 696,10 PLN), w tym kwota dofinansowania 207 623 048,79 EUR (860 908 971,82 PLN).

W ramach działania 1.2 *Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki* beneficjentem projektów indywidualnych jest Fundacja na rzecz Nauki Polskiej.

Realizacja działania odbywać się będzie zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. jako cztery projekty indywidualne realizowane przez beneficjenta projektu indywidualnego, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 sierpnia 2008 r. w sprawie listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013, obejmujące konkursy na:

- projekty aplikacyjne realizowane przez studentów, absolwentów i doktorantów, mające zastosowanie w gospodarce,
- projekty, w których uczestniczą studenci, doktoranci i uczestnicy staży podoktorskich, zgodne z priorytetami wskazanymi w PO IG, realizowane w najlepszych zespołach badawczych w Polsce,
- projekty badawcze realizowane w trakcie studiów doktoranckich w Polsce w ramach współpracy międzynarodowej jednostek naukowych,
- projekty realizowane przez wybitnych uczonych z zagranicy, zgodnie z priorytetami wskazanymi w PO IG, tworzących zespoły badawcze w polskich jednostkach naukowych.

W dniu 30 kwietnia 2008 r. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej złożyła 4 wnioski o dofinansowanie projektów na wartość dofinansowania ogółem 60 752 441,82 EUR (251 910 000,00 PLN).

W dniu 17 listopada 2008 r. zawarto umowy na realizację tych czterech projektów na wartość dofinansowania ogółem 60 752 441,82 EUR.

W ramach poddziałania 1.3.1 *Projekty rozwojowe*, w okresie sprawozdawczym złożono 19 wniosków o dofinansowanie projektów kluczowych na wartość ogółem 104 657 694,96 EUR (433 963 132,17 PLN), w tym kwotę dofinansowania 103 560 196,03 EUR (429 412 352,82 PLN). Po ocenie formalnej 19 wniosków zostało skierowanych do oceny merytorycznej dokonywanej przez Zespół Zadaniowy. Dwa wnioski nie spełniły kryteriów merytorycznych i nie zostały rekomendowane do finansowania. Zaakceptowano 17 wniosków na kwotę dofinansowania w wysokości 93 420 957,39 EUR (387 369 999,82 PLN).

Do końca 2008 r. zawarto umowy na 16 zaakceptowanych wniosków o dofinansowanie projektów kluczowych. Całkowite wydatki na realizację tych projektów wynoszą 89 527 051,10 EUR (371 223 917,39 PLN), w tym kwota dofinansowania 88 655 492,54 EUR (367 609 999,82 PLN).

Ze względu na trudności związane z kwestią zabezpieczeń realizacji jednej umowy, przewiduje się jej zawarcie w kolejnym okresie sprawozdawczym.

W ramach działania 1.4 *Wsparcie projektów celowych*, w okresie sprawozdawczym, w III i IV kwartale złożono 2 wnioski o dofinansowanie projektów kluczowych (celowych) na wartość całkowitą 28 640 747,39 EUR (118 758 859,06 PLN), w tym kwotę dofinansowania 12 940 143,36 EUR (53 656 304,43 PLN). Przeprowadzono ocenę formalną złożonych wniosków, w wyniku której beneficjenci uzyskali informacje dotyczące niezbędnych uzupełnień i korekt. Po zakończeniu etapu oceny formalnej skierowano wnioski do oceny merytorycznej dokonywanej przez Zespół Zadaniowy. Do końca roku sprawozdawczego oba projekty podlegały procesowi oceny merytorycznej.

Projekty systemowe

W ramach poddziałania 1.1.3 realizowane będą projekty systemowe przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz ministra właściwego ds. nauki.

Projekt NCBiR będzie służył monitorowaniu i merytorycznej ocenie postępów realizacji projektów umieszczonych w Indykatorywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych.

Głównym celem projektu systemowego MNiSW będzie wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi oraz ich wynikami w zakresie kompetencji ministra właściwego do spraw nauki, w szczególności poprzez wsparcie eksperckie dla decydentów w zakresie tworzenia modelu efektywnego zarządzania badaniami naukowymi oraz ich wynikami, a także szereg działań wspierających systemowo zarządzanie sektorem B+R w Polsce. W okresie sprawozdawczym prowadzono prace związane z przygotowaniem projektu umowy.

Wniosek o dofinansowanie projektu systemowego NCBiR *Zarządzanie projektami badawczymi i koordynacja zadań badawczych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju* złożono w lipcu na kwotę 8 667 550,95 EUR (35 940 000,00 PLN). Po przeprowadzonej ocenie formalnej wniosek wymagał uzupełnień i korekt. Poprawiona wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego złożona została w sierpniu, jednak również i tym razem wniosek należało doprecyzować. Trzecia wersja wniosku złożona została do Instytucji Pośredniczącej w październiku. W listopadzie beneficjent został poinformowany o spełnieniu wszystkich kryteriów formalnych i skierowaniu wniosku do oceny merytorycznej. Komisja Oceny Projektów rekomendowała do wsparcia złożony w ramach Działania 1.1, poddziałanie 1.1.3 projekt systemowy NCBiR. W grudniu Instytucja Zarządzająca zatwierdziła ww. projekt systemowy do wsparcia.

W kolejnym okresie sprawozdawczym planowane jest podpisanie umowy na dofinansowanie projektu systemowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

3.1.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 nie zidentyfikowano w 2008 r. w 1. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

Istotnym utrudnieniem we wdrażaniu poddziałania 1.1.1 *Projekty badawcze z wykorzystaniem metody foresight* i 1.3.1 *Projekty rozwojowe* okazał się problem z doбором recenzentów do wniosków na etapie oceny merytorycznej. Wnioski, które wpłynęły na konkursy organizowane przez OPI okazały się innowacyjne i dotyczyły niejednokrotnie dziedzin, w których w Polsce jest niewielu ekspertów.

Aby zapobiec wydłużaniu się procesu doboru recenzentów do wniosku oraz, aby zwiększyć efektywność tego procesu, dokonano zmian, które znalazły swoje odzwierciedlenie w zapisach Instrukcji Wykonawczej oraz Regulaminie Pracy Komisji Konkursowej. Po pierwsze, zamiast dotychczasowych potencjalnych 8 recenzentów losowanych z systemu do każdego wniosku, zaczęto losować 16 recenzentów, co zwiększyło prawdopodobieństwo doboru właściwego recenzenta do wniosku już na etapie pierwszego losowania. Po drugie, wprowadzono zapis o możliwości wskazywania przez Komisję Konkursową do wniosku recenzentów z bazy recenzentów OPI według dziedzin KBN w przypadku, gdy w wyniku przeprowadzenia 2 losowań, nadal nie udało się wyłonić 2 recenzentów do wniosku.

3.2. Priorytet 2 *Infrastruktura sfery B+R*

Celem osi priorytetowej jest wzrost konkurencyjności polskiej nauki dzięki konsolidacji oraz modernizacji infrastruktury naukowo-badawczej i informatycznej najlepszych jednostek naukowych działających w Polsce.

W ramach osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym, w tym działających na bazie konsorcjów naukowo-przemysłowych oraz regionalnych konsorcjów naukowo-przemysłowych, poprzez dofinansowanie rozwoju ich infrastruktury badawczej, m.in. w Centrach Zaawansowanych Technologii oraz laboratoriach świadczących specjalistyczne usługi dla przedsiębiorców, a także w ramach programu EIT+,

- b) rozwój infrastruktury w specjalistycznych laboratoriach, w tym działających na bazie sieci naukowych, m.in. Centrów Doskonałości,
- c) wsparcie projektów realizowanych w zakresie Polskiej Mapy Drogowej w dziedzinie Dużych Obiektów Infrastruktury Badawczej (budowa dużych urzędów badawczych – budowle wraz z aparaturą),
- d) projekty w zakresie inwestycji polegających na tworzeniu nowej wspólnej infrastruktury naukowo-badawczej oraz przeniesieniu infrastruktury naukowo badawczej mającej na celu utworzenie nowego centrum naukowo-badawczego,
- e) projekty polegające na utrzymaniu i rozwoju nowoczesnej infrastruktury informatycznej nauki poprzez dofinansowanie inwestycji sieciowych, sprzętowych o znaczeniu ogólnokrajowym, uwzględniając ich kluczowe znaczenie dla środowiska,
- f) utrzymanie ciągłości powszechnego dostępu środowiska naukowego do zasobów cyfrowych,
- g) projekty w zakresie rozwoju zasobów informacyjnych nauki w postaci cyfrowej dotyczące tworzenia i prowadzenia baz danych zawierających informacje o wynikach i warunkach dostępu do wyników projektów badawczych oraz tworzenia i udostępniania baz danych publikacji naukowych,
- h) projekty w zakresie rozwoju zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych, dla środowiska naukowego.

W ramach osi priorytetowej udzielane będzie bezzwrotne wsparcie w szczególności następującym grupom beneficjentów:

- a) jednostki naukowe,
- b) sieci naukowe i konsorcja naukowo-przemysłowe, w tym Centra Zaawansowanych Technologii i Centra Doskonałości,
- c) uczelnie,
- d) jednostki organizacyjne, których przedmiotem działalności jest zarządzanie pracami B+R i ich organizowanie,
- e) jednostki wiodące MAN,
- f) Centra Komputerów Dużej Mocy,
- g) podmioty zaangażowane w programie EIT+.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 1 299,27 mln EUR w tym 1 104,38 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania i poddziałania realizowane w ramach Priorytetu 2:

Działania 2.1 – Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym

Działanie 2.2 – Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych

Działanie 2.3 - Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki

3.2.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- **Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

Tabela 6. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźnik	Szt.	Realizacja	0	0								0

I: Liczba wspartych projektów infrastruktury B+R w tym: projektów dużej infrastruktury badawczej			0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	60 10	60 10
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja ³⁶	-									
Wskaźnik 2: Liczba nowych specjalistycznych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektów związanych z funkcjonowaniem i obsługą dużej infrastruktury badawczej	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000	1 000
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 3: Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej	%	Realizacja	79,75%	b.d								79,75%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	60%	60%
		Wartość bazowa	79,75% (2005 r.)									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 4: Udział środków (w tym budżetowych i PO IG) przeznaczonych na zakup aparatury naukowo-badawczej o znaczeniu środowiskowym w kwocie całości środków przeznaczonych na zakup aparatury B+R	%	Realizacja	13,6%	b.d								13,6%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	30%	30%
		Wartość bazowa	13,6% (2005 r.)									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 5: Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług wspartych	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1 200	1 200
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									

³⁶ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

laboratorió w badawczych i specjalistycznych (łącznie)													
Wskaźnik 6: Liczba uzyskanych akredytacji przez wsparte laboratoria badawcze i specjalistyczne	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 2. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 2. osi priorytetowej 100% środków (1 104,38 mln EUR z EFRR) jest przewidzianych na realizację Strategii Lizbońskiej, w tym:

- 92% na infrastrukturę związaną z badaniami i rozwojem technologicznym (w tym instalacje, oprzyrządowanie i szybkie sieci komputerowe łączące ośrodki badawcze) oraz ośrodki kompetencji w zakresie konkretnych technologii,
- 8% na technologie informacyjne i komunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie ryzyku, badania, innowacje).

W 2008 r. uruchomione zostały nabory do wszystkich działań w ramach 2. osi priorytetowej.

W okresie sprawozdawczym w ramach osi złożono ogółem 204 wnioski o dofinansowanie poprawnych pod względem formalnym, w tym:

- 154 wnioski w działaniu 2.1,
- 22 wnioski w działaniu 2.2,
- 28 wniosków w działaniu 2.3.

Wartość ogółem dofinansowania tych wniosków opiewa na kwotę 1 408 361 121,02 EUR (5 839 769 388,34 PLN), w tym 1 197 106 952,87 EUR środki UE (4 963 803 980,09 PLN), co stanowi 108,40% realizacji zobowiązań UE na lata 2007-2013.

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie z beneficjentami, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach całej 2. osi priorytetowej PO IG, jak i poszczególnych działań.

W ramach 2. osi priorytetowej każdy z projektów będzie mógł zawierać komponent obejmujący szkolenia dla pracowników obsługujących nową aparaturę naukowo-badawczą. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10% kwoty przeznaczonej na ós priorytetową.

Projekty indywidualne

W ramach działania 2.1 *Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym*, w 2008 r. podpisywano pre-umowy z beneficjentami, których projekty znalazły się na liście projektów kluczowych.

W okresie sprawozdawczym beneficjenci projektów kluczowych, - zgodnie z terminami wynikającymi z pre-umów - złożyli 6 wniosków o dofinansowanie, których wartość ogółem wyniosła 276 242 105,05 EUR (1 145 437 888,60 PLN), w tym wartość dofinansowania 261 716 053,70 EUR (1 085 205 616,66 PLN).

W kolejnym okresie sprawozdawczym nastąpi podpisanie umów i zakontraktowanie środków złożonych projektów kluczowych (z wyjątkiem projektów dużych w rozumieniu przepisów KE).

W ramach działania 2.2 *Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych* w okresie sprawozdawczym, beneficjenci projektów kluczowych - zgodnie z terminami wynikającymi z pre-umów - złożyli 2 wnioski o dofinansowanie, których wartość ogółem wyniosła 115 346 473,17 EUR (478 284 151,00 PLN), w tym wartość dofinansowania 108 329 936,09 EUR (449 190 080,00 PLN).

Przewiduje się, że w I półroczu 2009 r. wpłynie 1 wniosek o dofinansowanie projektu kluczowego.

W kolejnym okresie sprawozdawczym nastąpi podpisanie umów i zakontraktowanie środków złożonych projektów kluczowych (z wyjątkiem projektów dużych w rozumieniu przepisów KE).

3.2.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 w okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano w 2. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

3.3 Priorytet 3 *Kapitał dla innowacji*

Celami osi priorytetowej są:

- a) zwiększenie liczby przedsiębiorstw działających na bazie innowacyjnych rozwiązań;
- b) zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć innowacyjnych.

W ramach 3. osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) inicjowanie działalności innowacyjnej poprzez identyfikowanie, weryfikację innowacyjnych pomysłów o dużym potencjale rynkowym, wsparcie tworzenia na ich bazie przedsiębiorstw z sektora MSP;
- b) wsparcie MSP na początkowych etapach wzrostu, których przedsięwzięcia oparte są na innowacyjnych rozwiązaniach, poprzez zasilenie funduszy kapitałowych;
- c) aktywizacja rynku inwestorów prywatnych poprzez tworzenie dogodnych warunków inicjowania współpracy inwestorów prywatnych z przedsiębiorcami MSP poszukującymi środków finansowych na realizację innowacyjnych przedsięwzięć.

W ramach 3. osi priorytetowej możliwe też będzie dofinansowanie projektów pilotażowych, mających na celu testowanie nowych rodzajów projektów lub sposobów podejścia i identyfikacji takich, które z powodzeniem mogą być wprowadzone na szerszą skalę w kolejnych latach realizacji PO IG lub w programach operacyjnych w kolejnych perspektywach finansowych. Efekty tego rodzaju projektów nie będą włączane do ilościowych wskaźników realizacji osi priorytetowej.

W ramach 3. osi priorytetowej udzielane będzie wsparcie następującym grupom beneficjentów:

- a) MSP;
- b) Krajowy Fundusz Kapitałowy oraz fundusze kapitałowe;
- c) instytucje otoczenia biznesu wspierające powstawanie nowych firm innowacyjnych, w tym np. centra transferu technologii i innowacji, akceleratory technologii, inkubatory, parki naukowo-technologiczne, organizacje zrzeszające potencjalnych inwestorów (np. aniołów biznesu);

d) organizacje przedsiębiorców i pracodawców.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 340,00 mln EUR w tym 289,00 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania realizowane w ramach Priorytetu 3:

Działanie 3.1 - Inicjowanie działalności innowacyjnej

Działanie 3.2 – Wsparcie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka

Działanie 3.3 – Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP

3.3.1 Postęp w realizacji celów priorytetu, wraz z analizą postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu

Tabela 7. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Liczba wspartych projektów	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	700	700
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja ³⁷	-										
Wskaźnik 2: Liczba miejsc pracy nowo utworzonych we wspartych przedsiębiorstwach (ogółem i z podziałem na kobiety i mężczyzn)	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4500/ 1800/2700	4500/ 1800/2700
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 3: Liczba przedsiębiorstw korzystających z kapitału wysokiego ryzyka i dokapitalizowania przez inwestorów prywatnych (fazy seed, start-up, expansion – ogółem) w ramach udzielonego wsparcia	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	309	309
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 4:	Szt.	Realizacja	0	0								0	

³⁷ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

Liczba wspartych nowopowstałych przedsiębiorstw (w okresie do 2 lat od utworzenia)		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	237	237
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 5: Odsetek nowych MSP wspartych w ramach osi priorytetowej, funkcjonujących 18 miesięcy po uzyskaniu wsparcia	%	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	75%	75%
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 6: Liczba inwestycji w przedsiębiorstwa typu <i>seed</i>	Szt.	Realizacja	3	b.d								3
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	18	18
		Wartość bazowa	3									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 7: Liczba inwestycji w przedsiębiorstwa typu <i>start-up</i>	Szt.	Realizacja	9	b.d								9
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	37	37
		Wartość bazowa	9									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 8: Wartość zmobilizowanych środków prywatnych na finansowanie innowacyjnych przedsięwzięć	EUR	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	216 mln euro	216 mln euro
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 3. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 3. osi priorytetowej 100% środków (289 mln EUR z EFRR) jest przewidzianych na realizację Strategii Lizbońskiej, w tym:

- 83,8% na zaawansowane doradztwo dla przedsiębiorstw oraz dla grup przedsiębiorstw,
- 16,2% na inwestycje w przedsiębiorstwach bezpośrednio związanych z badaniami i innowacjami (technologie innowacyjne, tworzenie nowych przedsiębiorstw, centra B+RT i istniejące już przedsiębiorstwa).

W 2008 r. uruchomione zostały nabory w ramach konkursów dla działania 3.1 *Inicjowanie działalności innowacyjnej* oraz 3.3 *Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP*.

Łącznie do końca okresu sprawozdawczego złożono 76 wniosków o dofinansowanie poprawnych pod względem formalnym, w tym:

- 11 wniosków w działaniu 3.1,
- 1 wniosek w działaniu 3.2,
- 64 wnioski w działaniu 3.3.

Wartość ogółem dofinansowania tych wniosków opiewa na kwotę 216 268 480,62 EUR (896 757 254,92 PLN).

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że PARP do końca 2008 r. nie zarejestrowała w Krajowym Systemie Informatycznym umów podpisanych w działaniach 3.1 *Inicjowanie działalności innowacyjnej* (8 umów) oraz 3.3 *Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP* (23 umowy) wartości wskaźników wynoszą zero. Natomiast w przypadku działania 3.2 *Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka*, zawarcie umowy o dofinansowanie realizacji projektu planowane jest w I półroczu 2009 r.

W ramach 3. osi priorytetowej przewiduje się zastosowanie instrumentu *cross-financingu* w zakresie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych celów realizowanych działań. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10% kwoty przeznaczonej na ós priorytetową.

Projekty indywidualne

W ramach działania 3.2 *Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka*, pre-umowa z beneficjentem została podpisana w dniu 2 października 2007 r. Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A. (KFK) złożył wniosek o dofinansowanie w maju 2008 r., który został oceniony i następnie zatwierdzony do wsparcia w dniu 5 sierpnia 2008 r. Ze względu na złożoność działania, które zawiera instrument inżynierii finansowej, w okresie sprawozdawczym trwały konsultacje dotyczące umowy o dofinansowanie z beneficjentem projektu indywidualnego KFK realizującym ten instrument.

Przewiduje się podpisanie umowy z beneficjentem w I kwartale 2009 r., a następnie ogłoszenie przez KFK otwartego konkursu ofert dla funduszy kapitału podwyższonego ryzyka. Po podpisaniu umowy będzie możliwe zasilenie KFK z przeznaczeniem na wsparcie funduszy wybranych w konkursie oraz refundacja kosztów poniesionych przez KFK na zarządzanie i przygotowanie projektu indywidualnego.

3.3.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 nie zidentyfikowano w 2008 r. w 3. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

Opóźnienie w uruchomieniu działania 3.2 wynikało głównie z przeciągającego się ustalania ostatecznego kształtu umowy o dofinansowanie z beneficjentem projektu indywidualnego, tj. Krajowym Funduszem Kapitałowym S.A.

Pre-umowa z beneficjentem została podpisana w dniu 2 października 2007 r. KFK złożył wniosek o dofinansowanie w maju 2008 r., który został oceniony i następnie zatwierdzony do wsparcia w dniu 5 sierpnia 2008 r. Ze względu na złożoność działania, które zawiera instrument inżynierii finansowej, w okresie sprawozdawczym trwały konsultacje dotyczące umowy o dofinansowanie z beneficjentem projektu indywidualnego KFK realizującym ten instrument. Do końca okresu sprawozdawczego trwały prace nad przygotowaniem ostatecznej treści umowy o dofinansowanie,

w tym konsultacje z Komisją Europejską oraz ekspertami zewnętrznymi nad postanowieniami tej umowy

Przewiduje się podpisanie umowy z beneficjentem w I półroczu 2009 r. i uruchomienie otwartego konkursu ofert dla funduszy kapitału podwyższonego ryzyka. Po podpisaniu umowy będzie możliwe dokonanie płatności zaliczkowej dla KFK z przeznaczeniem na wsparcie funduszy wybranych w konkursie oraz refundacja kosztów poniesionych przez KFK na zarządzanie i przygotowanie projektu indywidualnego.

3.4 Priorytet 4 *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*

Celem osi priorytetowej jest podniesienie poziomu innowacyjności przedsiębiorstw poprzez stymulowanie wykorzystania nowoczesnych rozwiązań w przedsiębiorstwach.

W ramach 4. osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) wdrożenia wyników prac B+R będących efektem realizacji prac B+R dofinansowanych w ramach 1. osi priorytetowej (w ramach jednego, kompleksowego projektu obejmującego prowadzenie prac B+R i wdrożenie ich wyników, pod warunkiem spełnienia kryterium zasadności ekonomicznej dla wdrożenia uzyskanych wyników);
- b) wdrożenia własnych lub nabytych nowych technologii oraz uruchomienie produkcji nowych wyrobów lub ulepszenie wyrobów produkowanych w oparciu o tę technologię poprzez dofinansowanie z Funduszu Kredytu Technologicznego;
- c) doradztwo i inwestycje niezbędne do prowadzenia przez przedsiębiorców działalności B+R, w tym prowadzące do uzyskania przez przedsiębiorcę statusu centrum badawczo-rozwojowego;
- d) doradztwo i inwestycje przedsiębiorstw niezbędne do opracowania wzorów użytkowych i przemysłowych;
- e) nowe inwestycje obejmujące zastosowanie nowych w skali kraju, wysoko innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych oraz technologicznych w produkcji i usługach, w tym prowadzących do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko;
- f) nowe inwestycje przedsiębiorstw z sektora produkcyjnego, obejmujące zastosowanie innowacyjnych rozwiązań o dużym znaczeniu dla gospodarki z uwagi na wielkość inwestycji i liczbę nowotworzonych miejsc pracy związanych z tymi inwestycjami – preferowane będą rozwiązania innowacyjne w skali europejskiej i światowej;
- g) tworzenie dużej liczby miejsc pracy w przedsiębiorstwach z sektora nowoczesnych usług, w tym np. centrach usług wspólnych, centrach badawczo-rozwojowych.

W ramach 4. osi priorytetowej udzielane będzie bezzwrotne wsparcie przedsiębiorcom.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 3 429,71 mln EUR w tym 2 915,25 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania realizowane w ramach Priorytetu 4:

Działanie 4.1 – Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R

Działanie 4.2 - Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego

Działanie 4.3 – Kredyt technologiczny

Działanie 4.4 – Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym

Działanie 4.5 – Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki

3.4.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu

Tabela 8. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Liczba wspartych projektów	Szt.	Realizacja	0	0 ³⁸								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2500	2500
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja ³⁹	-										
Wskaźnik 2: Liczba wspartych przedsiębiorstw (w tym MŚP), które wprowadziły innowacje samodzielnie	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴⁰									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1200/530	1200/530
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 3: Liczba miejsc pracy nowo utworzonych we wspartych przedsiębiorstwach (ogółem i z podziałem na kobiety i mężczyzn), w tym w MSP	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42500 17000/ 2550 (MSP- 2550)	42500 17000/ 2550 (MSP- 2550)
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 4: Liczba przedsiębiorstw (w tym MSP), które w wyniku wsparcia rozpoczęły działalność B+R	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60 (MSP- 35)	60 (MSP- 35)
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 5:	Szt.	Realizacja	0	0								0	

³⁸ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym podpisano 74 umowy. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

³⁹ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

⁴⁰ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym 74 przedsiębiorstwa (63 MSP) wprowadziły innowacje samodzielnie. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy B+R w sektorze przedsiębiorstw (w tym MSP) powstałych w wyniku udzielonego wsparcia		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	300 (MSP-200)	300 (MSP-200)
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 6: Liczba projektów zrealizowanych przy współpracy jednostek naukowo-badawczych i przedsiębiorstw	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	800	800
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 7: Liczba patentów przyznanych przedsiębiorstwom (w tym MSP) w ramach realizowanych projektów	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	100 (MSP-20)	100 (MSP-20)
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 8: Liczba MŚP, które w ramach udzielonego wsparcia wprowadziły innowacje organizacyjne	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	115	115
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 9: Liczba przedsiębiorstw (w tym MŚP), które otrzymały wsparcie na wprowadzenie technologii środowiskowych lub na rozwój eko-produktów	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	20 (MSP-15)	20 (MSP-15)
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 10: Liczba projektów wspartych ze środków	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴¹								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1100	1100
		Wartość bazowa	0									

⁴¹ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym podpisano 28 umów. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

działania 4.1		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 11: Liczba wspartych przedsiębiorców	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴²								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1050	1050
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 12: Liczba wspartych MSP	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴³								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	800	800
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 13: Wartość środków prywatnych zmobilizowanych na wdrożenia	EUR	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	260 mln euro	260 mln euro
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 14: Liczba wprowadzonych na rynek nowych produktów lub technologii przez podmioty, które otrzymały wsparcie	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	800	800
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 15: Liczba projektów wspartych ze środków działania 4.2	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴⁴								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1200	1200
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 16: Liczba wspartych przedsiębiorców	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴⁵								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1100	1100
		Wartość bazowa	0									

⁴² Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym wsparto 27 przedsiębiorców. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

⁴³ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym wsparto 27 MSP. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

⁴⁴ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym podpisano 46 umów. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

⁴⁵ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym wsparto 46 przedsiębiorstw. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

tw		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 17: Liczba wspartych MSP	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 18: Liczba zmodernizowanych oraz nowo wybudowanych laboratoriów badawczych i specjalistycznych	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	250	250
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 19: Liczba wspartych przedsiębiorstw (w tym MSP), które wprowadziły innowacje samodzielnie	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴⁶								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	300/100	300/100
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 20: Liczba wynalazków zgłoszonych do ochrony patentowej w wyniku realizacji projektu	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 21: Liczba zgłoszonych wzorów przemysłowych	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	150	150
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 22: Liczba zgłoszonych wzorów użytkowych	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	150	150
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									

⁴⁶ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym wsparto 36 przedsiębiorstw. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

Wskaźnik 23: Liczba nowopowstałych CBR	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 24: Liczba przedsiębiorstw (w tym MSP, które wyniku wsparcia rozpoczęły działalność B+R	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	30/15	30/15	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 25: Liczba nowych prac z zakresu B+R prowadzonych przez wsparte przedsiębiorstwa	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	250	250	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 26: Liczba wypłaconych premii technologicznych	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	450	450	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 27: Liczba nowoutworzonych miejsc pracy B+R w sektorze przedsiębiorstw powstałych w wyniku udzielonego wsparcia	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	bd	bd	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 28: Liczba patentów	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	bd	bd	
		Wartość bazowa	0										

uzyskanych przez przedsiębiorstwa w wyniku realizowanych projektów		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 29: Liczba wdrażanych nowych technologii	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	450	450
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 30: Liczba projektów wspartych ze środków działania 4.4	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 31: Liczba wspartych przedsiębiorstw	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	180	180
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 32: Liczba wspartych MSP	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	150	150
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 33: Liczba MŚP, które w wyniku wsparcia wprowadziły innowacje organizacyjne lub marketingowe	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	115	115
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 34: Liczba przedsiębiorców	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
		Wartość bazowa	0									

tw, które otrzymały wsparcie na wprowadzenie technologii środowiskowych lub na rozwój ekoproductów		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 35: Liczba MŚP, które otrzymały wsparcie na wprowadzenie technologii środowiskowych lub na rozwój ekoproductów	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 36: Liczba nowych miejsc pracy we wspartych przedsiębiorstwach, w tym MSP	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	2000/1000	2000/1000
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 37: Liczba projektów wspartych ze środków działania 4.5	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	155	155
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 38: Liczba patentów uzyskanych przez przedsiębiorstwa w wyniku realizowanych projektów	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	bd	bd
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 39: Liczba nowych inwestycji, które uzyskały wsparcie (sektor produkcyjny)	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	65	65
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									

Wskaźnik 40: Liczba nowych inwestycji, które uzyskały wsparcie (sektor usług)	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	90	90	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 41: Liczba utworzonych miejsc pracy (sektor produkcyjny)	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	20000	20000	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 42: Liczba utworzonych miejsc pracy (sektor usług)	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	18000	18000	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja											
Wskaźnik 43: Liczba nowoutworzonych miejsc pracy B+R w sektorze przedsiębiorstw powstałych w wyniku udzielonego wsparcia	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	Bd	Bd	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 44: Liczba firm sektora MSP współpracujących z beneficjentami	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	2000	2000	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 45: Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia rozpoczęły działalność B+R	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	Bd	Bd	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 4. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 4. osi priorytetowej 100% środków (2 915,25 mln EUR) zostało przewidzianych na realizację celów Strategii Lizbońskiej. Cała ta pula przeznaczona jest na inwestycje w przedsiębiorstwach bezpośrednio związanych z badaniami i innowacjami (technologie innowacyjne, tworzenie nowych przedsiębiorstw, centra B+RT i istniejące już przedsiębiorstwa).

W 2008 r. w ramach działań 4. osi priorytetowej złożono 664 wnioski o dofinansowanie poprawne pod względem formalnym, w tym:

- 74 wnioski w działaniu 4.1,
- 86 wniosków w działaniu 4.2,
- 486 wniosków w działaniu 4.4,
- 18 wniosków w działaniu 4.5.

Wartość ogółem wniosków o dofinansowanie opiewa na kwotę 1 771 579 696,92 EUR (7 345 855 213,29 PLN).

W tabeli przedstawiono wartości wskaźników zgodne z danymi zawartymi w KSI (SIMIK 07-13). Instytucja Pośrednicząca (Ministerstwo Gospodarki) poinformowała, że w bieżącym okresie sprawozdawczym w rzeczywistości osiągnięto następujące wartości wskaźników (po uwzględnieniu umów niezarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13):

W działaniu 4.1 wskaźnik „Liczba projektów wspartych ze środków działania 4.1”, jest zgodna z liczbą podpisanych warunkowo umów o dofinansowanie do 31 grudnia 2008 r. i wynosi 34. „Liczba wspartych przedsiębiorstw” wynosi 32. „Liczba wspartych MSP” odpowiada liczbie wspartych przedsiębiorstw, ponieważ pierwszy pilotażowy nabór projektów, który miał miejsce w okresie sprawozdawczym obejmował wyłącznie przedsiębiorstwa z sektora MSP. Rzeczywista liczba wspartych MSP wynosi również 32.

W działaniu 4.2 wskaźnik „Liczba projektów wspartych ze środków działania 4.2” – 50. „Liczba wspartych przedsiębiorstw” odpowiada liczbie umów zawartych w okresie sprawozdawczym, a zatem wynosi 50. „Liczba wspartych MSP” - wsparcie udzielone zostało 38 przedsiębiorcom z sektora MSP.

W działaniu 4.4 wskaźnik „Liczba projektów wspartych ze środków działania 4.4” – 176. „Liczba wspartych przedsiębiorstw” – 174. „Liczba wspartych MSP” - 144. 176 umów o dofinansowanie, które stanowią źródło danych dla ww. wskaźników podpisano pod koniec 2008 r. a wprowadzenie do KSI (SIMIK 07-13) nastąpi w 2009 r.

W działaniach 4.3 i 4.5: W ramach działań nie zostały podpisane żadne umowy o dofinansowanie.

W ramach 4. osi priorytetowej przewiduje się zastosowanie instrumentu *cross-financingu* w zakresie szkoleń niezbędnych do osiągnięcia zakładanych celów realizowanych działań. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10% kwoty przeznaczonej na os priorytetową.

W okresie sprawozdawczym udział finansowania w ramach *cross-financingu* występował wyłącznie w działaniu 4.2 *Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego*, i został uwzględniony w 18 projektach.

Wysokość cross-financingu w tym działaniu wynosi do 10% wartości wydatków kwalifikowanych projektu, przy czym kwota dofinansowania na część szkoleniową – maksymalnie 0,241 mln EUR (1 mln PLN).

Projekty indywidualne

W ramach działania 4.3 *Kredyt technologiczny*, w dniu 14 lipca 2008 r. podpisana została preumowa pomiędzy Instytucją Pośredniczącą a Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK), zgodnie z którą wniosek o dofinansowanie miał zostać złożony do 14 października 2008 r. W tym okresie trwały prace nad dokumentacją niezbędną do wdrożenia działania; zatwierdzone zostały wzory wniosków o dofinansowanie dla BGK jako beneficjenta projektu indywidualnego oraz dla MSP jako odbiorcy ostatecznego, przygotowano projekt umowy o dofinansowanie z BGK oraz wzór umowy o wsparcie pomiędzy BGK a odbiorcą ostatecznym.

W dniu 26 września 2008 r. podczas roboczego spotkania przedstawiciele KE zakwestionowali możliwość pełnienia przez BGK funkcji beneficjenta projektu indywidualnego ze względu na zawartą w art. 2 rozporządzenia 1083/2006 definicję beneficjenta. Zgodnie z przywołanym przepisem w ramach programów pomocy objętych art. 87 TWE (pomoc publiczna) beneficjentami są przedsiębiorstwa publiczne lub prywatne, realizujące indywidualny projekt i otrzymujące pomoc publiczną. Zdaniem KE BGK nie otrzymuje pomocy, lecz ją przekazuje dalej.

W związku z powyższym stanowiskiem KE rozważono możliwość powierzenia BGK funkcji instytucji wdrażającej dla działania 4.3. Ze względu na przepisy ustawy *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* nakładającej obowiązek przeprowadzenia zamówienia publicznego w przypadku powierzenia funkcji Instytucji Wdrażającej/ Instytucji Pośredniczącej II stopnia podmiotowi prywatnemu uzyskano z Urzędu Zamówień Publicznych opinię stwierdzającą brak takiego obowiązku w przypadku działania 4.3 w stosunku do BGK. Jednocześnie, wspólnie z Instytucją Zarządzającą rozpatrywano możliwość wprowadzenia w działaniu mechanizmu inżynierii finansowej. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe byłoby utrzymanie przez BGK statusu beneficjenta projektu indywidualnego. W celu wypracowania najlepszego rozwiązania w dniu 3 grudnia 2008 r. odbyło się w Brukseli robocze spotkanie przedstawicieli Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej z przedstawicielami KE, podczas którego ustalono ostatecznie powierzenie BGK funkcji Instytucji Wdrażających/ Instytucji Pośredniczących II stopnia dla działania 4.3.

Ze względu na stanowisko KE Instytucja Pośrednicząca uzyskała akceptację Instytucji Zarządzającej dla wstrzymania oceny formalnej wniosku BGK o dofinansowanie, który został złożony w dniu 13 października 2008 r., do czasu ostatecznego ustalenia funkcji BGK. Ze względu na ww. ustalenia z KE Instytucja Pośrednicząca zwróciła się w grudniu 2008 r. do Instytucji Zarządzającej z prośbą o wyrażenie zgody na powierzenie BGK funkcji Instytucji Wdrażających/ Instytucji Pośredniczących II stopnia i skreślenie projektu indywidualnego pn. *Kredyt technologiczny* realizowanego w ramach działania 4.3 PO IG z Listy projektów indywidualnych PO IG.

W grudniu 2008 r. trwały intensywne prace nad przygotowaniem BGK do audytu zgodności oraz wdrożenia działania. Opracowano i przesłano do Instytucji Zarządzającej projekt umowy w sprawie systemu realizacji, wzór umowy BGK – MSP. W trakcie opracowywania przez BGK była Instrukcja Wykonawcza oraz Opis Systemu Zarządzania i Kontroli PO IG.

Na początku stycznia 2009 r. planowane jest podpisanie umowy w sprawie systemu realizacji, na mocy której BGK zostanie powierzona funkcja Instytucji Wdrażających/ Instytucji Pośredniczących II stopnia dla działania 4.3. Ponadto w styczniu 2009 r. planowane jest przekazanie Instytucji Zarządzającej do zatwierdzenia Instrukcji Wykonawczej oraz OSZiK i zmodyfikowanego wniosku o dofinansowanie. Uruchomienie działania powinno nastąpić najpóźniej w II kwartale 2009 r.

3.4.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W 2008 r. zidentyfikowało następujące utrudnienia w realizacji 4. osi priorytetowej:

1. Opóźnienie w uruchomieniu działania 4.3 wynikało głównie z konieczności dostosowania systemu jego wdrażania do uwag zgłoszonych przez Komisję Europejską.

Należy zwrócić uwagę, że podczas negocjacji Programu Operacyjnego z Komisją Europejską, które odbyły się i zakończyły w 2007 r. nie były zgłaszane wątpliwości dotyczące zaproponowanego przez stronę polską systemu wdrażania instrumentu Kredyt Technologiczny. Zgodnie z pierwotnym założeniem instrument Kredyt Technologiczny miał być wdrażany na zasadzie instrumentu inżynierii finansowej, podobnie jak w działaniu 3.2, na zasadach opisanych w art. 44 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006, a Bank Gospodarstwa Krajowego miał być beneficjentem projektu indywidualnego. W celu potwierdzenia ustaleń z negocjacji strona polska wymieniła z KE szereg pism w tej sprawie. Jednak dopiero po wejściu w życie zmienionej ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. Nr 116, poz. 730), weszły w życie nowe zasady udzielania kredytu technologicznego, w tym także zmieniła się rola BGK w jego udzielaniu. Dopiero po tych zmianach KE zwróciła uwagę (w drodze kontaktów roboczych – mail REGIO VISTA D/690091 z 1 lipca 2008 oraz na spotkaniu w KE w grudniu 2008 r.), że w porządku prawnym wprowadzonym nową ustawą o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej BGK nie może być uznany za beneficjenta i powinien wdrażać działanie (czyli występować jako Instytucja Wdrażająca).

W wyniku ustaleń dokonanych pomiędzy stroną polską, a Komisją Europejską pod koniec 2008 r. rozpoczęto przygotowania w celu powołania BGK na Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia w tym działaniu, tj. przygotowano umowę między Ministerstwem Gospodarki a BGK (planowane podpisanie – styczeń 2009), a także podjęto kroki w celu usunięcia projektu indywidualnego BGK z listy projektów indywidualnych. Aby nie dublować systemu (jeden projekt nie może być realizowany w dwóch trybach: jako projekt indywidualny wpisany na Listę oraz jako projekt własny Instytucji Wdrażających/Instytucji Pośredniczących II stopnia-BGK) - projekt indywidualny BGK został usunięty z Listy.

W celu uruchomienia tego działania należało także przeprowadzić audyt zgodności nowopowołanej Instytucji Wdrażających/Instytucji Pośredniczących II stopnia, który planowany jest przez Instytucję Audytową na początek 2009 r.

2. W okresie sprawozdawczym w działaniach 4.1 *Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R* i 4.2 *Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego* pojawił się problem związany ze zmianą podstawy prawnej udzielanej pomocy tj. wejściem w życie *rozporządzenia Komisji Europejskiej (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za niezgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych)* oraz wynikającą z powyższego zmianą podstawy prawnej udzielanej pomocy. W związku z powyższym konieczne było podpisanie umów o udzielenie wsparcia w terminie do 31 grudnia 2008 r. Jednocześnie, zaistniała konieczność nowelizacji dokumentów dotyczących wdrażania działań 4.1 i 4.2 oraz ich dostosowanie do postanowień *ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych*. W przyszłym okresie sprawozdawczym Ministerstwo Rozwoju Regionalnego planuje rozszerzenie katalogu beneficjentów, którzy będą mieli możliwość otrzymania zaliczek. Jeżeli znowelizowane zapisy *rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 września 2007 r. w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych* umożliwią

wypłacanie zaliczek dla beneficjentów działania 4.2, odpowiednie zapisy zostaną wprowadzone do dokumentacji programowej, w tym do umowy o dofinansowanie.

3. Innym problemem okazała się być niewielka liczba ekspertów zewnętrznych do oceny innowacyjności projektów oraz kryteriów finansowych. PARP mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnej, rzetelnej i obiektywnej oceny merytorycznej wniosków złożonych w ramach działania 4.4 *Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym* kilkakrotnie wznawiała nabory na kandydatów na ekspertów. W rezultacie działań informacyjnych skierowanych do jednostek naukowo-badawczych, instytucji finansowych liczba osób mogących oceniać projekty w ramach działania 4.4 znacząco wzrosła. Ostatecznie decyzją Prezesa PARP Nr 495 z dnia 9 grudnia 2008 r. w składzie Komisji Konkursowej znalazło się 255 ekspertów.

3.5 Priorytet 5 *Dyfuzja innowacji*

Do celów osi priorytetowej należą zapewnienie przedsiębiorcom wysokiej jakości usług infrastruktury służących wzmocnieniu oraz wykorzystaniu ich potencjału innowacyjnego, a także wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw poprzez rozwój powiązań kooperacyjnych.

W ramach 5. osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) inwestycje i doradztwo i szkolenia związane z rozwojem powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym, w tym klastrów;
- b) kompleksowe wsparcie ośrodków innowacyjności, m. in. parków naukowo-technologicznych, inkubatorów technologicznych, centrów transferu technologii, zlokalizowanych na obszarach o największym potencjale rozwojowym;
- c) wsparcie budowy i rozwoju sieci otoczenia biznesu o znaczeniu ponadregionalnym oraz instytucji otoczenia biznesu o zasięgu ogólnokrajowym świadczących usługi w zakresie działalności innowacyjnej przedsiębiorców;
- d) wsparcie wykorzystania praw własności przemysłowej oraz praw autorskich i pokrewnych przez przedsiębiorców;
- e) promocja i informacja w zakresie własności przemysłowej i wzornictwa przemysłowego.

W ramach 5. osi priorytetowej możliwe też będzie dofinansowanie projektów pilotażowych, mających na celu testowanie nowych rodzajów projektów lub sposobów podejścia i identyfikacji takich, które z powodzeniem mogą być wprowadzone na szerszą skalę w kolejnych latach realizacji PO IG lub w programach operacyjnych w kolejnych perspektywach finansowych. Efekty tego rodzaju projektów nie będą włączane do ilościowych wskaźników realizacji osi priorytetowej.

W ramach 5. osi priorytetowej udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

- a. grupy przedsiębiorców, w tym: klastry, łańcuchy produkcyjne MSP i dużych przedsiębiorców, sieci technologiczne (MSP i jednostki naukowe) reprezentowane przez podmioty posiadające zdolność do występowania w ich imieniu; platformy technologiczne,
- b. instytucje otoczenia biznesu o zasięgu ogólnokrajowym, sieci instytucji otoczenia biznesu o znaczeniu ponadregionalnym,
- c. specjalistyczne ośrodki innowacyjności (podmioty zarządzające parkami technologicznymi, inkubatorami technologii, centrami zaawansowanych technologii, centrami produktywności oraz innymi ośrodkami specjalistycznych usług dla przedsiębiorców),

d. przedsiębiorcy.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 398,99 mln EUR w tym 339,15 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania realizowane w ramach priorytetu 5:

Działanie 5.1 – Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym

Działanie 5.2 – Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących proinnowacyjne usługi oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym

Działanie 5.3 – Wspieranie ośrodków innowacyjności

Działanie 5.4 – Zarządzanie własnością intelektualną

3.5.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu

Tabela 9. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Liczba wspartych projektów	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴⁷								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1240	1240
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja ⁴⁸	-										
Wskaźnik 2: Liczba podmiotów zaangażowanych w działania kooperacyjne (z podziałem na przedsiębiorców (w tym MSP) oraz IOB)	Szt.	Realizacja	0	0 ⁴⁹									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	600 (przedsiębiorcy 520, MSP 433, IOB 80)	600 (przedsiębiorcy 520, MSP 433, IOB 80)
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 3: Liczba przedsiębiorstw (w tym	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	600	600
		Wartość bazowa	0										

⁴⁷ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym podpisano 23 umowy. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wniosek o płatność końcową.

⁴⁸ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

⁴⁹ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym 2 podmioty były zaangażowane w działania kooperacyjne. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wniosek o płatność końcową.

MSP), które wdrożyły innowację przy pomocy IOB		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 4: Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach korzystających ze wsparcia (O/K/M)	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1125/450/675	1125/450/675
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 5: Liczba projektów zrealizowanych przy współpracy jednostek naukowo-badawczych i przedsiębiorstw	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 6: Liczba zgłoszeń patentowych przedsiębiorstw do EPO i USPTO w wyniku udzielonego wsparcia	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 5. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 5. osi priorytetowej 100% środków (339,15 mln EUR z EFRR) jest przewidzianych na realizację Strategii Lizbońskiej, w tym:

- 73,8% na transfer technologii i ulepszanie sieci współpracy między MSP oraz pomiędzy MSP, a centrami badań, uniwersytetami i władzami regionalnymi,
- 16,4% na zaawansowane doradztwo dla przedsiębiorców oraz dla grup przedsiębiorców,
- 9,8% na inne działania służące stymulowaniu badań, innowacji i ducha przedsiębiorczości w MSP.

W 2008 r. w ramach działań 5. osi priorytetowej złożono 88 wniosków o dofinansowanie poprawnych pod względem formalnym, w tym:

- 6 wniosków w działaniu 5.1,
- 21 wniosków w działaniu 5.2,
- 61 wniosków w działaniu 5.4.

Wartość ogółem dofinansowania tych wniosków opiewa na kwotę 62 114 756,16 EUR (257 558 836,45 PLN).

W tabeli przedstawiono wartości wskaźników zgodne z danymi zawartymi w KSI (SIMIK 07-13). Instytucja Pośrednicząca (Ministerstwo Gospodarki) poinformowała, że w bieżącym okresie sprawozdawczym w rzeczywistości osiągnięto następujące wartości wskaźników (po uwzględnieniu umów niezarejestrowanych w KSI SIMIK 07-13):

W działaniu 5.1 *Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym*: „Liczba projektów wspartych ze środków działania 5.1”: 2; „Liczba wspartych powiązań kooperacyjnych o zasięgu ponadregionalnym”: 2 + 0; „Liczba podmiotów (z podziałem na MSP i duże) zaangażowane we współpracę”: 31 + 2; „Liczba IOB zaangażowanych w działania kooperacyjne”: 4; „Liczba projektów zrealizowanych przy współpracy jednostek naukowo-badawczych i przedsiębiorców”: 2. Rzeczywistą wartość ww. wskaźników oparto o 2 umowy o dofinansowanie, które podpisano pod koniec 2008 r. a wprowadzenie do KSI (SIMIK 07-13) nastąpi w 2009 r.

W działaniu 5.2 *Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym*: „Liczba projektów wspartych ze środków działania 5.2”: 4; „Liczba instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi w zakresie wsparcia działalności innowacyjnej, wspartych w ramach działania”: 4.2 umowy podpisano pod koniec 2008 r. a wprowadzenie do KSI nastąpi w 2009 r.

W działaniu 5.4 *Zarządzanie własnością intelektualną*: „Liczba projektów wspartych ze środków działania 5.4 (dla MSP)”: w okresie sprawozdawczym podpisano 25 umów o dofinansowanie, w tym 20 umów wprowadzono do KSI do 31 grudnia 2008 r.; „Liczba projektów wspartych ze środków działania 5.4 (dla IOB)”: w działaniu 5.4 IOB do końca grudnia 2008 r. podpisano 6 umów o dofinansowanie, z czego 1 umowę wprowadzono do KSI (SIMIK 07-13) do 31 grudnia 2008 r. Pozostałe umowy podpisano pod koniec 2008 r. a ich wprowadzenie do KSI (SIMIK 07-13) nastąpi w 2009 r.

W ramach 5. osi priorytetowej przewiduje się zastosowanie instrumentu cross-financingu w zakresie szkoleń niezbędnych do osiągnięcia zakładanych celów realizowanych działań. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10% kwoty przeznaczonej na oś priorytetową.

W okresie sprawozdawczym udział finansowania w ramach *cross-financingu* występował wyłącznie w działaniu 5.2 *Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym* i został uwzględniony w 1 projekcie.

Udział finansowania w ramach *cross-financingu* w przypadku tego działania wynosi do 10% wartości wydatków kwalifikowanych projektu.

Projekty indywidualne

W okresie sprawozdawczym trwały prace zmierzające do podpisania umowy z beneficjentami projektów indywidualnych w ramach działania 5.2 *Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym*.

Instytucja Pośrednicząca przygotowała projekt pre-umowy, a następnie przesłała go w trybie roboczym do Instytucji Zarządzającej. Instytucja Zarządzająca przekazała uwagi do projektu pre-umowy wskazując w szczególności na konieczność rozstrzygnięcia na jakich zasadach będzie realizowany projekt Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości, w celu zapewnienia zgodności jego realizacji z zasadami udzielania pomocy publicznej. Pismem z dnia 15 września 2008 r. UOKiK określił, przy spełnieniu jakich warunków pomoc publiczna w projekcie nie będzie występować. Po uwzględnieniu stanowiska UOKiK, Instytucja Zarządzająca zaakceptowała projekt pre-umowy z AIP.

W dniu 22 września 2008 r. projekt pre-umowy został również zaakceptowany przez Biuro Prawne MG, a w dniu 1 października 2008 r. ostatecznie podpisany z beneficjentem. Zgodnie z zawartą pre-umową termin złożenia wniosku o dofinansowanie zaplanowany został na 2 stycznia 2009 r.

Planowany przebieg realizacji działania 5.2 w zakresie projektu AIP.

Na następny okres sprawozdawczy planowane jest:

- złożenie przez Beneficjenta wniosku o dofinansowania;
- podpisanie umowy o dofinansowanie z beneficjentem;
- wypłacenie zaliczki na rzecz beneficjenta.

W ramach działania 5.2, w okresie sprawozdawczym Instytucja Pośrednicząca przekazała do Instytucji Zarządzającej projekt umowy dotyczącej przygotowania projektu (pre-umowy) z Instytutem Wzornictwa Przemysłowego, będącym beneficjentem projektu indywidualnego pn. *Poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez wzornictwo (innowacja procesowa i produktowa)*. Po uwzględnieniu uwag Instytucja Zarządzająca zaakceptowała projekt pre-umowy. Ostatecznie pre-umowa z Instytutem Wzornictwa Przemysłowego podpisana została w dniu 14 lipca 2008 r. i przesłana do wiadomości do Instytucji Zarządzającej.

Pre-umowa zobowiązała beneficjenta do złożenia wniosku o dofinansowanie w terminie do 30 sierpnia 2008 r. Termin ten został dotrzymany; wniosek o dofinansowanie został złożony w dniu 29 sierpnia br. W trakcie oceny formalnej wniosku wezwano Beneficjenta do wprowadzenia korekt i uzupełnień, po których uwzględnieniu wniosek został przedstawiony do oceny merytorycznej Komisji Oceny Projektu. W dniu 14 listopada 2008 r. projekt został rekomendowany przez Komisję do wsparcia na kwotę 17 970 000,00 PLN, a następnie zatwierdzony do dofinansowania na taką kwotę przez Instytucję Zarządzającą z dniem 28 listopada 2008 r.

Całkowita wartość projektu określona we wniosku o dofinansowanie została zwiększona przez Beneficjenta w stosunku do orientacyjnego kosztu całkowitego projektu określonego w Indykatoryjnym wykazie projektów indywidualnych oraz pre-umowie (z 17,97 mln PLN do 21,15 mln PLN). Beneficjent wezwany do wyjaśnień w tej sprawie poinformował, że na etapie podpisywania pre-umowy mylnie potraktował podatek VAT jako neutralny dla wydatków całkowitych; w konsekwencji całkowita wartość projektu została powiększona we wniosku o dofinansowanie o wartość podatku VAT, stanowiący koszt niekwalifikowany.

Równolegle prowadzone były negocjacje treści projektu umowy o dofinansowanie z Beneficjentem. Po ich zakończeniu projekt przekazano do analizy do Biura Prawnego MG (31 grudnia 2008 r.). Po otrzymaniu uwag od BP MG planowano przekazać projekt umowy do zatwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą, co nastąpiło po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

Na następny okres sprawozdawczy zaplanowano:

- wystąpienie do Instytucji Zarządzającej o zatwierdzenie projektu umowy o dofinansowanie z Beneficjentem, uwzględniającego uwagi zgłoszone przez Biuro Prawne MG;

- podpisanie umowy o dofinansowanie z Beneficjentem;
- przyjęcie i rozliczenie pierwszego wniosku Beneficjenta o płatność w ramach projektu i ewentualną wypłatę zaliczki.

Projekt systemowy

W okresie sprawozdawczym beneficjent projektu systemowego realizowanego w ramach działania 5.2 *Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym* – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w dniu 25 września 2008 r. złożyła wniosek o dofinansowanie.

Po przeprowadzeniu oceny merytorycznej (odbyły się 3 posiedzenia Komisji Oceny Projektu) Instytucja Pośrednicząca przekazała do Instytucji Zarządzającej pismo wraz z listą projektów rekomendowanych do wsparcia, na której znajdował się projekt systemowy PARP z rekomendowaną kwotą wsparcia wynoszącą 17 500 000,00 PLN. Projekt został zatwierdzony do wsparcia przez Instytucję Zarządzającą w dniu 15 grudnia 2008 r. Do końca okresu sprawozdawczego trwały negocjacje treści zapisów umowy z beneficjentem.

W następnym okresie sprawozdawczym zaplanowano przekazanie projektu umowy do zaopiniowania przez Biuro Prawne MG, zawarcie umowy o dofinansowanie z PARP oraz złożenie przez beneficjenta pierwszego wniosku o płatność.

3.5.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 nie zidentyfikowano w 2008 r. w 5. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

W 2008 r. zidentyfikowało następujące utrudnienia w realizacji 5. osi priorytetowej:

1. W okresie sprawozdawczym w działaniu 5.1 *Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym* wystąpiły problemy ze sposobem rozliczania udzielonej beneficjentom działania pomocy finansowej. Instytucja Zarządzająca w porozumieniu z Instytucją Pośredniczącą (Ministerstwo Gospodarki) oraz Instytucją Wdrażającą/Instytucją Pośredniczącą II stopnia (PARP) zleciła dokonanie ekspertyzy w tej sprawie, która była później przedmiotem prac powołanej w tym celu grupy roboczej. W wyniku prac grupy roboczej powrócono do pierwotnego mechanizmu 15-letniego rozliczania pomocy udzielonej beneficjentom i wykreślono z tekstu projektu rozporządzenia zaproponowany w ekspertyzie algorytm.
2. W okresie sprawozdawczym złożone do Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia (PARP) wnioski o dofinansowanie miały niską jakość, co wynikało ze skomplikowanego procesu przygotowania dokumentacji i złożoności składanych projektów.

W związku z powyższym, w okresie sprawozdawczym podjęto następujące działania zaradcze:

- wprowadzono zmiany do *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013* (Dz. U. Nr 68 poz. 4.14) dotyczące mechanizmu rozliczania pomocy udzielonej beneficjentom,
- przeprowadzono kampanię informacyjną dla wnioskodawców polegającą na: organizacji konferencji i seminariów, organizacji info-linii, wprowadzenie telefonicznego dyżuru eksperta, prowadzenie indywidualnych spotkań z wnioskodawcami,
- wprowadzono nowy miękki komponent związany z ekspansją rynkową powiązania kooperacyjnego, który ma zachęcić wnioskodawców do składania projektów.

3. W okresie sprawozdawczym w działaniu 5.2 *Wspieranie instytucji biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym* pojawił się problem wyliczenia limitu zaciągania zobowiązań dla działań PO IG oraz przeliczenie na złotówki kwot umożliwiających kontraktację w ramach uruchomionych konkursów. Zgodnie z przyjętym algorytmem możliwe jest ustalenie limitu kontraktacji jedynie na poziomie całego działania.

W związku z faktem, iż w ramach działania 5.2 PARP odpowiada za wdrażanie projektów wybranych w trybie konkursowym, ustalenie dostępnego limitu kontraktacji dla w/w projektów uzależnione jest od wartości kontraktacji projektów systemowych i indywidualnych wdrażanych przez Instytucję Pośredniczącą. W rezultacie niezbędna jest bieżąca współpraca Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia z Instytucją Pośredniczącą, celem określenia rzeczywistego poziomu limitu kontraktacji.

4. Opóźnienie w uruchomieniu działania 5.3 wynikało głównie z przedłużających się prac nad programem pomocowym w tym działaniu. Zgodnie z regulacjami, ośrodkom innowacyjności przypisano funkcję pośrednika, który przekazuje pomoc na poziom korzystających z ich usług przedsiębiorstw. Wsparcie udzielane dla ośrodka innowacyjności na podstawie rozporządzenia nie stanowi pomocy publicznej, ponieważ podmiot ten przeniesie całość otrzymanego wsparcia i wynikające z niego korzyści ekonomiczne na przedsiębiorców.

W lutym 2008 r. projekt został przesłany do konsultacji wewnątrzresortowych, a następnie po zweryfikowaniu uwag na początku kwietnia 2008 r. został przesłany do konsultacji międzyresortowych, w tym do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W odpowiedzi UOKiK zgłosił szereg uwag, w szczególności do mechanizmu rozliczenia, który w opinii UOKiK nie gwarantował, iż ośrodek innowacyjności nie będzie beneficjentem pomocy publicznej. Dla zapewnienia, iż przyjęty w rozporządzeniu algorytm rozliczenia wsparcia udzielonego ośrodkowi innowacyjności zapewnia, iż w wyniku rozliczenia nie otrzyma on żadnej korzyści, w kwietniu 2008 r. Instytucja Zarządzająca PO IG zleciła zewnętrznej firmie wykonanie ekspertyzy w zakresie rozliczenia udzielonego wsparcia.

W czerwcu wyniki ekspertyzy pt. *Opracowanie zasad kalkulacji kosztów i rozliczania projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 oraz metodologii obliczania zwrotu kwoty stanowiącej korzyść ekonomiczną w przypadku beneficjentów dokonujących transferu wsparcia na rzecz grupy docelowej* zostały zaakceptowane przez Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Na początku lipca 2008 r. projekt został przesłany do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w celu wydania opinii w trybie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. *postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*. Jednocześnie z dniem 6 sierpnia 2008 r. zostało opublikowane przez KE ogólne rozporządzenie zmieniające istotne warunki przyznawania pomocy publicznej - Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 800/2008 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu. W związku z powyższym projekt rozporządzenia musiał zostać dostosowany do przepisów nowego, wspólnotowego rozporządzenia, m. in.: w obszarze pomocy szkoleniowej i doradczej. W październiku 2008 r. projekt rozporządzenia został ponownie przesłany do UOKiK w celu wydania opinii.

W dniu 5 listopada 2008 r. odbyło się w Brukseli spotkanie z przedstawicielami Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencyjności w celu uzyskania potwierdzenia co do prawidłowości przyjętych regulacji w rozporządzeniu.

W styczniu 2009 r. spodziewana jest opinia Komisji Europejskiej potwierdzająca, iż pomoc przekazywana w ramach działania 5.3 ośrodkom innowacyjności tworzącym korzystne

warunki dla powstania lub rozwoju przedsiębiorstw prowadzących działalność badawczą, rozwojową lub innowacyjną nie będzie stanowiła dla nich korzyści, a tym samym nie będzie to pomoc publiczna. Przewiduje się, że rozporządzenie regulujące zasady udzielania pomocy publicznej w tym działaniu wejdzie w życie na początku roku 2009 r.

Istotnym problemem dotyczącym wdrażania działania 5.3 *Wspieranie ośrodków innowacyjności* w okresie sprawozdawczym był brak rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach PO IG, gdyż jest ono wyjściowym elementem konstrukcji działania. Przekłada się ono na decyzje beneficjentów co do ostatecznego kształtu projektu. Przyjęte przez Ministerstwo Gospodarki i zaakceptowane przez KE założenie, że w działaniu 5.3 nie będzie występowała pomoc publiczna niesie ze sobą konieczność całkowitego transferu otrzymanego dofinansowania do odbiorców grupy docelowej (przedsiębiorców korzystających z usług parku technologicznego) w okresie 20 lat licząc od zakończenia realizacji projektu. Rozporządzenie w ww. kształcie ukaże się do połowy lutego 2009 r.

Ponadto, w związku z faktem, iż w okresie sprawozdawczym wystąpił problem oceny oddziaływania projektów na środowisko i jego zgodności z wytycznymi KE, podjęto decyzję, o zorganizowaniu specjalistycznych szkoleń w tym zakresie.

5. W związku z bardzo małym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców wsparciem dla MSP w działaniu 5.4 *Zarządzanie własnością intelektualną* (40 złożonych wniosków o dofinansowanie w okresie sprawozdawczym), co może spowodować zagrożenie niewykorzystania alokacji na działanie i nieosiągnięcie wskaźnika produktu, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia wystąpiła do Instytucji Pośredniczącej o umożliwienie włączenia znaków towarowych do zakresu wsparcia dla MSP. W grudniu 2008 r. odbyło się spotkanie poświęcone ww. kwestii z udziałem przedstawicieli Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia. W wyniku spotkania ustalono, iż obecnie nie ma potrzeby włączenia znaków towarowych do zakresu wsparcia, ze względu na to, iż liczba zgłoszeń na ich ochronę może wyczerpać środki przeznaczone na wspieranie zgłoszeń wynalazków i wzorów. Ukierunkowanie wsparcia na zgłoszenia wynalazków i wzorów jest zasadne z uwagi na ich niewielką liczbę w Polsce, w porównaniu do krajów europejskich.

3.6 Priorytet 6 *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym*

Celem osi priorytetowej jest poprawa wizerunku Polski jako atrakcyjnego partnera gospodarczego, miejsca nawiązywania wartościowych kontaktów handlowych, lokowania inwestycji, prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju usług turystycznych.

W ramach 6. osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) kompleksowe wsparcie dla przedsiębiorców MSP zainteresowanych nawiązaniem kontaktów handlowych z partnerami zagranicznymi obejmujące w szczególności doradztwo i szkolenia w zakresie promocji sprzedaży za granicą JRE i promocji eksportu, badania rynków zagranicznych, udziału w imprezach targowo-wystawienniczych (wsparcie to nie obejmuje pomocy publicznej na działalność związaną z wywozem produktów);
- b) rozwój sieci centrów obsługi inwestorów;
- c) przygotowanie dużych terenów inwestycyjnych, w zakresie prac studyjno-koncepcyjnych, umożliwiających realizację inwestycji m.in. typu *brownfield*, *greyfield* oraz *greenfield*;
- d) przedsięwzięcia niezbędne z punktu widzenia promocji turystycznych walorów Polski, w tym tworzenie nowych, innowacyjnych typów produktów i usług turystycznych, tworzenie systemu informacji turystycznej;

- e) inwestycje w zakresie produktów turystycznych o znaczeniu ponadregionalnym, w tym inwestycje przyczyniające się do poprawy jakości usług turystycznych.
- f) budowa i rozwój internetowego systemu obsługi przedsiębiorców poszukujących partnerów handlowych oraz możliwości podjęcia inwestycji na terenie Polski.

W ramach 6. osi priorytetowej udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

- a) instytucje otoczenia biznesu o znaczeniu ponadregionalnym i międzynarodowym wspierające promocję gospodarczą i turystyczną Polski;
- b) instytucje otoczenia biznesu działające w branży turystycznej;
- c) instytucje publiczne, w tym państwowe osoby prawne;
- d) jednostki samorządu terytorialnego;
- e) przedsiębiorcy.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 410,63 mln EUR w tym 349,04 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania realizowane w ramach Priorytetu 6:

Działanie 6.1 – Paszport do eksportu

Działanie 6.2 – Rozwój sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów oraz powstawanie nowych terenów inwestycyjnych

Działanie 6.3 – Promocja turystycznych walorów Polski

Działanie 6.4 – Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym

Działanie 6.5 – Promocja polskiej gospodarki

3.6.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- **Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

Tabela 10. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Liczba wspartych projektów (w tym z zakresu turystyki)	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2654 (12)	2654 (12)
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja ⁵⁰	-										
Wskaźnik 2: Liczba nowoutworzonych i wspartych centrów obsługi inwestora	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	16
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										

⁵⁰ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

Wskaźnik 3: Liczba wejść do baz danych powstałych lub ulepszonych ramach osi VI	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	40000	40000
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 4: Liczba wspartych MSP zdobywających pierwsze zamówienia spoza Polski w ciągu 2 lat od momentu uzyskania wsparcia	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	885	885
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 5: Liczba wspartych MSP, które zwiększyły eksport lub sprzedaż na JRE w wyniku wsparcia	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	2000	2000
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 6: Liczba projektów inwestycyjnych obsługiwanych przez wsparte centra obsługi inwestora	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	600	600
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 7: Liczba terenów Inwestycyjnych przygotowanych przy wsparciu PO IG	Szt.	Realizacja	0	0								0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	140	140
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 8: Liczba przyjazdów turystycznych (w mln)	Szt.	Realizacja	14,97	b.d								14,97
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	21,0	21,0
		Wartość bazowa	15,2 (2005 r.)									

osób)		Szacunkowa realizacja	-
-------	--	-----------------------	---

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 6. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 6. osi priorytetowej 59,1% środków (206,24 mln EUR z EFRR) jest przewidzianych na realizację Strategii Lizbońskiej, w tym:

- 32,4% na zaawansowane doradztwo dla przedsiębiorstw oraz dla grup przedsiębiorstw,
- 17,8% na usługi i aplikacje MSP (handel drogą elektroniczną, edukacja, szkolenia, tworzenie sieci),
- 8,9% na inne inwestycje w przedsiębiorstwa.

Jedynie pomoc w poprawę usług turystycznych nie wpisuje się bezpośrednio w realizację Strategii.

W 2008 r., w ramach 6. osi priorytetowej złożono 18 wniosków o dofinansowanie (w poddziałaniu 6.2.2) o wartości 1 398 443,81 EUR (5 798 647,28 PLN).

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie z beneficjentami, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach całej 6. osi priorytetowej PO IG, jak i poszczególnych działań.

Umowy o dofinansowanie nie mogły zostać podpisane z uwagi na fakt, że w ramach projektów systemowych i indywidualnych nie zostały złożone wnioski o dofinansowanie, a w przypadku projektów konkursowych w ramach działania 6.2.2 nabór trwał do końca okresu sprawozdawczego.

Pierwsze dane w zakresie postępu rzeczowego będą dostępne po zawarciu umów o dofinansowanie i ich wpisaniu do KSI (SIMIK 07-13).

W ramach 6. osi priorytetowej przewiduje się zastosowanie instrumentu *cross-financingu* w zakresie szkoleń niezbędnych do osiągnięcia zakładanych celów realizowanych działań. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10% kwoty przeznaczonej na os priorytetową.

Projekty indywidualne

W okresie sprawozdawczym Instytucja Pośrednicząca powierzyła Polskiej Organizacji Turystycznej (POT) rolę Instytucji Wdrażającej dla działania 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym*.

W okresie sprawozdawczym trwało uzgadnianie dokumentacji związanej z działaniem 6.4, m.in. dokumentów dotyczących oceny projektów, wkładu do Oceny Systemu Zarządzania i Kontroli dotyczącego działania 6.4, karty działania, wzorów umów oraz wkładu do *Przewodnika po kryteriach wyboru operacji finansowanych w ramach PO IG*.

W okresie sprawozdawczym został przeprowadzony nabór projektów na listę projektów indywidualnych w ramach działania 6.4. Ogłoszenia o naborze ukazały się w kwietniu w dziennikach "Gazeta Wyborcza" i "Rzeczpospolita". Ponadto, informacje o naborze zostały zamieszczone na stronach internetowych POT oraz Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Pisemna informacja została wysłana faksem oraz pocztą do wszystkich Urzędów Marszałkowskich. W związku z rozszerzeniem grupy beneficjentów o przedsiębiorców w maju 2008 r. ogłoszenie zostało ponownie zamieszczone na stronie internetowej POT.

W dniu 20 maja 2008 r. został zakończony nabór projektów indywidualnych dla jednostek samorządu terytorialnego i instytucji im podległych, jednostek administracji rządowej i instytucji im podległych oraz instytucji otoczenia biznesu, w tym fundacji i stowarzyszeń non-profit, działających na rzecz sektora turystycznego. Projektodawcy wywodzący się z tych grup złożyli 141 fiszek. Natomiast w dniu 30 maja br. zamknięto nabór projektów indywidualnych dla przedsiębiorców. Złożono 34 fiszki.

Łącznie w ramach naboru złożono 175 projektów. Kwota wnioskowanego przez podmioty wsparcia, która wyniosła ok. 1,78 mld EUR (7,4 mld PLN) przekroczyła prawie 16-krotnie kwotę dostępną w ramach tej puli środków.

W celu dokonania oceny strategicznej i stworzenia propozycji indykatywnej listy projektów kluczowych, został powołany międzyresortowy zespół ekspertów ds. oceny strategicznej projektów. W skład zespołu weszli przedstawiciele MRR, MG, MSiT i POT. Proces oceny zakończył się opracowaniem protokołu z prac tego gremium i przekazaniem do Ministerstwa Gospodarki. W dniu 21 czerwca 2008 r. za pośrednictwem strony internetowej MRR rozpoczęły się konsultacje społeczne propozycji indykatywnego wykazu projektów indywidualnych przewidzianych do realizacji w ramach działania.

W dniu 17 lipca 2008 r. odbyło się spotkanie konsultacyjne dotyczące propozycji indykatywnego wykazu projektów indywidualnych w ramach działania 6.4, będące elementem konsultacji społecznych. Ostatecznie w dniu 31 lipca 2008 r. zostały ogłoszone wyniki weryfikacji list dla PO IG, w tym dla Działania 6.4. W dniu 6 sierpnia 2008 r. ukazało się obwieszczenie Ministra Rozwoju Regionalnego, które zostało następnie opublikowane w Monitorze Polskim z 18 sierpnia (Nr 60, poz. 536). W wykazie projektów znalazło się 25 projektów, z czego 13 na liście podstawowej i 12 na rezerwowej. Łączna wartość całkowitych kosztów wszystkich projektów wynosi ok. 1 401 mln PLN. W związku z całkowitym wyczerpaniem alokacji nie planuje się kolejnych naborów w ramach działania.

Po opublikowaniu listy indykatywnej, POT rozpoczęła procedurę zawierania pre-umów z beneficjentami na przygotowanie projektu, która trwała do końca okresu sprawozdawczego. W związku ze zmianą *Wytycznych w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych, zgodnych z art. 28 ust. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* POT wystąpiła do Instytucji Pośredniczącej oraz Instytucji Zarządzającej o zatwierdzenie wzoru pre-umowy dla działania 6.4 w celu dostosowania jego zapisów do zmienionych Wytycznych.

Jednocześnie beneficjenci, na prośbę Instytucji Wdrażających/ Instytucji Pośredniczących II stopnia, przedstawiali szczegółowe dane dotyczące zakresu rzeczowego oraz harmonogramu finansowego przygotowania i realizacji projektów, które posłużyły do wypełnienia załączników pre-umów. Beneficjenci realizujący przedsięwzięcia w formule partnerstwa, zostali również zobowiązani do przygotowania porozumień partnerskich, stanowiących załącznik do pre-umowy.

Ponadto, ze względu na fakt, że większość projektów będzie stanowić będą złożone przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane na terenie kilku województw i oddziałujące na obszary Natura 2000, może pojawić się w nich konieczność uzyskania wielu decyzji środowiskowych.

Z uwagi na to, że nie wszyscy beneficjenci byli w pełni świadomi jakie wymagania będą konieczne do spełnienia w tym zakresie, Instytucji Wdrażających/ Instytucji Pośredniczących II stopnia podjęła decyzję o organizacji szkolenia dotyczącego kwestii środowiskowych w projektach, które odbyło się 17 grudnia 2008 r.

W dniu 20 lipca 2008 r. zakończyły się trwające 30 dni konsultacje społeczne w związku z aktualizacją indykatywnej listy projektów indywidualnych dla PO IG. W wyniku aktualizacji listy w lipcu 2008 r. w ramach działania 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym* na listę wpisano 25 nowych projektów indywidualnych (w tym 13 podstawowych i 12 rezerwowych).

Projekty systemowe

Celem projektu systemowego Ministerstwa Gospodarki realizowanego w ramach poddziałania 6.2.1, jest ułatwienie przedsiębiorcom na terenie całego kraju dostępu do kompleksowych, wysokiej jakości usług w zakresie internacjonalizacji działalności gospodarczej oraz zwiększenie poziomu inwestycji.

W dniu 5 grudnia 2008 r. Kierownictwo Ministerstwa Gospodarki zaakceptowało wypracowaną w ramach resortu, zmodyfikowaną Koncepcję wdrażania projektu systemowego realizowanego w ramach poddziałania 6.2.1 *Wsparcie dla sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów POIG, 2007-2013*.

Osiągnięcie celu projektu realizowane będzie poprzez utworzenie krajowej sieci jednostek funkcjonujących w strukturach urzędów marszałkowskich, bądź też innych jednostek funkcjonujących wybranych przez urzędy marszałkowskie do realizacji zadania, zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi. Zgodnie ze zmodyfikowaną Koncepcją projektu systemowego, każda z jednostek pełniących rolę COIE obejmie zasięgiem swojej działalności teren województwa, w którym będzie miała swoją siedzibę.

Dzięki wsparciu sieci COIE przedsiębiorstwa zainteresowane prowadzeniem działalności eksportowej oraz działalnością inwestycyjną, otrzymają dostęp do wyspecjalizowanej usługi informacyjnej w tym zakresie. Dostęp do usług świadczonych przez pracowników COIE będą mieli wszyscy przedsiębiorcy mający siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku osób fizycznych posiadający miejsce zamieszkania na terenie RP. Powstanie sieci COIE ma na celu dostarczenie korzyści ww. przedsiębiorstwom poprzez zapewnienie, na poziomie adekwatnym do potrzeb rynkowych, informacji oraz dostępu do aktualnych danych rynkowych. Ten zestandaryzowany system wsparcia przedsiębiorców, będzie także wynikiem współpracy sieci z Wydziałami Promocji Handlu i Inwestycji (WPHiI).

W okresie sprawozdawczym beneficjent projektu systemowego (Instytucji Wdrażających/Instytucji Pośredniczących II stopnia MG) nie przedłożył wniosku o dofinansowanie. Termin przedłożenia wniosku o dofinansowanie zaplanowany został na I kwartał 2009 r.

Celem działania 6.3 *Promocja turystycznych walorów Polski*, realizowanego jako projekt systemowy Polskiej Organizacji Turystycznej, jest wzmocnienie konkurencyjności gospodarki poprzez promocję Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie.

Zgodnie z przedłożoną przez POT koncepcją projektu systemowego osiągnięcie celu realizowane będzie poprzez podjęciu działań zaprojektowanych w ramach trzech komponentów określonych jako:

1. Kampania promocyjna Polski w kraju i zagranicą - w oparciu m.in. o wielkie wydarzenia tzw. kotwice medialne: Rok Polski w Wielkiej Brytanii (2009), Rok Chopinowski (2010), Polska Prezydencja w Unii Europejskiej (2011), Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej w Polsce i Ukrainie (2012). Komponent ten skoncentruje najnowocześniejsze i najbardziej efektywne formy działalności promocyjnej i reklamowej, wokół wydarzeń kojarzonych z Polską - wydarzeń o znaczeniu globalnym w skali świata.
2. Stworzenie sprawnego i efektywnego systemu informacji turystycznej umożliwiającego zebranie, usystematyzowanie i upowszechnienie rzetelnej informacji o Polsce, ze wskazaniem atrakcji turystycznych i warunków uprawiania turystyki; System będzie łączył i angażował wiele podmiotów:
 - Centra Informacji Turystycznej – zbierające informacje na potrzeby turystów
 - Regionalne Organizacje Turystyczne
 - Zagraniczne Ośrodki Polskiej Organizacji Turystycznej

3. Transfer wiedzy z zakresu marketingu i wsparcia rozwoju produktu turystycznego zakładający dostarczanie podmiotom działającym na rynku turystycznym (regionalnym i lokalnym organizacjom turystycznym oraz branży turystycznej) wiedzę marketingową, niezbędną do określania działań służących realizacji celów tych podmiotów. Wiedza z tego zakresu jest nieodzowna w planowaniu działań marketingowych w turystyce.

Na potrzeby kampanii realizowanych w kraju i za granicą przygotowana zostanie pełna wizualizacja graficzna identyfikująca turystyczną markę POLSKA.

W okresie sprawozdawczym trwały prace nad koncepcją realizacji projektu systemowego POT w ramach działania 6.3. W odpowiedzi na pismo Instytucji Pośredniczącej wystosowane w dniu 29 maja 2008 r. z prośbą o przekazanie koncepcji projektu systemowego, POT przekazał ją w dniu 22 lipca 2008 r.

Koncepcja podlegała opiniowaniu przez Instytucję Pośredniczącą oraz Instytucję Zarządzającą. Uwagi do koncepcji projektu systemowego POT zostały omówione podczas spotkania, które odbyło się z przedstawicielami POT w siedzibie Instytucji Pośredniczącej w dniu 20 listopada 2008 r. Spotkanie to zakończyło proces prac nad koncepcją projektu i rozpoczęło okres prac beneficjenta projektu nad przygotowaniem wniosku o dofinansowanie.

W kolejnym okresie sprawozdawczym planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie przez POT oraz podpisanie umowy o dofinansowanie.

W ramach działania 6.5 *Promocja polskiej gospodarki* realizowany będzie jeden projekt będący projektem systemowym Ministra Gospodarki, realizowany przez Departament Instrumentów Wsparcia MG - beneficjenta projektu. Celem działania 6.5 jest wzmocnienie konkurencyjności gospodarki poprzez poprawę wizerunku polskiej gospodarki wśród partnerów międzynarodowych oraz poprawę dostępu do informacji o Polsce i o możliwościach nawiązania kontaktów gospodarczych. Istotnym elementem budowania pozycji konkurencyjnej polskiej gospodarki jest jej powiązanie z rynkami międzynarodowymi poprzez: eksport, import, bezpośrednie inwestycje zagraniczne i inwestycje dokonywane przez przedsiębiorców krajowych za granicą oraz współpraca podmiotów krajowych (przedsiębiorców, jednostek naukowych) z partnerami zagranicznymi. Jest to niezbędne ze względu na fakt, iż obecnie wizerunek polskiej gospodarki na świecie jest raczej niekorzystny, a obieg informacji o potencjalnych partnerach gospodarczych niepełny. Ponadto, Polska nie posiada wyraźnego wizerunku, jeśli chodzi o pozycję w Europie, a tym bardziej na świecie. Nie posiada również satysfakcjonującej nas pozycji w rankingach rozwoju gospodarczego, a szczególnie siły w poszczególnych sektorach istotnych dla gospodarki. Polskie marki są nieznane, a istniejące wzornictwo nie wyróżnia się rozpoznawalnością na tle produktów pochodzących z krajów wysokorozwiniętych. Stosunkowo nieliczne inicjatywy promocyjne Polski nie przynoszą pożądanego efektów, ponieważ są słabo skoordynowane, często wyrwane z kontekstu budowania konkurencyjnej tożsamości Polski, o niskim stopniu synergii działań. Do tego najczęściej są „niskobudżetowe” i co gorsza, rzadko podejmowane, a więc i szybko zapominane. W związku z tym, istnieje konieczność podjęcia działań sprzyjających silniejszemu powiązaniu polskiej gospodarki z rynkiem światowym poprzez przedstawienie Polski jako wiarygodnego partnera na rynku międzynarodowym, a zarazem atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji wraz z towarzyszącymi im działaniami promocyjnymi.

Celem realizacji działania, w ramach projektu podejmowane będą działania na rzecz wzmocnienia konkurencyjności gospodarki poprzez poprawę wizerunku polskiej gospodarki wśród partnerów międzynarodowych oraz poprawy dostępu do informacji o Polsce i o możliwościach nawiązania kontaktów gospodarczych. Wieloletnia, spójna i szeroko zakrojona promocja polskiej gospodarki na rynku międzynarodowym będzie realizowana m.in. poprzez badania wizerunkowe, działania promocyjno-informacyjne, budowę i rozwój systemu obsługi przedsiębiorców itp. W proces ten

zaangażowane będą także Wydziały Promocji Handlu i Inwestycji – ośrodki zagraniczne podległe Ministrowi Gospodarki. Ich zaangażowanie jest bardzo istotne także w perspektywie planowanego włączenia ich do zinstytucjonalizowanego systemu promocji gospodarczej. Zakłada się, że wzmocnione kadrowo WPHiI nadal stanowić będą wsparcie polskich firm w procesie ich internacjonalizacji, a dodatkowo świadczyć będą usługi doradcze dla przedsiębiorców uczestniczących w programach branżowych oraz imprezach promocyjnych, które realizowane będą w ramach projektu.

W okresie sprawozdawczym trwały prace nad zmodyfikowaniem koncepcji realizacji projektu systemowego MG w ramach działania 6.5. W dniu 5 grudnia 2008 r. Kierownictwo resortu gospodarki zatwierdziło koncepcję realizacji projektu systemowego w ramach działania 6.5. Do końca okresu sprawozdawczego nie złożono wniosku o dofinansowanie projektu, jednak trwały prace nad jego przygotowaniem.

W dniu 17 grudnia 2008 r., Departament Funduszy Europejskich w MG, przekazał do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego zatwierdzoną koncepcję wdrażania 6.5 – do wiadomości.

3.6.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 nie zidentyfikowano w 2008 r. w 6. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

W 2008 r. zidentyfikowało następujące utrudnienia w realizacji 6. osi priorytetowej:

1. Opóźnienia we wdrażaniu działania 6.1 wynikają przede wszystkim ze zmiany systemu instytucjonalnego PO IG. Początkowo Instytucją Wdrażającą dla działania 6.1 miała być Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych, a zatem organem wydającym rozporządzenie miał być Minister Gospodarki. W drugiej połowie 2007 r. opracowano projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie udzielania pomocy de minimis przedsiębiorcom uczestniczącym w programie „Paszport do eksportu” w ramach działania 6.1 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, który został skonsultowany międzyresortowo.

Jednakże w wyniku trwających w tym okresie prac nad kształtem PO IG, okazało się, że nie ma prawnej możliwości powierzenia PAIiIZ funkcji Instytucji Wdrażających/ Instytucji Pośredniczących II stopnia, zatem w grudniu 2007 r. wdrażanie działania 6.1 przekazano PARP. W konsekwencji zdecydowano o włączeniu wsparcia w tym działaniu, w kształcie wypracowanym w trakcie konsultacji rozporządzenia dla działania 6.1, do rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013.

Ze względu na fakt, iż oba projekty były już uzgodnione międzyresortowo, w celu przyspieszenia prac nad rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, postanowiono nie przeprowadzać ponownych konsultacji, a jedynie włączyć przepisy dotyczące działania 6.1 do ww. rozporządzenia. Jednakże po wejściu w życie rozporządzenia, ze względu na zmianę koncepcji wdrażania działania 6.1, PARP uznała, że nie jest możliwe wdrażanie działania na podstawie obowiązujących przepisów, zatem w ramach rozpoczętej w 2008 r. nowelizacji rozporządzenia system wdrażania działania 6.1 został zmieniony.

2. Opóźnienie w uruchomieniu działania 6.4 wynikało głównie z przedłużających się prac nad programami pomocowymi w tym działaniu. Planuje się wydanie dwóch rozporządzeń Ministra Sportu i Turystyki w sprawie:

- a) szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w zakresie wspierania kultury i dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 – 2013;
- b) szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w zakresie dotyczącym regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy de minimis w ramach *Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 – 2013*.

Prace nad w/w rozporządzeniami rozpoczęły się w lipcu 2008 r. Początkowo planowano przygotowanie jednego programu pomocowego dla działania 6.4, jednakże w wyniku zleconej ekspertyzy *Występowanie pomocy publicznej w ramach działania 6.4 PO IG* stwierdzono, że w działaniu 6.4, z uwagi na przeznaczenie pomocy, występują dwa zasadnicze typy projektów. Projekty, w ramach których będzie udzielana regionalna pomoc inwestycyjna oraz projekty, które będą obejmowały działania związane z kulturą lub zachowaniem dziedzictwa kulturowego. Z uwagi na fakt, iż pomocy takiej można udzielić na podstawie art. 87 ust. 3 lit. d TWE, program pomocowy w zakresie wspierania kultury i dziedzictwa kulturowego wymaga notyfikacji do Komisji Europejskiej. Stwierdzono zatem konieczność przygotowania dwóch programów pomocowych, zakładając dodatkowo, że możliwe jest wystąpienie projektów, w których w ogóle nie będzie występowała pomoc publiczna.

Prace wewnątrzresortowe nad projektami rozporządzeń trwały do października 2008 r. Następnie w listopadzie odbyły się konsultacje międzyresortowe, w ramach których uwagi spływały do końca listopada. Ponadto w grudniu 2008 r. w MSiT odbyło się robocze spotkanie wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie działania 6.4 w celu ustosunkowania się do uwag zgłoszonych w wyniku konsultacji międzyresortowych.

Na styczeń 2009 r. zaplanowano przekazanie projektów rozporządzeń do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w celu uzyskania opinii o zgodności z zasadami pomocy publicznej. Planowany termin wejścia w życie rozporządzenia dotyczącego regionalnej pomocy inwestycyjnej to I kwartał 2009 r. W przypadku projektu *rozporządzenia w zakresie dotyczącym pomocy na wspieranie kultury i dziedzictwa kulturowego*, który wymaga notyfikacji do Komisji Europejskiej planuje się, iż wejdzie ono w życie na początku III kwartału 2009 r.

3. Działania 6.3 i 6.5 są przewidziane do realizacji jako projekty systemowe Polskiej Organizacji Turystycznej (6.3) i Ministra Gospodarki (6.5). W IV kwartale okresu sprawozdawczego Instytucja Zarządzająca została włączona w prace nad szczegółową koncepcją wdrażania tych projektów. W trakcie prac okazało się, że projekty są ze sobą bardzo powiązane i należy zapewnić ich komplementarność. Ponadto, analizie poddano ich zgodność z PO IG. Instytucja Zarządzająca zgłosiła także zastrzeżenia dotyczące kosztów kwalifikowanych w tych projektach. Prace nad ustalaniem akceptowalnego dla Instytucji Zarządzającej kształtu tych projektów będą kontynuowane także w I półroczu 2009 r.

3.7 Priorytet 7 Społeczeństwo informacyjne - budowa elektronicznej administracji

Celem osi priorytetowej jest poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zwiększenie dostępności zasobów informacyjnych administracji publicznej oraz usług publicznych w formie cyfrowej dla obywateli i przedsiębiorców.

W ramach osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) budowa współpracujących elektronicznych platform usług publicznych, na których dostępne będą eUsługi dla obywateli i przedsiębiorstw m.in.: zabezpieczenie społeczne, podatki, zamówienia publiczne, rejestracja działalności gospodarczej, rejestry sądowe, ochrona zdrowia, ochrona środowiska,

, w celu ich usprawnienia, integracji i umożliwienia świadczenia usług drogą elektroniczną, zapewnienie zintegrowanej infrastruktury teleinformatycznej administracji publicznej dla jednostek administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego,

- c) rozwój systemów informacji publicznej (w tym informacji prawnej),
- d) projekt systemowy mający na celu zapewnienie synergii działań w zakresie eAdministracji prowadzonych na szczeblu centralnym i regionalnym.

W ramach osi priorytetowej udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

- a) jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe,
- b) instytucje prowadzące państwowe ewidencje i rejestry na podstawie ustaw,
- c) konsorcja jednostek administracji publicznej z innymi instytucjami, m.in. jednostkami naukowymi, przedsiębiorstwami, stowarzyszeniami, organami samorządu zawodowego, jednostkami organizacji pozarządowych.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 788,24 mln EUR w tym 670,00 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W ramach priorytetu realizowane będzie działanie 7.1 Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji.

3.7.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu

Tabela 11. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Liczba wspartych projektów z zakresu rozwoju społeczeństwa informacyjnego	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	38	-	-	38	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja ⁵¹	-										
Wskaźnik 2: Liczba udostępnionych na platformach elektronicznych administracji publicznej usług publicznych ujętych w klasyfikacji Unii Europejskiej	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	24	-	-	24	
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 3: Procent rejestrów publicznych	%	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość	-	-	-	-	-	-	60%	-	-	60%	

⁵¹ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

⁵² Rejestry prowadzone przez podmioty publiczne na podstawie ustawy. Celem działania jest m.in. udostępnienie ich zawartości online.

52 udostępnionych on-line do wykorzystania przez serwisy komercyjne i serwisy prowadzone przez inne podmioty publiczne		docelowa										
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
	Wskaźnik 4: Udział podstawowych usług publicznych dostępnych on-line (e-government availability)	%	Realizacja	20%	b.d	-	-	-	-	-	-	-
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	60%	-	-	60%
		Wartość bazowa	20% (2006 r.)									
		Szacunkowa realizacja	-									

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 7. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 7. osi priorytetowej 100% środków (670 mln EUR z EFRR) zostało przewidzianych na realizację celów Strategii Lizbońskiej, w tym:

- 40% na usługi i aplikacje MSP (handel droga elektroniczną, edukacja i szkolenia, tworzenie sieci),
- 30% na usługi i aplikacje dla ludności (e-zdrowie, e-administracja, e-nauczanie, e-integracja, itd.),
- 20% na technologie informacyjne i komunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie ryzyku, badania, innowacje),
- 5% na technologie informacyjne i komunikacyjne (TEN-ICT),
- 5% na inne działania na rzecz zwiększenia dostępu i efektywności wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

W 2008 r. w ramach 7. osi priorytetowej złożono 2 wnioski o dofinansowanie poprawne pod względem formalnym, o wartości 26 929 741,22 EUR (111 664 172,00 PLN).

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 7. osi priorytetowej PO IG.

W ramach 7. osi priorytetowej przewiduje się zastosowanie instrumentu *cross-financingu* w zakresie szkoleń niezbędnych do osiągnięcia zakładanych celów realizowanych działań. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10% kwoty przeznaczonej na osi priorytetową.

W dniu 20 lipca 2008 r. zakończyły się trwające 30 dni konsultacje społeczne w związku z aktualizacją indykatywnej listy projektów indywidualnych dla PO IG. W wyniku aktualizacji listy w lipcu 2008 r. w ramach 7. osi priorytetowej *Spoleczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji* na listę wpisano 14 nowych projektów indywidualnych (w tym 3 podstawowe i 11 rezerwowych).

Projekty indywidualne

W okresie sprawozdawczym podpisano w ramach 7. osi priorytetowej, 11 nowych pre-umów z beneficjentami projektów kluczowych znajdujących się na liście podstawowej (w sumie podpisano 16 dla 18 projektów znajdujących się na liście podstawowych) oraz jedną pre-umowę dla projektu znajdującego się na liście rezerwowej.

W II połowie 2008 r. do Władzy Wdrażającej Programy Europejskie wpłynęły 2 wnioski o dofinansowanie, w tym jeden przeszedł ocenę formalną. Do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wpłynęły 2 wnioski o dofinansowanie, których beneficjentem jest Centrum Projektów Informatycznych/Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Projekt systemowy

W dniu 8 stycznia 2008 r. podpisano umowę na realizację projektu systemowego Władzy Wdrażającej Programy Europejskie - Projekt Systemowy dla wspierania działań w zakresie budowy elektronicznej administracji na kwotę 24 237 308,57 EUR.

3.7.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 nie zidentyfikowano w 2008 r. w 7. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

3.8 Priorytet 8 *Spółeczeństwo informacyjne - zwiększenie innowacyjności gospodarki*

Celem osi priorytetowej jest stymulowanie rozwoju gospodarki elektronicznej poprzez wspieranie tworzenia nowych, innowacyjnych eUsług, innowacyjnych rozwiązań elektronicznego biznesu oraz zmniejszanie technologicznych, ekonomicznych i mentalnych barier wykorzystywania eUsług w społeczeństwie.

W ramach osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania:

- a) wsparcie dla nowo tworzonych mikro- i małych i średnich przedsiębiorstw świadczących eUsługi,
- b) wspieranie eUsług między przedsiębiorstwami (B2B),
- c) wspieranie działań z zakresu e-Integracji poprzez wspieranie dostępu obywateli do szerokopasmowego Internetu,
- d) wsparcie dostarczania dostępu do Internetu szerokopasmowego na etapie tzw. „ostatniej mili” przez MSP.

W ramach osi priorytetowej udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

- a) mikro, mali i średni przedsiębiorcy, w tym mikro- i mali przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą nie dłużej niż 1 rok;
- b) jednostki samorządu terytorialnego, konsorcja jednostek samorządu terytorialnego, konsorcja jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi – na prowadzenie projektów mających na celu dostarczenie dostępu do Internetu szerokopasmowego obywatelom szczególnie zagrożonym wykluczeniem cyfrowym.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 1 415,86 mln EUR, w tym 1 203,49 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania realizowane w ramach Priorytetu 8:

Działanie 8.1 – Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej

Działanie 8.2 - Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B

Działanie 8.3 - Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu - eInclusion

Działanie 8.4 - Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”

3.8.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu

Tabela 12. Postęp fizyczny wg priorytetów programu

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem		
Wskaźnik 1: Liczba wspartych projektów z zakresu rozwoju społeczeństwa informacyjnego	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0		
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	13 000	-	-	-	13 000	
		Wartość bazowa	0											
		Szacunkowa realizacja ⁵³	-											
Wskaźnik 2: Liczba wspartych przedsiębiorstw (w podziale na mikro, małe i średnie)	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	11400	-	-	-	11400
		Wartość bazowa	0											
		Szacunkowa realizacja	-											
Wskaźnik 3: Liczba gospodarstw domowych z grupy docelowej, które uzyskały szerokopasmowy dostęp do Internetu	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	100 tys.	-	-	-	100 tys.
		Wartość bazowa	0											
		Szacunkowa realizacja	-											
Wskaźnik 4: Liczba wspartych projektów w ramach poddziałania 8.3.2	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	11520	-	-	-	11520
		Wartość bazowa	0											
		Szacunkowa realizacja	-											
Wskaźnik 5: Odsetek przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż dla przedsiębiorstw (B2B) za pośrednictwem wyspecjalizowanych	%	Realizacja	0,4%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4%	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	12%	-	-	-	12%
		Wartość bazowa	0,4%											
		Szacunkowa realizacja	-											

⁵³ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

rynków internetowych												
Wskaźnik 6: Deklarowane korzystanie z Internetu na obszarach wiejskich w okresie ostatnich 12 miesięcy	%	Realizacja	31,6%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	31,6%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	80%	-	-	80%
		Wartość bazowa	31,6%									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 7: Odsetek przedsiębiorstw, które posiadają systemy informatyczne zintegrowane z innymi przedsiębiorstwami (external integration of business processes)	%	Realizacja	4,7%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	4,7%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	17%	-	-	17%
		Wartość bazowa	4,7% (2006 r.)									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 8: Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektów	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	17500	-	-	17500
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 9: Liczba usług elektronicznych przygotowanych do świadczenia w wyniku realizacji 8. osi priorytetowej	Szt.	Realizacja	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11000	-	-	11000
		Wartość bazowa	0									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 10: Penetracja linii z szerokopasmowym dostępem do sieci Internet (144kbit/s)	%	Realizacja	3,9%	b.d	-	-	-	-	-	-	-	3,9%
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	14,9%	-	-	14,9%
		Wartość bazowa	3,9% (2006)									
		Szacunkowa realizacja	-									
Wskaźnik 11: Odsetek przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia przez Internet lub inne sieci	%	Realizacja	10,2 %	b.d	-	-	-	-	-	-	-	10,2 %
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	50 %	-	-	50 %
		Wartość bazowa	10,2 % (2006)									
		Szacunkowa realizacja	-									

W bieżącym okresie sprawozdawczym w związku z faktem, że nie zatwierdzono wniosków o płatność końcową, nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach 8. osi priorytetowej PO IG.

• Analiza jakościowa

W ramach 8. osi priorytetowej 100% środków (1 203,49 mln EUR z EFRR) zostało przewidzianych na realizację celów Strategii Lizbońskiej, w tym:

- 33,6% na usługi i aplikacje dla ludności (e-zdrowie, e-administracja, e-nauczanie, e-integracja, itd.),
- 29,2% na usługi i aplikacje MSP (handel droga elektroniczną, edukacja i szkolenia, tworzenie sieci),
- 27% na inne działania na rzecz zwiększenia dostępu i efektywności wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych przez małe i średnie przedsiębiorstwa,
- 10,2% na technologie informacyjne i komunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie ryzyku, badania, innowacje).

W 2008 r., w ramach 8.osi priorytetowej złożono 620 wniosków o dofinansowanie, w tym:

- 375 wniosków w działaniu 8.1,
- 235 wniosków w działaniu 8.2,
- 10 wniosków w działaniu 8.3.

Łączna wartość tych wniosków opiewa na kwotę dofinansowania 68 031 035,30 EUR (282 090 687,89 PLN).

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach 8. osi priorytetowej podpisano 2 umowy o dofinansowanie o łącznej wartości EFRR 1 007 372,48 EUR (4 177 070,00 zł), w tym:

- 1 umowę w ramach działania 8.1 *Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej* (projekt systemowy PARP);
- 1 umowę w ramach działania 8.3 *Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion*.

W ramach 8. osi priorytetowej przewiduje się zastosowanie instrumentu *cross-financingu* w zakresie szkoleń niezbędnych do osiągnięcia zakładanych celów realizowanych działań. Udział finansowania w ramach *cross-financingu* będzie wynosił do 10% kwoty przeznaczonej na oś priorytetową.

W okresie sprawozdawczym udział finansowania w ramach *cross-financingu* występował wyłącznie w działaniu 8.1 *Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym* (został uwzględniony w 1 projekcie) oraz w działaniu 8.3 *Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion* (został uwzględniony w 1 projekcie).

Udział finansowania w ramach *cross-financingu* w przypadku ww. działań wynosi do 10% wartości wydatków kwalifikowanych projektu.

Projekt systemowy

W dniu 5 grudnia 2008 r. została zawarta umowa o dofinansowanie projektu systemowego na kwotę 1 068 129,80 EUR, w ramach działania 8.1 *Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej*.

W roku 2008 dokonano pierwszej płatności w wysokości 140 956,71 EUR, jednakże wniosek nie został wpisany do KSI SIMIK do końca okresu sprawozdawczego.

3.8.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 nie zidentyfikowano w 2008 r. w 8. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

3.9 Priorytet 9 *Pomoc techniczna*

Cel osi priorytetowej jest zapewnienie wsparcia dla procesu zarządzania, wdrażania i monitorowania PO IG oraz efektywnego, zgodnego z prawem i politykami wspólnotowymi, wykorzystania finansowego wkładu UE oraz środków krajowych.

W ramach osi priorytetowej wspierane będą m.in. następujące typy działań:

- a) wsparcie zatrudnienia w instytucjach odpowiedzialnych za zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę, audyt i kontrolę. Finansowanie kosztów zatrudnienia w instytucjach odpowiedzialnych za realizację działań PO IG będzie udzielane w ramach komponentu pomocy technicznej PO IG, natomiast finansowanie kosztów zatrudnienia w Instytucji Zarządzającej oraz w instytucjach pełniących funkcję Instytucji Pośredniczącej będących jednocześnie organami administracji rządowej będzie udzielane w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, 2007-2013,
- b) podnoszenie kwalifikacji pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę, audyt i kontrolę oraz promocję,
- c) koszty zarządzania i wdrażania PO IG, w szczególności:
 - kosztów naboru i selekcji projektów,
 - kontroli,
 - oceny,
 - organizacji spotkań, komitetów, grup zespołów,
 - przygotowania analiz, badań, ocen, sprawozdań,
 - finansowanie pomocy ekspertów zewnętrznych,
 - gromadzenia, przetworzenia i analizowania danych,
 - przygotowania dokumentacji dla kluczowych i dużych projektów, tzw. *project pipeline*
- d) finansowanie kosztów procesu ewaluacji PO IG,
- e) finansowanie kosztów organizacyjnych i administracyjnych związanych z realizacją celów PO IG,
- f) zakup sprzętu, oprogramowania i wyposażenia służącego realizacji celów PO IG,
- g) finansowanie kosztów programowania przyszłych interwencji strukturalnych,
- h) finansowanie działań z zakresu komunikacji i promocji oraz działań szkoleniowych wspomagających system wdrażania i zarządzania PO IG,
- i) finansowanie działań służących zakończeniu wdrażania Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006,
- j) finansowanie kosztów archiwizacji dokumentów,
- k) finansowanie kosztów wynajmu, przygotowania, modernizacji i adaptacji pomieszczeń na potrzeby zarządzania i wdrażania PO IG.

Budżet osi priorytetowej wynosi łącznie 329,65 mln EUR w tym 280,20 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Poniżej przedstawione zostały działania realizowane w ramach Priorytetu:

Działanie 9.1 - Wsparcie zarządzania

Działanie 9.2 - Wyposażenie instytucji

Działanie 9.3 - Informacja i promocja

Działanie 9.4 – Ewaluacja

3.9.1 Osiągnięcie celów i analiza postępów

- **Informacja na temat rzeczowych i finansowych postępów realizacji priorytetu**

Tabela 13. Postęp fizyczny wg priorytetów program

Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźnik 1: Liczba utworzonych miejsc pracy finansowanych ze środków programu	Szt.	Realizacja	0	0								0	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40000	40000
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja ⁵⁴	-										
Wskaźnik 2: Liczba zakupionych zestawów komputerowych (laptopy, serwery, komputery)	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2000	2000
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 3: Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów, treningów, wizyt studyjnych	Szt.	Realizacja	0	0 ⁵⁵									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1000	1000
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 4: Liczba wykonanych przez ewaluatorów zewnętrznych ekspertyz, analiz, badań, studiów, ocen, opracowań i koncepcji	Szt.	Realizacja	0	0 ⁵⁶									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 5: Liczba zorganizowanych konferencji, spotkań, seminariów	Szt.	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1000	1000
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 6: Liczba przeszkolonych osób	osoby	Realizacja	0	0									0
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3000	3000
		Wartość bazowa	0										
		Szacunkowa realizacja	-										
Wskaźnik 7: Średni czas wypłaty środków na podstawie wniosku o płatność	dzień	Realizacja	400	b.d									400
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
		Wartość bazowa	400 ⁵⁷										
		Szacunkowa realizacja	-										

⁵⁴ Dotyczy wskaźników kluczowych pochodzących z KSI (SIMIK 07-13).

⁵⁵ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym zrealizowano 2 szkolenia. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

- **Analiza jakościowa**

W 2008 r. pozytywnie oceniono 20 Planów Działań – 16 złożonych w ramach I rundy aplikacyjnej i 4 złożone w ramach II rundy aplikacyjnej. Łączna wartość złożonych Planów Działań wynosi 16 761 633,72 EUR (EFRR).

W okresie sprawozdawczym podpisano 16 umów o dofinansowanie, w tym:

- 4 umowy w działaniu 9.1,
- 4 umowy w działaniu 9.2,
- 4 umowy w działaniu 9.3,
- 4 umowy w działaniu 9.4.

Łączna wartość umów opiewała na kwotę 12 536 766,88 EUR z EFRR (51 983 703,88 PLN), co stanowi 4,47% alokacji na priorytet.

Na rzecz beneficjentów pomocy technicznej wypłacono z EFRR 32 434,79 EUR (134 490,87 PLN), co stanowi 0,01% alokacji na priorytet.

W bieżącym okresie sprawozdawczym z uwagi na braki w części sprawozdawczej wniosków o płatność złożonych przez Instytucje Pośredniczące, DKI odrzuciło przedłożone wnioski o płatność, a tym samym wartości wskaźników wykazane w sprawozdaniu są niższe w rzeczywistości. Instytucja Zarządzająca PO IG nie widzi zagrożeń w realizacji założonych wskaźników produktu w ramach 9. osi priorytetowej PO IG.

3.9.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach procedury z art. 62 (1) (d) (i) rozporządzenia Nr 1083/2006 nie zidentyfikowano w 2008 r. w 9. osi priorytetowej problemów we wdrażaniu.

W 9. osi priorytetowej, w wyniku przedłużających się procedur zamówień publicznych, zaistniała konieczność wydłużenia terminu realizacji Planów Działań do II kwartału 2009 r., a także zmniejszenia ich wartości, co spowodowało przesunięcie większości płatności na 2009 r. i wpłynęło na niepełną realizację założonej prognozy wydatków na 2008 r. Instytucja Zarządzająca na bieżąco gromadzi informacje dotyczące potencjalnych oszczędności w ramach realizowanych Planów Działań oraz przesunięć realizacji harmonogramów rzeczowo-finansowych w celu monitorowania poziomu wykorzystania alokacji środków pomocy technicznej PO IG oraz planowania działań usprawniających realizację Planów Działań i efektywne wydatkowanie środków.

4. Programy współfinansowane z EFS – spójność i koncentracja wsparcia⁵⁸⁾

Nie dotyczy.

5. EFRR/FS – Duże projekty⁵⁹⁾

Na indykatywnej liście projektów indywidualnych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013, w ramach 2. osi priorytetowej Infrastruktura sfery B+R, działanie

⁵⁶ Wartość wskaźnika wynosi „0” pomimo, że okresie sprawozdawczym zrealizowano 2 ewaluacje. Zgodnie z instrukcją w tabeli wykazywane są wyłącznie operacje dla których zatwierdzono wnioski o płatność końcową.

⁵⁷ Dane na poziomie NSRO.

⁵⁸ Punkt ten dotyczy programów współfinansowanych z EFS i będzie stosowany jedynie w sprawozdaniach z tych programów.

⁵⁹ Punkt ten dotyczy programów współfinansowanych z EFRR/FS i będzie stosowany jedynie w sprawozdaniach z tych programów.

2.1 *Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym* znajdują się 4 duże projekty (w rozumieniu art. 39 rozporządzenia 1083/2006) tj.:

- projekt Nr 45 *Centrum Zaawansowanych Materiałów i Technologii (CEZAMAT)* – Politechnika Warszawska,
- projekt Nr 46 *Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii* - Warszawski Uniwersytet Medyczny -Akademia Medyczna w Warszawie,
- projekt Nr 47 – *Dolnośląskie Centrum Materiałów i Biomateriałów Wrocławskie Centrum Badań (EIT+)*- Wrocławskie Centrum badań (EIT+) Sp. z o.o.,
- projekt Nr 48 – *Budowa i Wyposażenie Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii w Poznaniu*- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza.

Dla trzech projektów (Nr 45, 46, 48) do końca okresu sprawozdawczego, wpłynęły wnioski o dofinansowanie. Ze wsparcia JASPERS, w 2008 r., korzystały dwa projekty (Nr 46 i 47). Przewidywanym terminem podpisania umów dla wyżej wymienionych projektów jest druga połowa 2009 r.

W ramach 7. osi priorytetowej zidentyfikowano 2 projekty duże projekty:

- *Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych*, realizowany przez Ministerstwo Zdrowia/Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia. Pre-umowa dla ww. projektu została podpisana 30 czerwca 2008 r. Wniosek o dofinansowanie ma zostać złożony pod koniec stycznia 2009 r.
- *pl.ID – polska ID karta*, realizowany przez Centrum Projektów informatycznych/MSWiA. Pre-umowę podpisano 2 października 2008 r., a wniosek o dofinansowanie złożono 23 grudnia 2008 r. W II kwartale 2009 r. planowane jest podpisanie umowy o dofinansowanie oraz opracowanie projektu systemu.

Równocześnie z oceną wniosków o dofinansowanie pod względem formalnym i merytorycznym wnioski będą objęte wsparciem ekspertów JASPERS.

W 2008 r. nie dokonywano żadnych zmian w indykatywnym wykazie dużych projektów.

W ramach 7. osi priorytetowej PO IG na liście projektów indywidualnych znajdują się dwa projekty, których szacunkowy koszt całkowity wyrażony w EUR może różnić się w zależności od przyjętego kursu walutowego:

- *Konsolidacja i centralizacja systemów celnych i podatkowych*, orientacyjny koszt całkowity – 40,27 mln EUR (167 mln PLN),
- *Ogólnopolska sieć teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego „112”* orientacyjny koszt całkowity – 39,79 mln EUR (165 mln PLN).

W związku z powyższym, w przypadku zmiany kursu EUR istnieje możliwość, że projekty te zostaną zakwalifikowane jako projekty duże.

W ramach działania 4.5 w okresie sprawozdawczym zatwierdzono do wsparcia 4 duże projekty o całkowitej łącznej wartości 693 428 018,77 EUR (3 062 524 844,89 PLN). Przewidywana wartość dofinansowania w/w projektów wynosi łącznie 87 595 103,41 EUR (386 863 774,23 PLN) w tym:

- 2 projekty w ramach 4.5.1 o całkowitej łącznej wartości 531 455 043,59 EUR (2 347 171 200,00 PLN), z czego łączna wartość dofinansowania wynosi 53 217 335,46 EUR (235 034 362,04 PLN),
- 2 projekty w ramach 4.5.2 o całkowitej łącznej wartości 161 972 975,18 EUR (715 353 644,89 PLN), z czego łączna wartość dofinansowania wynosi 34 377 767,96 EUR (151 829 412,19 PLN).

Z beneficjentami w/w projektów do końca okresu sprawozdawczego nie zostały zawarte umowy o dofinansowanie. Ich podpisanie oraz rozpoczęcie procedury zgłaszania projektów do Komisji Europejskiej planowane jest w 2009 r.

6. Pomoc techniczna

W ramach PO IG na priorytet pomocy technicznej alokowano 329 647 059 EUR (z EFRR 280 200 000 EUR), co stanowi 3,39% całkowitej alokacji na Program. W tym, na działania 9.1, 9.2 i 9.4 alokowano 293 147 059 EUR (z EFRR 249 175 000 EUR).

Realizacja działań z zakresu pomocy technicznej odbywa się w ramach Planów Działań składanych przez Instytucję Zarządzającą oraz 3 Instytucje Pośredniczące.

W kolejnym okresie sprawozdawczym planuje się podpisanie 8 umów o dofinansowanie projektów pomocy technicznej z Instytucjami Pośredniczącymi w ramach działań 9.1, 9.2, 9.4. Szacowana wartość złożonych Planów Działań przez Instytucje Pośredniczące to 16 519 956,59 EUR (w tym działanie 9.1 – 13 867 116,85 EUR; działanie 9.2 – 2 411 672,49 EUR; działanie 9.4 – 241 167,25 EUR)

Zostaną również wydane 3 decyzje o przyznaniu dofinansowania dla projektów realizowanych przez Instytucję Zarządzającą POIG .

Pomoc techniczna przyczynia się do wsparcia procesów zarządzania i wdrażania PO IG dzięki finansowaniu następujących działań zaakceptowanych do realizacji :

- szkolenia/kursy/studia pracowników;
- wynagrodzenia pracowników;
- wynajem powierzchni biurowej;
- wyposażenie stanowisk pracy pracowników w materiały biurowe, sprzęt komputerowy, urządzenia biurowe;
- uiszczanie opłat za telefony komórkowe, stacjonarne.

7. Promocja i informacja

Informacje na temat zobowiązań w zakresie promocji i informacji znajdują się w Załączniku Nr 1.